דבר

יום שני, ח' בתשרי תשמ"ט, 19 בספטמבר 1988 ● גליון 19524

היום 12 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר

● הפקידות לעולם נשארת / אריה ארד
● אחרוני יהודי ברזמה / שרות „דבר"
● השטחים – מציאות מעולם אחר / דני צדקוני
● חיות חדשות בארץ / אמיר רוזנבליט
● המדינות הקטנטנות באירופה / „אקונומיסט" ל„דבר"
● בורסה וכלכלה (עמ' 4-5), עכשיו (10), ספורט (11), בידור (12)

מזג האויר

(ע).– תחזית מזג האויר ליום ב': עליה נוספת בטמפרטורות. הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 22-34, רמת־הגולן: 19-34, חיפה: 20-31, טבריה: 22-37, עפולה: 21-36, שומרון: 21-36, תל־אביב: 22-33, לוד: 20-33, יריחו: 22-39, עזה: 22-30, באר־שבע: 20-37, אילת: 25-41.

110 מיליון מהקיצוץ עומד האוצר לקחת מהסובסידיות – ייקור של 10-30 אחוזים

רוב שרי הממשלה מתנגדים לקיצוצים במשרדיהם (190 מיליון ש"ח) ● נבון: אם יקצצו את תקציב החינוך אתפטר

מאת אמנון אבן,
מומחה הכלכלי של „דבר"

משרד האוצר מציע לקצץ 300 מיליון ש"ח מתקציב המדינה, 190 מיליון יקוצצו מתקציבי משרדי הממשלה, ו-110 מיליון יופחתו מתקציב הסובסידיות. האוצר מציע גם להקפיא קליטת עובדים במגזר הציבורי, לייקר את החלב ב-30 אגורות, את מחירי התחבורה הציבורית, ובריצים הקפוא בכ-15 אגורות ומחיר המים ב-10 אחוזים. ייקור המצרכים המסובסדים אינו מצריך אישור הממשלה וכבר בעתיד הקרוב יבצע האוצר את התייקרויות כאלו בעתיד הקרוב.

בישיבתה הקרובה תדון הממשלה בהצעה שהעלה אתמול שר האוצר משה נסים לקיצוצים בתקציב המדינה.

כבר בשלב זה ברור כי הצעת האוצר לא תוכה לתמיכת שרי הממשלה וכי שר האוצר יאלץ להכניס שינויים בתוכניתו המקורית.

שרי המערך מתנגדים לסעיפי הקיצוץ שמציע האוצר ובמיוחד לקיצוצים בתקציבי הבטחון, המשטרה, הבריאות והחינוך. שר החינוך יצחק נבון איים אתמול להתפטר מתפקידו אם יקצץ תקציב משרדו. לדבריו, הגעתו אל הקו האדום ואין יותר ממה לקצץ בתקציב החינוך. גם בקרב שרי הליכוד קיימת התנגדות לקיצוצים והשרים דוד לוי, משה קצב וחיים קורפו כבר הודיעו על התנגדותם להצעה.

המהיר – והאיטי

השחיין המהיר ביותר בעולם, האמריקאי מאט ביונדי (בתמונה) עמד להשתתף לפעמת בוקר במשחה הנמר ל-100 מטרים חופשי. השחיין הישראלי אייל שטיגמן כשל. אתמול באולימפיאדה ושיים את משחהו במקצה המוקדם ובמקום השמיני והאחרון גם מתאבקי ישראל יצאו אתמול ממעגל התחרויות – המתאבק בן־חיים חוייב להופיע ביום הכיפורים. (ראה מדור הספורט, עמ' 11). (צילום: אפ)

גורמי הרפואה מודאגים: התגלו עוד שני חולים עם חשד לפוליו

מאת חיים ביאור, מומר „דבר"

בקרב גורמים רפואיים גוברת הדאגה, לאחר שאתמול התגלו שני מקרים נוספים של חשד להדבקת במחלת הפוליו (שיתוק ילדים).

השניים, שלפי החשד נפגעו על ידי נגיף הפוליו, הם תינוקת בת תשעה חודשים מאשקלון המהלכת מחום גבוה וחולשה בגפיים ומבור בן 18 מקיבוץ עין שמר שבנפת חדרה, המהלך אף הוא מאחם סימפטומים.

מבית החולים „ברזילי", שם מאושפזת התינוקת, נמסר כי נגיף הפוליו נמצא בבדיקת צואה שנערכה לה.

מספר החשודים בהדבקות מנגיף הפוליו עלה, איפוא לשמונה, אם להביא בחשבון את החיילת בן ה-23 מעכו שנפגע מהנגיף בצורה קלה, עם זאת הגישו אתמול מנהלי מחלקות נוירוכירורגיות כי חדף העלייה במספר הנפגעים מנגיף הפוליו, בשום פנים אין לדבר על מגיפה, אלא רק על התפרצות של הנגיף.

כפי שפורסם אתמול ב„דבר", משרד הבריאות שוקל לשנות את מדיניות החיסונים נגד מחלת הפוליו, בטרם התפרצות מחדשת של המחלה בשומרון המערבי. ועדה מיוחדת הכוללת מנהלי מעבדות לנגיפים, נציגי צה"ל והרופאים מחדים, המליצה בפני מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' יורם לס, להנהיג חיסון משולב הכולל תרכיב מומת הידוע בשם „תרכיב סאלק" ותרכיב מחלש זה הקרוי „תרכיב סיבין".

דובר משרד הבריאות מסר כי נגיפי הפוליו שהדדו בישראל בקרב החולים שלקו במחלה, יישלחו בהקרם למעבדות של ארגון הבריאות העולמי בלונדון, כדי לברוק אם החיסונים הניתנים היום בארץ, פועלים גם נגד הנגיף שחקי תושבים באיזור אור־עקיבא. כך מיוחדת הכוללת מנהלי מעבדות לנגיפים, נציגי צה"ל והרופאים מחדים, המליצה בפני מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' יורם לס, להנהיג חיסון משולב הכולל תרכיב מומת הידוע בשם „תרכיב סאלק" ותרכיב מחלש זה הקרוי „תרכיב סיבין".

דובר משרד הבריאות מסר כי נגיפי הפוליו שהדדו בישראל בקרב החולים שלקו במחלה, יישלחו בהקרם למעבדות של ארגון הבריאות העולמי בלונדון, כדי לברוק אם החיסונים הניתנים היום בארץ, פועלים גם נגד הנגיף שחקי תושבים באיזור אור־עקיבא. כך החולה בפגישה שקיים פרופ' לס עם נציגי ארגון הבריאות העולמי בקופנהגן.

ראש הממשלה הבטיח את עזרת משרד הפנים לאור עקיבא

(עשרות). – משרד הפנים יחולץ לעזרת אור־עקיבא, לפתרון מיפגן שיפרץ אנני המתמן בישוב – הבטיח אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר לראש מועצת אור עקיבא שלום שבנאי.

שמיר אמר, כי הוא סבור שהפרסומים בנושא הפוליו גרמו עוול לעיירה ותשובתה וכי הוא מקווה כי ביקורו בה יתרום לתיקון עוול זה.

ירי נשמע ברחובות ראנגון לאחר ההפיכה השקטה של צבא בורמה

ראנגון (שרי). – יריות נשמעו אמש לסירוגין, בתחנות ראנגון, לאחר שצבא בורמה תפס את השלטון בהפיכה ללא שפיכת דם. הצבא – הכוח לקיים בחירות דמוקרטיות בבורמה ולמנוע אחדות העוקר הסדר זקרא לכל אזרחי בורמה לשמור מרחק מיד עלידי ספורטמנים מאגרים.

הסטודנטים התאספו במקומות שונים ברחבי העיר, בהשמיעם קריאות כגון „אנחנו פחדנים – אנו גילוים". בשעות המאוחרות, אוד ליום ב' (לפי שעון בורמה), הודיע דיפלומאט זר, שקבוצות גדולות של בריאים נראות ברחובות, בניגוד לצו העצר ולאיסור על אסיפות.

הצבא תפס את השלטון לאחר הודשים של הפגנות מחאה התמוטטות הדרגתית של השלטון בבורמה זו. דרין ראנגון שמסר על ההפיכה הדיע „בחוות הנבה נטלו לידיהם את הסמכויות בבורמה הזל מהיום". ההודעה נמסרה בשם גוף חדש הנקרא 'ראנגון להחזרת הסדר על כנם בבורמה.

בבקר ציינו דיפלומאטים כי לא נראו תנועות צבא חריגות והמצב בראנגון הוגדר כשקט. בהודעה מאוחרת יותר ברדיו ראנגון נאמר כי שר הבנה סאו מאונג, שהוא גם הרמטכ"ל, חתם על הוראת ההפיכה.

ההפיכה באה אחרי שהממשלה סילקה את כל בציגי הצבא ועובדי המריבה ממפלגת התובנית הסוציאליסטית השלטת ביום שישי האחרון. צעד זה נועד להשיג את תמיכת האופוזיציה בתובנית ממשלתית לקיום בחירות דב־מפלגתיות, שהיא הדרישה העיקרית של האופוזיציה בהודשים האחרונים.

מתקציב הסובסידיות. האוצר מציע גם להקפיא קליטת עובדים במגזר הציבורי, לייקר את החלב ב-30 אגורות, את מחירי התחבורה הציבורית, ובריצים הקפוא בכ-15 אגורות ומחיר המים ב-10 אחוזים. ייקור המצרכים המסובסדים אינו מצריך אישור הממשלה וכבר בעתיד הקרוב יבצע האוצר את התייקרויות כאלו בעתיד הקרוב.

בישיבתה הקרובה תדון הממשלה בהצעה שהעלה אתמול שר האוצר משה נסים לקיצוצים בתקציב המדינה.

כבר בשלב זה ברור כי הצעת האוצר לא תוכה לתמיכת שרי הממשלה וכי שר האוצר יאלץ להכניס שינויים בתוכניתו המקורית.

שרי המערך מתנגדים לסעיפי הקיצוץ שמציע האוצר ובמיוחד לקיצוצים בתקציבי הבטחון, המשטרה, הבריאות והחינוך. שר החינוך יצחק נבון איים אתמול להתפטר מתפקידו אם יקצץ תקציב משרדו. לדבריו, הגעתו אל הקו האדום ואין יותר ממה לקצץ בתקציב החינוך. גם בקרב שרי הליכוד קיימת התנגדות לקיצוצים והשרים דוד לוי, משה קצב וחיים קורפו כבר הודיעו על התנגדותם להצעה.

גם העוטרים מפגינים

צבא בורמה תפס אתמול את השלטון בהפיכה שביצעה לאחר חודשים של הפגנות מחאה. בחלק מן ההפגנות הצטרפו שוטרים וחיילים אל המפגינים נגד הממשלה ובעד הדמוקראטיה. (צילום: אפ)

סירת דיג עתית שובעה ושלושה דייגים נפצעו

גורמים צבאיים ממתנים התגובה על תקרית הירי מהמסוק המצרי

מקורות לארשמיים: עצבנות מסויימת ביחסי מצרים־ישראל

מאת מלי אליצור, המומחית הצבאית של „דבר"

גורמים צבאיים ביקשו להנמיך אמש את פרופיל הגנובה לתקרית המסוק המצרי שפגע בספינות דיג בים ליד רפיח. בישראל לא יוחסו מגמות מדיניות מרחיקות לכת לצעד המצרי דצא הרוחן והבוטה בחריפותו לנוכח „גניבת הגבול" של ספינות הדיג. עם־זאת, עמדו גורמים לארשמיים על העצבנות המסויימת הניכרת בצד המצרי.

יחסי הגבול בין ישראל ומצרים נמצאים ברמה קבועה פחות או יותר של פתיחות מסויימת מלווה בחשדנות עמוקה בצד המצרי. הודעה המשותפת הישראלית־מצרית עסקה בעת האחרונה בתלונות חוזרות ונשנות, ולא לגמרי מבוססות, של המצרים על חדירות אוויריות הפרות שוליות אחרות של הסכמי הפרדה.

אתמול היתה הדעה שאף כי אין כל קשר ישיר בין תקרית המסוק לתקרית האבטחה הישראלית מן השבוע שעבר, (המשך בעמוד 2)

גורמים רשמיים מסרבים להגיב על „שיגור לוויין ביון ישראלי"

מאת מלי אליצור, המומחית הצבאית של „דבר"

גורמים בחוץ המתמיד גם אתמול בסירובם [illegible] לדבריהם, אם לא אני, אלא מי שיחיה אז [illegible] לפרסומים בעיתון הבריטי „אבזרבר" [illegible] „אמר"

הוכחה עיראקית

זה מראה ממטוסן של הכפר הכורדי באמנארנו, שחיילים עיראקים כבשו אותו במתקפתם על המורדים הכורדים בחודש שעבר. מלווים עיראקים לקחו כתבים מערביים לסיור בכפר מקומות כאלה, כדי „להוכיח" את טענתם שלא השתמשו בגאזים רעילים במלחמתם במורדים הכורדים. במקומות אחדים אכלו המלווים ענבים בכרמים שסביב הכפרים, כדי להוכיח שהפרי לא הורעל בגשם כימי. (צילום: א.פ.)

טראנספר לכורדים בגבול עם איראן

דיזל, (ע"ד). – עיראק רוקנה לפחות 200 כפרים כורדים ליד הגבול עם איראן באיזור כורדיסטן העיראקית והעבירה אלפי כורדים לאזורים אחרים. – כך מסר מושל העיר הכורדית דיזל.

המושל אמר שלשום לכתבים כי פרטי הכפרים הכורדיים נעשה בעקבות הוחלטת ממשלת עיראק להקים „קו באזרים" בגבול עם איראן לאורך 1200 קילומטר. הוא סיפר כי הטרנספר החל לפני כמה שנים והושלם במחצית עליון הא מפקד.

שר ההגנה העיראקי הודיע עוד ביום חמישי שעבר כי על רקע הנסיונות של עיראק במלחמתה עם איראן, איש לא יורשה להתגורר מעבר לקו האזרים, המשך ברוחב של עשרה עד עשרים קילומטר מן הגבול לתוך שטח עיראק.

ממשלת עיראק הודיעה כי כל המורדים הכורדים בצפון עיראק גורשו מן המדינה במתקפה הצבאית הגדולה שנפתחה במחצית יולי, מיד לאחר שנקבע תאריך הפסקת האש במלחמת איראן-עיראק.

12,000 עובדים נוספו ב־88 לשירות הציבורי

5,600 עובדים פרשו מהתעשייה

מאת מרדכי המלבלי של „דבר"

כ־12,000 עובדים נוספו לשירות הציבורי במחצית הראשונה של 1988, מרביתם לחינוך, מינהל מקומי ובריאות. לעומת זאת פחת מספר העובדים בתעשייה בכ־5,600 עובדים בתקופה ואמורה. בסך הכל נוספו למעגל המועסקים במשק בתקופה זו 55,000 איש, רובם פנו לענפי השירותים, כך עולה מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לדברי ראש האגף לכלכלה וסחר חוץ בהתאחדות התעשיינים חזי גוטמן, קשה להבין את הגידול בשירות הציבורי במקביל למשבר בתעשייה ובעיקר כאשר הממשלה קוראת לתעשייה כל העת להתייעל. גוטמן אומר, כי שינויים מבניים אלה במשק, שהתבטאו גם בעלייה הגדולה יותר בשכר בענפי השירותים מאשר בסקטור הפרטי, וכן בעלייה בצריכה הפרטית וביבוא, משקפים למעשה את תוצאות המדיניות הכלכלית של הממשלה, הנותנת עדיפות ברורה למגזר הלא־סחיר.

ראש אגף הכלכלה בהתאחדות התעשיינים מציין עוד, כי פליטת העובדים בתעשייה אינה משקפת רק צעדי התייעלות לטובת הארגון, אלא היא מבטאת גם בלתי־הפיך, שכן עובדים מיומנים רבים הנפלטים ממעגל העבודה לא ישובו אליו עוד.

תוספת העובדים למשק התפלגה כך: 12,000 בשירות הציבורי, 17,000 בענפי המסחר, שירותי האוכל והתחבורה, כ־15,000 בשירותים פיננסיים ושירותים עסקיים, וכ־11,000 בשירותים אישיים.

גורמים צבאיים

(המשך מעמוד 1)

מעידות שתי התקריות על עצבנות כלשהי ביחסי ישראל-מצרים.

אחת ההערכות העלתה אפשרות של קשר בין מועדי מלחמת אוקטובר ורצח סאדאת המתקרבים לבין העצבנות הגוברת, לעומת הערכה אחרת שהעמידה את המחלוקת המדיניים הפלשתיניים ואי־בהירות עמדתה של מצרים בעניין זה בבסיס חוסר המנוחה.

כאמור, הערכות רשמיות יותר העריכו שלא לייחס כוונות או מגמות לתקריות המקומיות הללו.

מצרים עושה מאמצים למנוע חדירת חוליות מחבלים לישראל, כמו גם לדחוף את תופעת הברחות הסמים והסתננות הלוך וחזור מישראל ואליה של מובטלים מצרים. לא מן הנמנע כי תגובת־היתר המצרי היתה בהקשר זה.

מסוק תקף בידי מהאוויר

המסוק של הצבא המצרי תקף אתמול בידי מהאוויר שלוש סירות דייגים ממתנה הפליטים סאבי, וסיכל את אחת הסירות, טעה שאלה עברו את הגבול באיזור רפיח. שלושה דייגים נפצעו וחילצו את עצמם לרפיח בסירה שלא טובעה.

שלוש סירות הדיג בשאבי חצו אתמול בבוקר את הגבול הימי מישראל למצרים. מסוק של צבא מצרים זיהה את הסירות מרחוק לרפיח, ובנסיבות שטרם הבהרה, יזה לעברן מהאוויר. כאמור, אחת הסירות עלתה באש וטובעה.

המצרים הגיעו עוזם מחמד בכר (27), שאושפז לטיפול במציעות ידי המורות בידו וברגלו, ואזרי, חמס מחמד בכר (18), שנמצא מפוצע קל־ל ברגלו, טופל בבית החולים שיפא' ונעצר לחקירה בידי גורמי הבטחון. הפצע השלישי הגיע לבית החולים „צאבי" בסגר־יתנה.

נציג רוכר צה"ל אישר את פרטי התקרית הימית מרחוק לרפיח. לדברי, מעידות הדייגים עולה, ששלוש סירות חצו את הגבול הימי מישראל לבדים באיזור רפיח. אחת הסירות הוזה מייר על עקסתיה ולא היתה מעורבת בתקרית. רק לאחר מכן הגיעה עוד סירה ובה הפצעים, שרוחזר על הסכנת הסירה השלישית בידי מהמסוק המצרי.

המארונים דוחים את הסכמת סוריה־ארה"ב לבחור בדאהר

מאת דן אביזר,
מפי „דבר" לענייני ערבים

המנהיגים המארונים בביירות דחו אמש את ההסכמה שהושגה בין מזריה לארצות־הברית בדבר בחירתו של חבר הפרלמנט הלבנוני הפרו־סורי מיכאיל דאהר לנשיאות הבא של לבנון ביום הי הקרוב.

בהודעה שפרסמו אמש סמיר ג'עג'ע, מפקד המיליציה של הפלאנגות, ועחזרו הפרוביי ברים מקרוקי, נאמר שהמארונים ישילו ידו על בחירתו של דאהר לנשיאות משום שהוא מוחזה עליהם כמנהיג המוכן להקנות לסוריה שליטה מלאה על המדינה הלבנונית.

רשת הטלוויזיה של הפלאנגות ספרה, כי גם הנשיא ג'ומייל המנהיג הרוחני של המארונים, הפטריארך ספיר, הביעו את התנגדותם לבחירת דאהר לנשיאות.

שקדם לכן פירסם מפקד הצבא, הגנרל המארוני מישל עאון, הודעה הדומה אף היא את הנסיון של סוריה וארה"ב לכפות את עו"ד מיכאיל דאהר, בן 60, כנשיאה הבא של לבנון, ולעקוף את רוחו של הפרלמנט לבחור נשיא חדש בדרכים דמוקרטיות.

ריצ'ארד מרפי בא אתמול מדמשק לביירות דיווח למנהיגים הלבנונים על ההסכם החדש, שלפיו אמור המועמד הקודם לנשיאות סליימאן פרנג'יה, להסיר את מועמדותו. מקורות לבנוניים מיפרו כי המנהיגים המארונים קיוו שבתיווכו של מרפי יסכימו הסורים להבנת כמה מועמדים לנשיאות שכתם יבחר הפרלמנט את הנשיא. עוזה חשים המארונים שמעמדותו של מיכאיל דאהר נמתחה עליהם בשל הגיבוי האמריקאי שלו זכה מהיג זה.

אתמול דיווח הנשיא אמר לסליימאן פרנג'יה ברמשק על ההסכם הפרו־אמריקאי החדש בעניין הבחירות לנשיאות בלבנון. מקורות המקורבים לירד הפרלמנט הלבנוני מיפרו כי הוא עשוי להקדים את מועד הבחירות מיום ה' למחר, כדי למנוע את עריכתן יום אחד בלבד לפני שבועיים יפרש מבחנתו.

הונגריה מסרבת לאשר

(המשך מעמוד 1)

הבבדה של ותבריה ההונגרית שעמדה לצאת היום – בוטלה.

למפר „דבר" נודע, כי ראש־הממשלה יצחק שמיר דן בנושא זה עם מארחיו בעת ביקורו בבודאפשט בשבוע שעבר. נודע מוסמך בלשכת ראש־הממשלה אמר כי מדובר בנושא סבכי הטעון טיפולם של הדרגים המקצועיים, וכי אין ספק שהוא יוסדר תוך ימים אחדים. „בכל מקום חדש שאליו מתחילה „אל־על" לטוס, יש אחתן בעיות האחר כך זה מסתדר. לדרים קשה כבראה להבין את צרכי הבטחון שלנו", הסביר המקור.

ישראל נענית להזמנת צ'כיה לשיחות

מאת יקיר צור,
פרשן הפרלמנטרי של „דבר"

„ישראל מקבלת בברכה את הודעת פראג בדבר נכונות לקיים שיחות רשמיות עם ישראל והיה מוכנה בכל עת לקיום שיחות עם ממשלת צ'כוסלובקיה ולנורמליזציה ביחסים בין שתי המדינות", אמר אתמול דובר משרד החוץ, ד"ר אלון ליאל, בתגובה להודעת ממשלת צ'כוסלובקיה על רצונה לקיים שיחות רשמיות עם ישראל, למרות העובדה שבין שתי המדינות אין יחסים דיפלומטיים.

בהודעת דובר משרד החוץ הצ'כי, דוזאן רובנסקי, שנמסרה בסוף השבוע שעבר, נאמר כי צ'כוסלובקיה גם מכינה ועידת שלום בעניני המזרח התיכון, בהשתתפות גורמים לא־ממשלתיים. בין השמות שהוזכרו כמוזמנים פוטנציאליים לוועידה נמצאים נשיא ארה"ב לשעבר, ג'ימי קרטר, שר החוץ לשעבר וח"כ אבא אבן, שר החוץ המצרי לשעבר מחמד ריאד, וחבר הפרלמנט הבריטי טוני מרלו. דובר משרד החוץ הצ'כי טען כי אש"ף ודרום תימן כבר הביעו נכונות להשתתף בוועידה.

הספקת הגאז מתחדשת

הספקת הגאז לצרכנים מתורשת הבוקר לאחר שאסיפה כללית של ארגון מוכני הגאז החליטה על כך אמש. „מתוך התחשבות בציבור הצרכנים, שוולקו נאלו ללא גאז לחלו", כדברי המוכנים.

המוכנים גם נענו למניית שר האוצר יגאל הורביץ שהבטיח לטפל בתביעותיהם.

המוכנים מקווים להתגבר על הפיגור תוך שבועיים שלושה.

לא נרחיב את קשרי

(המשך מעמוד 1)

בחודש יולי האחרון לכהונתו הנוכחית השיב לראשונה מאז מינוי על שאלות עיתונאים.

מספרון נשאל בין השאר האם אין הוא רואה סתירה בין היותו במשך שנים רבות בולה פוליטי שעשה מאוץ לגבולות ארצו לבין מינוי האחרון כשר תרבות.

„האמנם אין השר דוזון/בקשת מתרבותה של ספרד בשנים האחרונות?" נשאל מספרון. השר, שהפתיע מן השאלה השיב כי תמיד היה קרוב אל התרבות הספרדית ועקב אחר התפתחותה, גם בשנות גלותו בצרפת.

„הייתי משרת ציבור בששימשתי בפונקציונר במפלגה הקומוניסטית. נאלצתי לגלות, זה לא הרחיק אותי מן הערכת הנוצרית בספרד. אני רואה את עצמי קודם כל כיזבר וכמופר ורק אחר כך כפוליטיקאי", אמר מספרון.

פרס: אשב עם כל

(המשך מעמוד 1)

לדעת פרס אין פתרון אחד למצב הקיים בשטחים אלא משא ומתן מדיני וכל מאמצי מכוונים להדברות „כמעט ללא תנאים מוקדמים", עם נציגות ירדנית פלשתינית או עם נציגויות ירדנית ופלשתינית נפרדות.

לשאלת הפרייזנר, מה על יאסר ערפאת להגיד ולעשות כדי שישראל תהיה מוכנה לקבלו כשותף למשא ומתן, ענה שר החוץ שישראל עוקבת אחרי מעשיו של ערפאת ובחנות לאן הם יביאו אותו, והוסיף: „על הפלשתינים להמשיך את הדרך המאלימות, ולקבל בסיס מוסכם למשא ומתן, החלטות האו"ם 242 ו־338".

„כאם יתחיל ערפאת כי הוא מקבל זאת, האם תקבלו אותו כשותף?" הוקשה שאלה הפרייזנר.

„נשב עם כל פלשתיני לא חשוב מה. היה אף חשוב מזו רוצה" עונה פרס.

110,000 דונאם קרקע בנגב – ליהודים בחו"ל

(ע). – ועדת השרים לענייני הנגב החלה לאחרונה לפעול לבבירות 100 אלף דונאם קרקע בנגב ליהודי התפוצות. ממכירה זו צפויים להתקבל כמיליארד שקל, שיופנו לפיתוח האיזור, על כך מסר אתמול סגן שר החקלאות, אברהם כדרעה, בישיבה של מועצת נגבהרי הנגב. שהתקיימה בבאר־שבע.

שריר: אין לי מועמד עדיף מבייניש לפרקליט המדינה

מאת מובה צימוקן,
מומחה „דבר" בירושלים

שר המשפטים אברהם שריר אמר אתמול לוועדי איירגון הפרקליטים כי אין לו מועמד לתפקיד פרקליט המדינה אותו הוא מעריף על פני דורית בייניש.

שריר נפגש אתמול עם ועד הפרקליטים, שמחה בפניו על מגמת הפוליטיזציה המסוכנת המסתמנת עם הזילופים הצפויים בפרקליטות המדינה. ועד הפרקליטים הודיע לשר על תמיכה במינויה של בייניש לתפקיד פרקליטת המדינה.

השר אמר כי כל המינויים במשרד המשפטים היו, עד כה, מינויים מקצועיים ללא אבחנה פוליטית ובדעתו לנהוג כך גם במינוי פרקליט המדינה. לדבריו, „בבחישה התקסורתית" במינוי פרקליט המדינה היא חמורה והיבר מקשה עליו לפעול בענין המינוי ללא לחצים.

שר ישראל מסר אתמול כי ביום שהודיע יונה בלטמן על פרישתו מתפקיד פרקליט המדינה הציע שריר לבייניש להתמנות כשופטת מחוזית, תמקיד אותו דחתה בעבר. בתגובה אמרה בייניש כי בעומדה שאין השר מציע לה את תפקיד פרקליט המדינה היא דואה בהבעת אי־אמון מחלטת.

השר והמפכ"ל 'יאזרחו' את משרד מבקר המשטרה אדן

מאת נתן רוזן,
מומחה „דבר" לענייני משטרה

שר המשטרה, חיים ברלב, ומפכ"ל המשטרה, רב ניצב דוד קראוס, החליטו על „אזרוח" משרד המשטרה, בראשו עומד אלוף (מיל.) אברהם אדן, שלא היה שותף להחלטה.

גורמים המקורבים למשרד המשטרה מצפים זה זמן רב לתוכניות חשאיות של המפכ"ל ושל השר לפגוע במוסד הביקורת. נודע כי עד היום לא קיבלה המשטרה אף אחר מרו"חות הביקורת של המבקר ופרט לדו"ח המבקר שעסק ב„פרשת סיסמה" ולזה במסע ציבורי. מדובר בדו"ח המבקר בנושא הסמים, בסוד, ליחוי עצירים, ומריגן, וכן בדו"ח שעסק בשוכרים החשודים בעבירות וכטיפול המשטרה בהם.

דובר במשרד המפכ"ה אמר אתמול כי „אזרוח המשרד היתה כוונת השר עם כניסתו למשרד. נעשו נסיונות לעשות זאת אבל ללא הרבה הצלחה. גם כשאדן נכנס למשרד היתה כוונה כזאת, ועכשו בסבב המינויים הקרוב יש כוונה לקבל אזרחים לביקורת, שלא תהיה להם כל בעיה לערוך ביקורת אובייקטיבית".

מת מנחם קפליוק

(ע). – המופר והעתונאי הוותיק מנחם קפליוק נפטר אתמול בתל־אביב לאחר מחלה ממושכת. הוא היה בן 88.

מנחם קפליוק עלה לארץ ב־1922 מרוסיה כחבר „החלוץ" היה חבר בגיבוש העמדה. בשנת 1927 פירסם בעתוני הארץ רשימות הוזי מחי הדרכים, שזכו לפופולריות רבה. בשנה יותר מ־30 שנה שימש סופר „דבר" לענייני ערבים.

קפליוק היה ולדן המתרגמים לעברית מהסטרות הערבית החדשה, עוד בשלהי תקופת הבריטים. הוא פירסם כשרים על גושאים שונים בכמות ספרותיות, וכן עבדי סיפורים בספרות מקלים – „ברי נמי חלחוליא" ו„סיפורים של נמרוד".

הסאדר אשה יבבר, בת. שני בנים – אמנון קפליוק ב„ידיעות אחרונות" ודהיר, בנאר סרטים וכן נכדים ונכדות.

הלוויתו יצא היום בשעה 12.45 בבהרייה, מסעד בית העלמין בחולון.

רשות הנמלים והרכבות
Ports & Railways Authority
נמל חיפה

מכרז מס' נ.ח. 7/88

מוזמנות בזה הצעות לרכישת סחורות כדלקמן:

מרבדי אמבטיה	מברבלי יד
מוהנים ליצוא	צעצועים חוברות
מסגרות למראות ליצוא	ספרים
טלפונים ליצוא	אביזרי קישוט
כריטי לבוש – ליצוא	סבון
בדים – ליצוא	שיש גרניט
טוסטרים	כלי אוכל
ברזים	חלקי חילוף לרכב ולהעשיה
קנקנים	עדשות
סנדלי נשים	חומרים כימיים שונים
נברשות	אופנוע
רדיו למכוניות	רהיטים שונים
חבצים אישיים שונים	ציוד שונה
מיץ תבלין	קישוטים שונים

את הטופסים הנ"ל ניתן לראות בתאריכים 25.9.88–9.10.88 בימים א' ב' ה' בין השעות 08.00–13.00, בפחסן 3 נמל חיפה.
הצעה יש לצרף המחאה בנקאית או ערבות בנקאית לפקודת נמל חיפה בשיעור 10% מהסחיר הסלל המוצע.
את טפסי ההצעות ניתן להשיג במדינון שבשער 5 את הרצעה יש להגיש בתוך מעטפה סגורה. חתומה ומסומנת „הצעה למכרז 88/7 ל־רש הנכסים המכרזים המצאה בבנין המחלקות ליד שע' 2 בנמל חיפה עד 9.10.88 שעה 13.00.
על הזוכה להוציא הטובין מתנמל בתוך 14 יום מתאריך מכתב הודעה בפרטי יבוא ותוך 30 יום בפרטי יצוא.
עובדי רשות הנמלים והרכבות אינם רשאים להשתתף במכרז זה. אין נמל חיפה מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

א. אור
מנהל הנמל

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו
של אבינו וסבנו היקר

ספודק אייזיק

ההלוויה תערך היום, יום שני, ח' בתשרי תשמ"ט,
19.9.88 בשעה 13.45 בבית העלמין „הדרום" בחולון.
נפגשים ליד השער החדש.

המשפחה

ביום חמישי י"א בתשרי תשמ"ט 22.9.88
יום השנה ה־15 לנפילת בנגו, חברנו

חיים וקסר ז"ל

במלחמת יום הכיפורים

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו בשעה 15.30
בבית העלמין ביגור.

המשפחה
ובית יגור

דבר
DAVAR
מאוחד עם לפרחב
העורכת חנה זמר
מזכירת המערכת: דר' יודם פרי
המערכת – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
שינויים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך גורג 16
בית מאזיה קומה ב'
טלפון 242203, מ.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111-2-3, מ.ד.
33104

מאזן ליום 30 ביוני 1988 מותאם להשפעת האינפלציה
לפי מדד חודש יוני 1988 (באלפי ש"ח)

	30.6.88 (לא מבוקר)	31.3.88 (לא מבוקר)	31.12.87 (מבוקר)		30.6.88 (לא מבוקר)	31.3.88 (לא מבוקר)	31.12.87 (מבוקר)
הלוואות והקדמות				מקדמות לנתן הלוואות			
הלוואות	157,150	151,401	149,640	ממשלה	137,757	134,638	132,962
				מקשים	11,093	12,182	12,333
בקדמה				אחרים	2,354	2,230	2,281
באיגוד מדינת ישראל	14,154	15,294	16,458		151,104	149,048	147,576
בתאגידים בקאיים				שטרי הון המדינה	6,500	–	5,721
בבנקים לפיתוח							
קרנות	23,124	23,337	23,337				
	194,428	190,032	189,335	אגרות חוב	35,809	36,338	36,177
				התחייבויות אחרות	940	1,113	1,482
מיזמות עוד							
אגרות חוב להמקה	500	495	499	סך כל ההתחייבויות	194,362	186,499	190,961
בחברות ובקדמה							
בבנקים ובנק ישראל	5,166	7,512	7,328				
בניכים וצמוד	1,606	1,559	1,574	הון קרנות ועודפים	9,346	9,056	8,770
בסים מהיים לקבל	802	750	781				
בנכסים אחרים	1,206	207	214				
	203,708	195,555	199,731		203,708	195,555	199,731

תמצית דו"ח רווח והפסד ל־6 חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני, 1988
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש יוני 1988 (באלפי ש"ח)

	לשלושת הרבעונים שנסתיימו ב: 30.6.88 (לא מבוקר)	30.6.87 (לא מבוקר)	לשישה חודשים שנסתיימו ב: 30.6.88 (לא מבוקר)	30.6.87 (לא מבוקר)
	באלפי ש"ח			
[illegible]	361	316	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	326	283	611	669
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	290	326	[illegible]	[illegible]

דו"ח על השינויים בהון, בקרנות, ובעודפים ל־6 חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני, 1988
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש יוני 1988 (באלפי ש"ח)

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

בנק מרכזי

גנדי הובלות

'גנדי הובלות בע"מ' – שלט זה עיטר את המשאית שרוסמה את כניסת ביתו של רחבעם זאבי (גנדי) ברמת־השרון. עם המשאית הגיעו 30 מצעדי מפ"ם כדי למחות נגד משטרת הטראנספר של גנדי וחנועתו, תנועת 'מולדת'. במשך כשעה חסמו הצעירים את הרחוב. המשטרה שתוזעקה למקום איימה על המסגנים במיכוד ובמעצרים בכוח. לאחר כשעה עצרה המשטרה לחקירה את אילן גילאון, יו"ר המטה הצעיר, ופתחה נגדו תיק פלילי בעקבות תלונת גנדי.

תלמיד תיכון ערבי שהותקף בעכו פצע קשה אחד מתוקפיו היהודים

הנדקר – נער מטירת כרמל ● בודקים אם הרקע לקטטה לאומני

מאת יוסי ליבוביץ,
סופר "דבר"

מכפוך אלים בין נערים גרם לדקירתו של נער בן 16 מטירת כרמל. הנקיר מאושפז במצב קשה בבית־חולים כרמל בחיפה ובעת מסירת הידיעה עדיין לא יצא מכלל סכנה לחייו. הדוקר, תלמיד תיכון מעכו העתיקה בפנימיית הנוער בטר־גלים בן 16 נמצא גם הוא מוחזק עמוק ביום, ואושפז לקבלת טיפול רפואי.

המשטרה בודקת את האפשרות שהארוע הנרחש על רקע לאומני.

אתמול, סמוך לשעה 12 בצהריים, הגיעו כמה נערים מטירת־הכרמל לפנימיית כפר גלים הסמוכה. מסיבות שטרם הובררו החלו הנערים להתגרות בתלמיד הערבי מעכו, ואף תקפו אותו במהלומות.

אחד מהתוקפים הנביך את מכותיו והתלמיד הערבי שלף סכין כדי להתגונן, ודקר את תוקפו בחזה. צוות ניידת טיפול נמרץ טיפל במשך כ־20 דקות בצעיר. הוא סיבל תמש מנות עירוי נחלים בלחץ. דתכ מנרדוד־אדום ואב מן אמר כי הסכין פגעה בלבו של הנער.

לפנימיית כפר גלים הגיעו חוקרי הנער בסרחב חיפה, שהחלו לגבות עדויות ממורים ומתלמידים. שאר תוקפי התלמיד נמלטו, והמשטרה מתוחה אחר עקבותיהם.

אביו של הנער הנדקר סיפר אמש ליד מיטת בנו, כי לפי מיטב ידיעתו, הבן העומד לפני גיטוי לצהל הלך לבקר את ידידתו בכפר גלים. הוא סיפר כי על רקידת בנו נודע לו מנערים מטירת הכרמל, שהגיעו מכפר גלים לאחר המעשה. הוא הביע את פליאתו איך הנהלת המוסד מאפשרת לנער ערבי להסתובב עם סכין בתוך כותלי בית־הספר.

הקדוע במשרד החינוך

יעל פישביין מסרה:

מקרה הדקידה בכפר גלים זעזע אתמול את כבירי משרד החינוך. באחרונה הושקעו משאבים רציניים בשיפור תדמיתו של כפר הנער, על מנת למשוך אליו תלמידים טובים. מאמצים אלה ידרו לשמיון כתוצאה מהמקרה אתמול.

במשרד החינוך נערכים לטיפול כולל בהשלכות המקרה על כלל התלמידים ועל אבשי הצוות. השאלה שהיבריק היא איך יכול היה מקרה מסוג זה להתבצע בזמן הלימודים ובשטח בית הספר.

16 נפצעו בגדה ● פחות תקריות אך יותר תושבים ערבים נפגעים

מאת דני רובינשטיין, יקיר צור
דני צוקרמן, סופרי "דבר"

16 מצעדים דרו אתמול בשדרה של תקריות באזורי גיבון ושכם. מבית הדולים „אלרקאפרי" בסמוך ירושלים נמסר, כי מצבה של נערה בת 17 נחיל ארנוחי ממחנה הפליטים אל־אמערי שנמצעה שלשום הוא אנוש והרששים לחייה. בעיירה דהרייה הרס המיכול האחרון שישה בתים שנבנו ללא רישיון. עוצר שורר בתשעה ישובים בגדה המערבית.

אמש בשעות הערב נמשכו תקריות במחנה הפליטים של גיבון, לאחר שבמשך שעות אחר־הצהריים נפגעו בעיר ובמחנה הפליטים שבעה צעירים, רובם מידי. שניים מתוכם פצועים קשה.

מישכם נמסר אמש על שני פצועים מידי ומחנה הפליטים עסכר המסוך לעיר נמסר על שני פצועים.

עוד פצועים היו בתקריות בכפר דראבה חוטאן ובעיירה עראבה שבגפת גיבון, במחנות הפליטים של סול־כרם, במחנה קלנדיה ובאל־אמערי המסוך לרמאללה.

חיסל הנער שהחל על

במחצית מתושבי רצועת עזה צה"ל הסיר אתמול לפנות בוקר את העצר שהוטל בסוף השבוע על כמחצית מתושבי רצועת עזה.

מאז יום ו' לפנות בוקר היו נתונים בעצר־מצב מחנות הפליטים בג'באליה, שאטי, אל מגאיי, נצ'ירת וחאן־יונס.

במקביל לידידה במספר האירועים בשטחים שנרשמו בשבוע שעבר, חלה עלייה במספר הנפגעים הערבים במהלך האירועים. כך נמסר אתמול בישיבת הממשלה, בדיווח השבועי של מערכת הבטחון.

ירידה במספר האירועים וחלה גם בתוך תחומי מדינת ישראל. שר המשטרה, חיים בר־לב, דיווח על 73 מקרים של ידידי אבנים, חסימות כבישים, הצפת וציוד רגלי אש"ף, לעומת 90 מקרים בשבוע שעבר. בירושלים נרשמו 47 אירועים, בינידם חילול 71 מצבות בהר הזיתים.

סקר 'מכון ישראל למחקר חברתי':

ישראל נוקטת יד רכה מדי בשטחים – אומרים 73 אחוז

(עז) – רוב ברור של האוכלוסיה היהודית – 73 אחוז – סבורים שממשלת ישראל נוקטת יד רכה מדי מול התוסיה הערבית בשטחים, ו־85 אחוז מן האוכלוסיה סבורים כי יהודים אינם יכולים לסייל בחופשיות וללא מחד באזורים ערביים, בעוד שכמעט כל יהודי ישראל – 95 אחוז, בטחים שהערבים יכולים לסייל בשטחים המאוכלסים ביהודים ללא כל חשש ופחד.

מימצאים אלה הם חלק מתוצאות סקר רעת קהל שהוזמן על־ידי המכון ללימודים אינסטראטגיים ופוליטיים מתקדמים בירושלים, ובוצע בידי 'מכון ישראל למחקר חברתי שיטתי'.

הסקר נערך בראשית יולי. רואיינו 1,882 איש בגיל 35 ישובים שנבחרו בתור־מקר־מקרה.

בענין העקרון של „שלום תמורת שטחים" נמצא, כי רוב של 73 אחוז ישראלים גורסים שהערבים ראוים בו סימן לתולשה מצד ישראל, ואילו רוב של 56 אחוז גורסים שהאמריקאים ראוים בעיקרון זה סימן של חולשה ישראל. הישראלים עצמם מחלקים ברעתם על „שלום תמורת שטחים", כאשר 57 אחוז ראוים בכך עמדה של חולשה מצד ישראל ואילו 34 אחוז – עמדת חוזק של ישראל.

באשר לעקרונות מוסריים, מתפלגת האוכלוסיה לשני מחנות כמעט שווים. 50 אחוז קובעים כי יש מקום לדרישה שעל ישראל להתנהג מוב יותר מיתר אומות העולם, בעוד 48 אחוז טוענים את הדיפך ודואים קביעה זו כמסכנת את שלומה של ישראל.

אלי כהן־קגן המועמד לציר לענייני עבודה

מאת חיים ביאור, סופר "דבר"

סגן המזכיר של הסתדרות המהנדסים, אלי כהן־קגן, הוא המועמד היחיד של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר למשרת ציר לענייני עבודה בשגרירות ישראל בוואשינגטון.

משרת הציר לענייני עבודה בוואשינגטון התפנתה ב־31 ביולי השנה, לאחר שדני בלוך סיים את כהונתו בתפקיד ומועסק עתה במסגרת מגבית ההסתדרות בארה"ב.

כהן־קגן, 37, הוא מהנדס כימיה ומוסמך האוניברסיטה העברית במינהל עסקים. עלה לארץ מלטוויה לפני 16 שנה. גורמים בהסתדרות מסעימים כי שיגורו של כהן־קגן לתפקיד הבכיר בוואשינגטון הוא חלק ממאמצי ההתקרבות בין המזכ"ל קיסר לבין הסתדרות המהנדסים, שבעבר הלא רחוק איימה לפרוש מההסתדרות הכללית.

השגריר בקאהיר שמיר מגיש היום את האמנתו

מאת יקיר צור, סופרו המדיני של "דבר"

שגריר ישראל במצרים, פרופ' שמעון שמיר, אמור להגיש היום את כתב האמנתו לנשיא מצרים, חוסני מובארק. פרופ' שמיר החל לכהן בתפקידו לפני כחודש ימים.

בירושלים ציינו אתמול במיפוק את כניסתו ה'חלקה' של שמיר לתפקידו והביעו שביעות רצון מקבלת הפנים בה התקבל שמיר במצרים ומהעובדה שהמצרים לא ניסו לרחוק את הגשת כתב האמנה עד לאחר מתן פסק הבוחרות על סאבה.

צרפת מכינה מחווה של ידידות מיוחדת לפרס

מאת גרשון קיץ, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר").– המסטל הנרפתי מכין מחווה ידידות מיוחדת לשר החוץ שמעון פרס, שיבקר בסוף השבוע בפאריס, ככל הנראה כדי למחוק את רישומה של פגישת יאסר ערפאת עם שר החוץ הנרפתי.

מיד עם בואו ביום ששי, יתקבל פרס על־ידי ראש הממשלה מישל רוקאר בארמונו ואחר־כך ישתתפו מרבית השרים הבכירים בממשלת צרפת, וכתוכם שר החוץ רולאן דיומא, וכל יועצי הנשיא בסעודת צהריים לכבוד פרס בביתו של שגריר ישראל עובדיה סופר.

למחווה זו חשיבות גם על רקע ההתקפות בעתונות נגד סופר, בגלל המסע שניהל נגד ביקור ערפאת.

אחר־הצהריים יזוער פרס עם הנשיא מיטראן ולמחרת יבוא אל־יו שר החוץ דיומא לפגישה נוספת במלונו.

מנהיג הימין הקיצוני ז'אן מרי לה־פן המשיך, מצידו, בניצול הזמנת ערפאת לנסיון פיוס עם הקהילה היהודית והכריז כי „אלה המזמינים טרוריסט אנטישמי כמו ערפאת הם האנטישמים האמיתיים".

הודעה על סדרי התנועה בקוי אגד

בערב יום כיפור ה' בתשרי תשמ"ח 20.9.88
ובמוצאי יום כיפור י' בתשרי תשמ"ח 21.9.88
באישור המפקחים על התעבורה

בערב יום כיפור 20.9.88 לא יפעלו הקוים הבאים:

קו מס' 246 פתח תקוה — רמלה
קו מס' 293 חיפה — זכרון
קו מס' 362 תל־אביב — מטוף ופיתוח
קו מס' 372 תל־אביב — אופקים
קו מס' 392 באר־שבע — אילת
קו מס' 414 עפולה — כפר רופין
קו מס' 421 תל־אביב — שפך זהר
קו מס' 425 הרצליה — ירושלים
קו מס' 541 עפולה — קרית שמונה
קו מס' 566 טייבה — תל־אביב
קו מס' 604 נתניה — רמת אביב
קו מס' 816 אום אל פחם — תל־אביב
קו מס' 840 תל־אביב — קרית שמונה
קו מס' 995 חיפה — באר־שבע
קו מס' 966 חיפה — שפך זהר
קוים מס' 058, 056, ראש פינה, ק. ש. — ישובי רמת הגולן

הפסקת השירותים בערב יום כיפור

בקוים בין עירוניים	בשעה 14.00
בקוים פרבריים	בשעה 14.30
בקוים עירוניים	בשעה 15.00

במוצאי יום כיפור 21.9.88 לא יפעלו הקוים הבאים:

ביעודי - אזור מרכז + דרום
153, 157, 169, 174, 333, 353, 363, 370, 373, 374, 375, 376, 378, 379, 384, 385, 387, 389, 393, 428, 443, 455, 468, 471, 474, 479, 526, 555, 568, 602, 621, 704, 758, 805, 818, 828, 831, 833, 834, 840, 843, 845, 857, 876, 981.

ביעודי - אזור ירושלים
418, 428, 443, 444, 468, 471, 474, 487, 940, 945, 947, 952, 961, 963, 977.

ביעודי - אזור צפון
166, 168, 181, 182, 191, 249, 253, 255, 272, 331, 343, 348, 355, 357, 402, 409, 411, 430, 449, 511, 522, 533, 542, 704, 818, 828, 831, 833, 834, 843, 845, 876, 940, 945, 947, 952, 961, 963, 971, 981.

קוים עירוניים ופרבריים שלא יפעלו באזור דרום והמרכז לפי סניפים:
ראשון לציון 4, 17, 012, 555. **רחובות** 14, רמלה 10, 12, 016, 017, 018, 20. **לוד** 14, 21. **אזור** 014. **אשקלון** 9, 016, 019, 021, 022, 023, 036. **קרית גת** 2. **באר שבע** 031, 039, 045, 051, 053. **אילת** 1, 2, 15. **נפרסבא** 13, 16, 018. **צומת רעננה** 5. **רחוב השרון** 4. **נתניה** 7, 11, 17, 24, 029, 30, 033, 034, 038, 040, 45, 48. **חדרה** 1, 51, 66. **פרדס־חנה** 24. **הרצליה** 555.

קוים עירוניים ופרבריים שלא יפעלו באזור ירושלים:
42, 43, 67, 69, 163, 164, 166, 179. **בית שמש** 11, 025.

קוים עירוניים ופרבריים שלא יפעלו באזור צפון לפי סניפים:
חיפה 21, 062, 074. **צפת** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 42, 45. **קרית שמונה** 020, 023, 025, 026, 029, 030. **עפולה** 26, 32, 47, 049, 051. **עכו** 60, 72, 075. **נצרת** 18, 22, 26, 030, 32, 34, 45, 47. **טבריה** 7, 022, 025, 032, 041, 044, 048. **מבריה** 5, 33/78, 017, 018, 021, 026, 42, 50. **בית שאן** 017.

תחילת השרותים במוצאי יום כיפור
בין השעות 19:00-19:30

קרוב נוסף, פרטים ובקשות ומנים בלשכות המוסדות מל אגד בכל המחנות בחוצי הארץ ובמרכז המידע: ת"א 03-432777, חיפה 04-549121, ירושלים 02-304304, באר שבע 057-74341.

הנהלת אגד מאחלת גמר חתימה טובה ונסיעה נעימה לציבור הנוסעים ולכל בית ישראל

אגד התנועה של המדינה

היום משפט רוני לבקוביץ מפקד בית המעצר דרום

הוא לא יודח מתפקידו – מעריכים גורמים בשב"ס

מאת נתן רזיני,
סופר "דבר" לענייני משטרה

סגן נונרד רוני לבקוביץ, ספקד בית המעצר דרום, לא יוחזר מתפקידו בעקבות בריחתו של האסיר הרצל אביסן – הערכתו אתמול גורמים בשירות בתי הסוהר. היום יישפט לבקוביץ' על־ידי נציב שירות בתי הסוהר גונדר לוי שאול.

סגן־נונרד רוני לבקוביץ נמנה עם קבוצה של שישה קצינים שוועדת מן, שמונתה לבדוק את נסיבות בריחתו של הרצל אביסן, המליצה להעמידם לדין משמעתי. המישה, פרט ללבקוביץ, הם יעקב ארביב, מפקד משמרת, מישר משה סיטרוק, קצין בית המעצר דרום, כלאי שמעון אבוטבול, קצין בחתון בבית מעצר דרום, רב כלאי מאיר, שוקרון, סגן מפקד בית המעצר דרום, סגן גונדר אשר גרבנו, מפקד בית המעצר דרום לשעבר, וקצין בחתון במרחב הדרום במשה שירות בתי הסוהר.

ועדת החקירה בראשותו של שלום מן, המליצה להעמיד את רוני לבקוביץ לדין משמעתי ולהעבירו לתפקיד ניהול של יחידה קטנה, שאינה בעלת רמת בחתון גבוהה.

חשודים בסיוע לאביסן ייעצרו

שופט השלום בכפר־סבא קבע אתמול כי יצוק ביטון ויצוק מלכה (בבר) תושבי הוד־השרון, החשודים בכך שסייעו להרצל אביסן לברוח מן הכלא, יישארו במעצר עד ליום שישי. באותו יום ייקבע, אם ייעצר עד תום ההליכים נגדם, בפי שמבקשת פרקליטות מחוז המרכז.

התובעת, עו"ד מירי רימקין טענה, כי השניים ידעו שמדובר באסיר עולם, ובסכנה הממשית שהיתה לציבור לאחר בריחתו, מהכלא. בריחתו, לדעת התובעת גרמה לא רק להבלה, אלא גם לניסוי מחוות משטרתיים בקהדמידה גרחב, שעלותו באמדת בסכומים גבוהים, וגרמה לשיבוש תיפקודה התקין של המשטרה.

המשטרה בהארכת מעצר הרופא החשוד:

אילו המשיך ד"ר קפלן בשיטתו היה מגיע לשחרור גדוד שלם

(עז). – בית משפט השלום בפתח תקוה האריך אתמול פתשעה ימים נוסמים את מעצרו של הרופא ד"ר פלמון קפלן, בן 51 תושב בני־ברק, החשוד כי מיסק חודת דעת רפואיות פרוצות, לאנשר לאנשים ששבו אליו להשתחרר משרות בצהיל במרמה, תמורת סכון שוחד.

ראש היחידה לחקירת פשעים בשמשרה תת־ניצב שמעון סביר, הופיע אישית בדיון. הוא אמר לשופט כי ד"ר קפלן חשוד בכך, כי יחד עם סרן עזרא גבאי, קצין שליטות, שיחזיר במחצית השנה האחרונה אנשים שמטפרם מגיע למלונה. „אם היה ממשיך בשיטות אלה היה מגיע לשחרור גדוד", אמר סביר.

בהחלטתו להאריך את המעצר בתשעה ימים, כתב השופט שלי סימן: „מדובר בעשרות שמות של אנשים, שקיבלו ממנו אישורים כוזבים לשימוש אצל שלטונות צה"ל, הצבירות שהתגלו עד כה בפרשה זו חמורות ממה שנוטה הציבור לחשוב".

תת־ניצב סביר אמר כי הרופא משתף פעולה עם חוקריו.

הסניגורית עו"ד אסתר דורון אמרה בבית המשפט, כי מרשה רופא במקצועו הנזק שיגרום לו חמור. „הארש מתפקר עם כליה אחת. בנו יחידו בפטר מסרטן לפני שנה". עו"ד דורון ביקשה מבית המשפט לשחרר את ד"ר קפלן בערבות.

כאמור קבע השופט סימן שאין אפשרות לשחרר.

בניגוד לעמדתו של שרון

'מבני תעשייה' לא תרכוש המבנים של 'שטיחי כרמל'

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

הרצאה שלישה תרכשו חברת מבני תעשיה את המבנים של חברת שטיחי כרמל ירדה מכל הבראה מן הסרק. לסרות הלחצים שהטעיל בעניין שר התעשייה והמסחר אריאל שרון, התברר, כי להצעה אין רוב במועצת המנהלים של מבני תעשייה, ולפיכך לא הועלה הנושא בישיבת הדירקטוריון ביום חמישי כדי לא לפגוע בשר שרון.

מבני תעשיה סרבה להסכים להצעה משום שהוברר לה שלא תוכל לקבל ערבות מדינה על נכסי שטיחי כרמל שתקנה.

רשת שטיחי כרמל מחזיקה בכ־49 אלף מ"ר של מבני תעשיה ברחבי הארץ. ששווים לפי הערכת שמאי שהמדינ ו"כ שפירא הא 13 מיליון דולר. רכוש זה משועבד להלוואה בסך 9 מיליון דולר, שנטלה שטיחי כרמל מתוקף לפעות תעשיה.

שפירא, הטעה מאמצים גדולים להשיג הון חוזר למפעליו הציע, כי חברת מבני תעשיה תקנה מכנו את המבנים תמורת 13 מיליון דולר, והוא ישמיך להחזיק בהם בשכירות. עוד ביקש שיוסר השיעבוד מעל הנכס הזה וכי הכסף שיקבל יחזיר למפעלים ולא ילך לבנק.

חברת מבני תעשיה הדיעה, כי תהיה מוכנה להסיר בתנאי שתקבל ערבות כפולה, הן לאבטחת תשלום דמי השכירות הן למקרה ששטיחי כרמל תפשוט רגל. במקרה כזה, ביקשה החברה להבטיח שהמדינה תקח את המבנים ותחזיר לה את הכסף. יש לציין שחברת המבנים הם יצוריים לתעשיית השטיחים וקשה יהיה לעשות בהם שימוש אחר.

כידוע, מתן ערבות מדינה מחייב אישור האוצר ועדת הכספים והוברר שאין לכך סכר, לפיכך נגנזה ההצעה בשלב זה, למרות שהשר אריאל שרון הפעיל לחץ הן על מבני תעשיה הן על הבנק לפתוח תעשיה להגיע להסדר.

חברת מבני תעשיה היא חברה בשליטת ממשלת ישראל, אך כחברה ציבורית הנסחרת בבורסה היא מחויבת לדווח לציבור על פעולותיה העסקיות. יש לציין, כי לפני מספר חודשים, בעת שהחברה יצאה בהנפקה לציבור, ציין בתשקיף במפורש שהממשלה לא תתערב בניהול החברה וזו תפעל לפי שיקולים עסקיים בלבד.

איך יצבינו האסירים

ועדת המשנה של הכנסת לבחירות סיירה אתמול בכלא איילון בדי לבדוק את תנאי ההצבעה של האסירים. (צילום: יצחק הררי)

43 יום לבחירות

רפ"י־אומץ דוחה שיבוץ שובל במקום ה־40

מאת עליזה ולק, סופרת "דבר" לענייני מפלגות

ראשי רפ"י־אומץ דוחים את הצעת שרי הליכוד מאתמול לשבץ את ולמן שוכל במקום ה־40 ברשימת הליכוד. הניסוק הוא ש„קידום" לסוף העשירייה הרביעית, לעומת הבטוחה המקורית להיבחר במעגית השנייה של העשירייה המרשית, אין היא הפרת ההסכם, שבו יוער לו מקום בעשירייה השלישית.

את הוחלטת שרי הליכוד מאתמול ביטל ליטאל הורביץ ולולמן שובל רוני מילוא. שני ראשי רפ"י־אומץ הבהיר לו שהם רואים בהחלטה הפרת הסכם ולפיכך הם דוחים אותה.

יצחק, כי ערב יציאתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, להונגריה, הוא אישר באוזני שובל כי במקומו לכבד את ההסכם כלשונו וכי יודיע על כך אחרי שובו. הוחלטת שמיר לכבד את ההסכם נשענה על איתותים לנוק אלקטוראלי שנגרם, ועוד ייגרם, לליכוד בגין הפרת הסכם. בין יתר צעדים שעשויה רפ"י־אומץ לנקוט גם הגשת תביעה משפטית שכבר הוכנה.

בפגישה בכפר־תבור

הערבים מחו על 'יד הברזל' של יצחק רבין

מאת יצחק מיידור ומתחמר חלילה, סופרי "דבר"

„שיחה סוכה וגלוית לב", כך הגדיר יצחק רבין, את הפגישה שהתקיימה בכפר־תבור בנצרת שבת, בביתו של מיכה גולדמן.

עשרות ראשי מועצות, מחבים ובבבים ערבים מהגליל והמשולש הצפוני הביעו באוזני רבין חוזרתם עם האינתיפאדה ואת מורת רוחם ממדיניותו של שר הבטחון, אותה הגדיר כ„יד של ברזל... מדיניות זאת מקשה עלינו למכור את מפלגת העבודה ואת יצחק רבין, לערבי ישראל", אמרו.

שר הבטחון דחה הטענות ואמר שלצה"ל הוראות ברורות ומחמירות בכל הנוגע לפעילות באש, ועמד על המאמצים שהוא משקיע בשכנוע מנהיגים מקומיים, ביניהם גם כאלה הידועים כתומכי אש"ף, להפסיק את הפרעות הסדר ואת הטרור, כדי לאפשר דיאלוג.

ארנס לערבים: רק הליכוד יכול

מאת פופרת דבר" לענייני מפלגות

„הליכוד הוכיח שהוא מקיים מדיניות שתביא לשילוב מלא של האוכלוסיה הערבית בחיי המדינה", אמר במוצאי־שבת יו"ר מטה הבחירות של הליכוד, משה ארנס, בכינוס שבו פתח הליכוד את מערכת הבחירות שלו במגזר המיעוטים.

הכינוס התקיים בכפרת הנכנס בו כ־1,000 איש.

מנהל מטה המיעוטים של הליכוד, מנשה אביחן, אמר בכינוס, כי „הצגת רבת המשתתפים מחזקת את הערכת הליכוד, כי בעקבות אכזבת הציבור הערבי מהמערך יתחזק כוחו של הליכוד בציבור זה".

זווילי לשרון: תן לכל המפעלים כמו לשפירא

מאת עליזה ולק, סופרת דבר" לענייני מפלגות

יו"ר מטה הבחירה של המערך נסים זווילי, קרא אתמול לשר המסחר והתעשייה אריאל שרון, לראות לכל המערכות המתמוטטות במשק כפי שהחליט לראות לאבדתם שפירא. זווילי ציין, כי יחמת שרון מוכיחה שהיה אפשר למנוע התמוטטות משקיע, אבטלה המונית ופגיעה באלפי מפרנסים בערי הפיתוח ושכונות המצוקה, לו נגקטה המדיניות הנכונה בזמן.

כרגיל, אמר זווילי, מכיר הליכוד, ושרון בתוכו, מאחר מדי באחריותו, הם כמעט זה שמיד אומר „לא".

המתקדמת: למנוע את סיורי הליכוד בשטחים

מאת פופרת דבר"

היוצע המשפטי של הרשימה המתקדמת לשלום פנה אתמול ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית בדרישה שיוצא צו מניעה נגד הליכוד, לאסור את הסיורים בשטחים במסגרת „מבצע חיים".

הנימוקים שהעלתה „המתקדמת" לצקרה זה הם: הסיורים הם התגרות באוכלוסיה הערבית שבשטחים; הם מחיבים ליחי צמד של צה"ל ובכך הם מהדים לא רק נטל על צה"ל, אלא גם עיוחבו בפעילות פוליטית; הסיורים נוגדים את חוק התעמולה, האוסר תעמולת בחירות באמצעות כלי־רכב; הסיורים הם שחוד בחירות.

„המתקדמת" פנתה אל כל מפלגות השמאל להצטרף אליה בבאמץ להביא לפסילת המבצע.

هكذا من الاصل

פועלים מחזק מערך האשראי

מאת מישרד הכלכלי של „דבר"

בנק הפועלים עורך שינויים מרחיקי לכת במערך האשראי שלו בכוונה לחזק את תחום האשראי ולהתאים את הפעילות בו להתפתחויות במשק. שינויים אלה כוללים הישרכות ארגונית ורשה ומינויים של עובדים בדרג בכיר שהם בעלי ניסיון מקצועי רב בתחום האשראי.

שינויים אלה אושרו על ידי מועצת המנהלים של הבנק והם משקפים את המקום המרכזי שתופס תחום האשראי בבנק הפועלים, שהוא הבנק המוביל במערכת הבנקאות בישראל בתחום האשראי. חלקו של הבנק באשראי הבנקאי מגיע ליותר מ-45% כולל גם במגזרים הפרטיים והממשלתיים.

מסקר פנימי שנערך באחרונה בבנק עולה כי כ-25% מ-150 החברות התעשייתיות הגדולות בישראל, לפי הדירוג של DUM'S GUIDE נמנים על לקוחות הבנק. מרבית החברות האלה משתייכות לסקטור הפרטי והממשלתי.

המטרות העיקריות העומדות ביסוד השינויים במערך האשראי הן העמקת הפעילות העסקית עם המגזרים היצרניים ועם מגזרי השירותים, תוך גיבוש פתרונות אינדיווידואליים לכל חברה, המותאמים לצרכים המיוחדים שלה. כמו כן יושם דגש על פיתוח שירותי אשראי משולבים שיאפשרו לתת טיפול כוללני ללקוח ולהעמיד לרשותו מכשירי מימון חדשים.

במסגרת ההתארגנות החדשה יפעלו בתחום האשראי מספר אגפים ויחידות באחריותו של יחי האבר, שמונה באחרונה כסגן מנהל כללי האשראי על תחום האשראי בבנק.

★ אגף אשראי ללקוחות עסקיים, שבראשו יעמוד יעקב אליבו. הוא שימש עד לאחרונה כמנהל סניפי הבנק בבירושלים, וכיהן קודם לכן כמנהל אחורי של הבנק בירושלים.

אגף זה יזכו את פעילות האשראי השוטפת והמיטבי ללקוחות גדולים ובינוניים. פעילותו תחולק לפי עניני המשק השונים: תעשיה, חקלאות, בניה, שירותים וכו'. שירותי האשראי שיוצעו ללקוח יתבססו על הערכה כלכלית של הצעה שאליו הוא משתייך, על ניתוח עסקי בולל של הלקוח ועל תכנון משותף של העבודה אתו בטווח הקצר ובטווח הארוך יותר.

במסגרת ההתארגנות החדשה צורפו לאגף עובדים בדרג בכיר ושמשו עד לאחרונה כמנהלי סניפים בכירים.

★ אגף שירותי מימון ומינהל לקוחות שבראשו יעמוד רן יחם, שמילא בשנים האחרונות תפקידים בכירים בתחום האשראי בבנק. אגף זה ירכז את הטיפול בלקוחות העובדים תחליך של שיפום והבראה. הקמת האגף באה על רקע מגמות ההאמה במשק והקשיים שאליהם נקלעו ענפים וגופים עסקיים, ופעילותו מבוססת על גישתו העקרונית של הבנק, שלפיה, כבנק מוביל בישראל, עליו לסייע ללקוחות שנקלעו לקשיים זמניים, באותם מקרים שבהם ללקוח יש פוטנציאל כלכלי.

נושאי תפעול ובקרה יהיכו בידיו של שאול רפופורט, שהיה עד לאחרונה כמנהל מחלקה בתחום האשראי. הכוונה היא לחזק את מערך התפעול והבקרה בתחום האשראי, ובמסגרת תפקידו החדש יהיה רפופורט אחראי על מספר מחלקות ויחידות הנוסקות בתפעול בקרה והדרכה והיחידה המשפטית של מחלקת האשראי.

מסקר פנימי שנערך באחרונה בבנק מתחור כי ב-85 אחו מ-150 החברות התעשייתיות הגדולות בישראל, לפי הדירוג של Dun's Guide נמנים על לקוחות הבנק. רוב חברות אלו משתייכות לסקטור הפרטי והממשלתי.

הפיתוח עלול להתעכב עקב חוסר הרשאה להתחיבויות

מאת דויד מרשיב

הקמתם של פרוייקטים תיירותיים פונים ברחבי ישראל בהיקף של 500 מיליון שקל עלולה לחיפסק אם לא יוגדל סכום הרשאה להתחייב להמשך פיתוחם – נמסר אתמול ממשרד התיירות.

הפרוייקטים כוללים, בין השאר, הקמת בתי מלון ואטרקציות תיירותיות מיוחדות. בין הפרוייקטים המצוינים כיום במישור משרד התיירות ושאר בגיבוי הרשאה להתחייבות נוספת: כ-2000 חדרי מלון בארלת. בעיר זו יש מקום, לפי תוכניות הפיתוח, לתוספת של 4,500 עד 5,000 חדר והשנה אפשר להגדיל את היצע החדרים ב-2,000.

באיזור ים המלח התכנית היא להקים מלון חדש ו-250 חדרים הכ פרוייקט פיתוח שיתרחו חוץ.

באיזור המרכז יש תוכניות להשקעות בכלל תוספת מתקניות במלונות קיימים והתחבת כפר הנופש בשפיים. באיזור מרכז כיצות יש תוכנית לתוספת 330 חדרי מלון ואילו בחרי יהודה וירושלים מתוכננת תוספת 470 חדרים.

במישור ובאיזור הצפון מתוכננת הקמת אולם קונגרסים, ותרחבת מלון קיים ונוסף על כך תוספת של 86 חדרים ופונקציות נוספות במסגרת פרוייקטים תיירותיים קיימים. בנצרת ותוכנית היא להוסיף שני בתי מלון ולהחזיב שניים קיימים.

כדי לאפשר את הטיפול בכל הפרוייקטים ולזו, העביר משרד התיירות כימים אלה פנייה למשרד האוצר כדי להבטיח הרשאה להתחייבויות נוספות.

יצוין, כי הזל כדי באפריל השנה אושרו על ידי מנהלת מרכז השקעות פרוייקטים תיירותיים בהיקף של 115 מיליון שקל הבסמגרת זו נוצל מלוא סכום הרשאה להתחייבות. עם זאת הסכום שנוצל אינו עונה על צרכי התיירות לפיתוח אטרקציות תיירותיות ומוקדי תיירות נוספים ואינו מאפשר קידום ויישול ביזמות הקיימות וכן היענות לביקוש חוזי בנושאי פרוייקטים תיירותיים.

החל קטיף האשכוליות הבכירות; יצוא ההדרים השנה 180 מ' דולר

מאת דויד מרשיב

קטיף האשכוליות הבכירות החל אתמול בפרדסי בקעת הירדן, שם הן מקיימות להבשיל. המועצה לייצוא ושיווק הדרים מצפה לייצוא בשלושת השבועות הקרובים של כמיליון תיבות אשכוליות בכירות, הזכות בדרך כלל למחירים טובים בחו"ל. מגמה ראשון אמור לצפות בסוף השבוע לארצות צפון־מערב אירופה.

כן מצפה המועצה להבביל את יצוא הפומלית, האשכולית המתוקה, וכן אשכולית אדומה מהן „סנריד". מאשכולית זו ייוצאו השנה שני מיליון תיבות לעומת מיליון אשתקד ואילו הפומלית ייוצאו השנה 400,000 תיבות לעומת 290,000 בשנה הקודמת.

בתי האריזה והגמלים בארץ נערכים בימים אלה לעונת ייצוא ההדרים המתחילה עכשיו.

בגלל נזקי השרב שהיה במאי השנה, יקטן יבול ההדרים השנה ב-300,000 טונה בקירוב והיבול השנה מעריך ב-1.3 מיליון טונות.

בגלל הירידה בגבול מעריכים כי היקף יצוא ההדרים השנה יגיע ל-180 מיליון דולר, כמו בעונה שחלפה.

מימוש רווחים במניות

מאת ישראל ורובל

★ לאחר עליות שערים שנמשכו תקופה ממושכת הגיע אתמול תור מימוש הרווחים. ★ הקונים העיקריים היו קרנות הנאמנות של הבנקים הגדולים. הצדדות ראשי כלל על המיתון הצפוי במשק בתקופה הקרובה ריפו את ידי המקורבים. ★ גם הצעת הקיצוץ בתקציב של שר האוצר הכוללת בתוכה הקפאת התקשורות לא תרמה לאווירה הכללית בבורסה. ★ נמשכת המגמה החיובית ועליות השערים בצמודי המדד. ★ בנק ישראל ממשיך לרכש בנקאיות 88 ונמשכים הביקושים לבנקאיות 89. ★ הבנקים ממשיכים בהסתערות על בסמי הבנקאיות. ★ נמשכת הירידה בריבית השקלית.

לאחר תקופה ארוכה של עליות שערים הגיע אתמול תורו של מימוש הרווחים לשוק המניות. מחדי המקורבה לא היו מוטעים ממימוש הרווחים שכן אין ספק ששוק אשר עלה תקופה ארוכה מזמן בסופו של דבר מוכרים ומכאן נובע מימוש הרווחים. עיתוי המימוש הוסבר ע"י המחדים בהערכות שפרסמו ראשי קונצרן כלל באמצעי התקשורת עם פרסום תמאזן החצי שנתי של כלל ישראל וכלל תעשיות.

כנוסר פרסמו ראשי הקונצרן הערכה כי המשק צפוי להבנס בעתיד הקרוב למיתון. לא ברור מדע הוליחו ראשי כלל מה שהחליטו אך הדיבוק בין האופטימים למסימים והא האם המחדים הנוכחיים בשוק המניות מביאים בחשבון את המיתון הצפוי. במו כן ראוי להתייחס למסקנות של ראשי קונצרן כלל בהדירות הערכון מוגבל שכן ראשי הקונצרן סיפו בהערכותיהם בחודש אוקטובר 1987 ובחודש אפריל 1988 ואין כל סיבה שהערכותיהם לא יהיו מוטעות פעם נוספת.

סיבה נוספת שהשפיעה לדעה על שוק המניות היתה הצעת הקיצוץ בתקציב של משרד האוצר. הצעה זו הכוללת קיצוץ בסובסידיות ובתקציבי המשרדים השונים מרבדת גם על הקפאת התקשורות של משרדי הממשלה עם גופים כלכליים בשוק. קשה לדעת אם אכן תצא התכנית הזו לפועל אך גם אם כן ברור שהיא תשפיע רק על חלק קטן ביותר מהחברות שמניותיהן רשומות למסחר בבורסה. הקונים העיקריים אתמול בשוק המניות היו קרנות הנאמנות של הבנקים הגדולים אשר המשיכו לגיים גם אתמול סכומי כסף מן הציבור. רב הכספים שגויסו היו לקרנות הסולידיות אך גם קרנות המניות הללו לאחרונה לגיים כספים אם כי בהיקפים נמוכים יחסית. עצם הפסקת המריצות שהיו עד לפני תקופה לא ארוכה אפשרו לקרנות הנאמנות להעדר מרשם והיו עלולה להיות להם בעיה אם שוק המניות ימשיך לעלות והיקפי הגיים יהיו גדולים יותר. המחזור אתמול בשוק המניות הסתכם בסך 9.65 מ' ש"ח. מדד מניות המשתנים ירד אתמול ב-2.54%.

באגרות החוב צמודות המדד והקונברטיות נמשכו גם אתמול הביקושים ועליות השערים. עליות אלה נובעות כנראה מהמשך גיום הכספים בקרנות הסולידיות וכן מדיפוש אחרי כיסוי להבניות ההכסון צמודות המדד. בבניות הבנקאיות שבהמדד המשיך אתמול בנק ישראל בסריקת המרשם שהוא מבצע בתקופה האחרונה ולקנה את ההדצים בדרך כלל ללא שינוי בשער. בבנקאיות שבהמדד לשנת 89 אשר הן למעשה אג"ח דולרי עם מחוז מרחק של בשנה נמשכו גם אתמול הביקושים ועליות השערים.

שינוי שער במניות

בבניות הבאות נרשמו אתמול תנודות סערים תיאינו: שמחת מסכרות ע"ש – 10% – ללא מחוזר, הדר אופציה 6.2%, ציון 1 – 10%+ ללא מחוזר, 10%+, עזבה 0.1 – 9.8%+, ארמים – 9.2%+, מרלו 9%+, מתים אופציה 15.6%+ ללא מחוזר, משאבל 8%+, יצוב אופציה – שרים בלבד, ליטה – מוכרים בלבד, עסקי

שערי מטבע חוץ ביום 18.9.88

המטבע	בנקנוטים: לאומי מכירה	בנקנוטים: לאומי קניה	בנקנוטים: הפועלים מכירה	בנקנוטים: הפועלים קניה	בנקנוטים: דיסקונט מכירה	בנקנוטים: דיסקונט קניה	העברות והמחאות: לאומי מכירה	העברות והמחאות: לאומי קניה	העברות והמחאות: הפועלים מכירה	העברות והמחאות: הפועלים קניה	העברות והמחאות: דיסקונט מכירה	העברות והמחאות: דיסקונט קניה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.68	1.61	1.68	1.61	1.68	1.61	1.6523	7.6318	1.6562	1.6358	1.6564	1.6358	1.6442
1 מארק גרמני	0.90	0.85	0.90	0.86	0.90	0.86	0.8825	0.8715	0.8845	0.8741	0.8851	0.8741	0.8774
1 ליטרה	2.82	2.69	2.82	2.69	2.81	2.69	2.7707	2.7365	2.7725	2.7353	2.7744	2.7599	2.7555
1 פרנק צרפתי	0.26	0.23	0.27	0.25	0.26	0.25	0.2591	0.2559	0.2601	0.2549	0.2596	0.2563	0.2580
100 יינים יפאניים	1.26	1.19	1.25	1.20	1.25	1.20	1.2321	1.2169	1.2352	1.2180	1.2351	1.2196	1.2261
1 גולדן הולנדי	0.80	0.76	0.80	0.76	0.79	0.76	0.7808	0.7712	0.7840	0.7743	0.7842	0.7745	0.7778
1 פרנק שוויצרי	1.07	1.01	1.07	1.02	1.06	1.02	1.0444	1.0315	1.0482	1.0355	1.0491	1.0361	1.0400
1 כתר שוודי	0.26	0.24	0.26	0.25	0.26	0.25	0.2553	0.2522	0.2558	0.2527	0.2560	0.2528	
1 כתר נורבגי	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.25	0.2385	0.2355	0.2387	0.2357	0.2387	0.2357	
1 כתר דני	0.24	0.22	0.24	0.22	0.23	0.22	0.2298	0.2269	0.2301	0.2273	0.2304	0.2275	
1 מארק פיני	0.38	0.36	0.38	0.36	0.38	0.36	0.3722	0.3676	0.3734	0.3688	0.3730	0.3684	
1 דולר קנדי	1.37	1.31	1.38	1.31	1.37	1.32	1.3509	1.3345	1.3542	1.3375	1.3526	1.3358	
1 דולר אוסטרלי	1.36	1.27	1.36	1.26	1.35	1.23	1.3226	1.3063	1.3254	1.3090	1.3264	1.3099	1.3445
1 דאנר דראקמ	0.59	0.42	0.55	0.40	0.52	0.45	0.6722	0.6639	0.6744	0.6663	0.6733	0.6649	
10 פרנקים בלגיים	0.42	0.40	0.45	0.40	0.42	0.40	0.4149	0.4098	0.4217	0.4166	0.4215	0.4163	
18 שילינגים אוסטריים	1.28	1.23	1.28	1.22	1.27	1.22	1.2525	1.2370	1.2576	1.2421	1.2581	1.2425	
1000 לירות איטלקיות	1.24	1.15	1.22	1.15	1.21	1.15	1.7830	1.1684	1.1849	1.1703	1.1875	1.1726	
1 יחל"ל (ECU)	—	—	—	—	4.06	3.82	1.8273	1.8048	1.8315	1.8089	—	—	
1 דינר ירדני	—	—	4.14	3.89	—	—	—	—	—	—	—	—	4.1269
10 לירות לבנוניות	—	—	0.05	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1 ליה מצרית	0.67	0.61	0.67	0.63	0.72	0.68	—	—	—	—	—	—	

גידול של 100% במכירות הרעפים של „אקרשטיין"

גידול של 100% נרשם בתודשים האחרונים במכירות של רעפים בישראל על ידי תשלובת „אקרשטיין". בחודש האחרון תן הגיעו ל-18,000 מטרים רבועים וברידי מבנה אבר המבנות לתודשים הקרובים ב-18,000 עד 20,000 מ"ר לחודש.

מנכ"ל התשלובת, נתן חן, אמר כי בתום שנה של הרצת מפעל רעפי הלחץ בבשן, בבר הצליחה החברה להגדיל את חלקה במכירות הרעפים בישראל עד כדי 20%. בישראל צורכים כל שנה 15 עד 18 מיליון רעפים (כמיליון עד מיליון ורבע מ"ר) שמרביתם היו עד כה מייבוא. להערכתו תצליח החברה בתוך שנתיים להגדיל את נתח השוק שלה עד כדי 50% מכלל המכירות בשוק המקומי.

שערי מניות

בנקים מסחריים

שם המניה	השער	המחור הקודם	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
שאיום בהסדר ההצמדה				
אגה.ה.ש	29700	3.0	-1000	-3.3
משמרת 1	1020	956	+10	+1.0
משמרת 5	310	2197		+121
כללי לא בהסדר 1	15425	224	-700	-4.3
בהסדר הצמדה ל-88				
אירוני מ"ר ל-88	116040	648		-355
אירוני מ"ר ל-88	115800	15.0		-15.0
אירוני בע"מ 88	699750	1.0	-50	-1.0
אלמד 1 ל-88	86720	105	-50	-56.0
דיסקונט ב' ל-88	148650	13.0	+600	+40.0
דיסקונט א' ל-88	148290	364	-10	-344
דיסקונט ש"ה 88	17004	51.0		+69.0
מזרחי מ' ל-88	47820	2388		-2587
מזרחי מ' ל-88	47900		+160	+192
הפועלים מכר 88	102112			
הפועלים מ' ל-88	78830	1615		-1498
הפועלים מ' ל-88	78650	106		-100
בנק א' ל-88	202300	50.0	+1350	+26.0
בנק ש"ה 7 ל-88	6390	100		-100
בנק סקר ל-88	50100	6170		-3212
בנק 711 ל-88	17150	298		-297
מסון המר 1 88	66400	50.0		-11.0
מסון המר 3 88	53800	72.0	-150	-72.0
בהסדר הצמדה ל-89				
אירוני מ"ר ל-89	148300	380		+591
אירוני ל-89	— לא נסחר —			
אירוני בע"מ 89	— לא נסחר —			
אינור 1 ל-89	111500	30.0	-2500	-31.0
דיסקונט ב' ל-89	— לא נסחר —			
דיסקונט א' ל-89	191100	38.0	+249	+91.0
מזרחי מ' ל-89	61160	210	+10	+205
מזרחי מ' ל-89	— לא נסחר —			
הפועלים ש' ל-89	100700	541		+428
הפועלים מ' ל-89	100800	170		+50.0
בנק א' ל-89	256300	43.0	+500	+172
בנ"ל סטוק ל-89	63900	947	+20	+1120

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחור הקודם	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אגרים 0.1	28758	73.0	+40	+1.1	+26.0
לאומי משכנתא ש	12400	390			+12.0
לאומי משכנתא מ	15100	57.0	+250	+1.9	+51.0
מרכז 1	— הפסקת מסחר —				
מרכז שם א	— הפסקת מסחר —				
מרכז שה ב	— הפסקת מסחר —				
פיתוח והשכ' 1	2680	1710	+50	+1.1	+1762
משכן 1	4650	342			+267
בנק עמנואל 1	16300	24.0	-80	-.5	-24.0
הבינלאומי למשכ'	6750	250			-76.0
משכנתא מסחר ש	26100 תב		-2900	-10.0	-1.0
משכנתא רת ש	25000	30.0	+120	+.5	+4.0

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחור הקודם	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
התלכלות מסחר א	— לא נסחר —			
התלכלות מסחר ב	— לא נסחר —			
לאומי תעשיה א ש	16900	70.0		+20.0
מחוה תעשיה מסחר	— לא נסחר —			
פת תעש מר ג	— לא נסחר —			
פת תעש מר ב	— לא נסחר —			
פת תעש מר 133	— לא נסחר —			
פת תעש מר ד	— לא נסחר —			
פת תעש מר ה	— לא נסחר —			
פת תעש מר ד	— לא נסחר —			
מרכז סליקים 5.0	750	-15	-2.0	-1037
הרחות מר	— לא נסחר —			
בנק לישראל 0.1	16000	69.0	+100	+.6	+4.0
בנק לישראל 0.52	14997	74.0	+550	+2.4	+168

ביטוח

שם המניה	השער	המחור הקודם	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אליהו בטוח 1	1500	100.0	+1.0	-1.0	+1000
אחוז ביטוח 1	1500	104.0	-1.0	-1.0	-1300
אדיר 1	431	915	-31	-3.3	-3.5
הפנס משמר 1	341	341	+10	+3.0	+2554
הפנס משמר 5	624	151.5	-1.0	-1.3	-624
הפנס משמר אפ 2	700	224	+12	+5.7	+700
הפנס מש' שה-אפ	2660	113.5	+3.0	+2.7	+25660
הדר 5	14595	151.5	+.5	+3	+10806
הדר אפ 2	19514	125.0			+20348
הפניקס 1	2500 תב	106.0	-7.0	-6.2	-13500
הפניקס 4	1520	549	-4	-.7	-404
הפניקס 10%	3000	470	-7	-1.3	-1527
הפניקס-הראל 1	5860	96.0			
הפניקס-הראל 3	5120	217	-40	-.7	-102
כלל ביטוח 1	1745	259	+1	+.4	+59.0
כלל ביטוח אפ 4	40190	47.0	-1.5	-2.7	+5908
כלל ביטוח אג"ח	50535	105.5	+.5	+.5	-98726
מגדל 1	1185	905 תב	+55	+6.7	+92655
מגדל מ"ר 5	142	690	+18	+2.7	+1762
מגדל ביטוח 1	7390	163.0			+142
מגדלים 1	680	1054			-1090
מגן שמיר 1	5395	205			-377
מגן והחיות 1		1670 תב	+153	+10.0	+2395
מגן והחיות 5	204	800	+21	+2.7	+45.0
					+147

מסחר ושירותים

שם המניה	השער	המחור הקודם	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
מסחר				
אדמונד שמיר 1	765	748300	+50	+.6	+953

תעשייה

שם המניה	השער	המחור הקודם	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
מזון ומבקר				
אינם מוקצה 92.80%				
אינם אמא 5	645 תב	3935	+39	+70.7	+8708
מאיר עוזא 1	553	3300	+4	+1.1	+188
מאיר עוזא אגח 2	116.5	2600			+1892
כלל מד אגח ד	164.5 תב	17858	-10.5	-6.1	-25466
כלל מד אגח 2	134.0	370			+4630
קרסל 1.0	273 תב	6728	-24	-8.1	-3999
רשן 1	12000				+8.0
רשן 5	71680	10.0	+1	+6.7	+10.0
שטרקל מ' 0.02	981	2410			
שטר-מל אגח ב	3151	391			+129
שטר-מל אגח א	136.0	19181			+19649
שרתים					
אסותא 1	310	2081	-2	-.6	-319
סונות הסקה 1	273 תב	57863	-28	-9.3	-73302
סונות הסקה 5	130.5	66653	+4.5	+3.6	+176882
סונות הסקה אגח	98.0	26473	-1.0	-1.0	-1113
סונות הסקה אגח	99.0	22670	+.5	+.5	+45670
קרור הסקה 1	447 תב	3243	+1	+10.1	+4120
קרור הסקה 10	18.0	34654			-21207
מתכי שרותה 1	1170 תב	1378	+104	+9.8	+3082
מתכי שרותה 5	739	2255	+35	+4.8	+2281
מלונות ושרותי תיירות					
גלי אדר 0.1	— הפסקת מסחר —				
גלי אדר 5.0	— הפסקת מסחר —				
גבי הדר 1	90.0	11640			-8603
גבי הדר אגח 1	39.0	16300	+2.0	+5.4	+16540
כלונסות רן 1	1250	84.0	+60	+5.0	+84.0
כלונסות רן 5	015	500	+10	+1.2	+450
חוף הכרמל 0.1	74999	300			-100
מלונות ירדן 1.0	1364	630			-22.0
ים סוף 1	224	19722	-6	-2.6	-9316
ים-סוף אגח 1	144.5	6346			+4899
מתכתים ושרותי מחשב					
תי.בל.ר 1	148.0	359	-3.5	-2.3	-700
תי.בל.ר אגח ב	75.0	34000	-.5	-1.4	-34307
תי.בל.ר אגח א	108.0	15350			+14650
תי.בל.ר 5	4770	110	-80	-1.6	-84.0
מבלת 1	2871	44.0			-44.0
מבלת 5	945	24.0	-55	-3.6	-124
נשקר 1	609	405	+25	+4.3	+765
נשקר 5	185.0				
נשקר אגח 2	255		+8	+3.6	+445
תים מחשבים 1	484	1000	+10	+2.1	+1579
מקרקעין ופיתוח					
נדלן ביטוי ופיתוח					
אוזרים אגח 1	349	2663	-12	-3.3	-6216
אוזרים אגח 7	142.0	10000		+.4	+10000
אילון מיגון 1	— לא נסחר —				
אילון מיגון אגח	— לא נסחר —				
אל-דגן 1	292	1714	+12	+4.3	+11076
אפריקה 1	53950	54.0			+12.0
אפריקה אגח 5	12100	100	+100	+.8	+70.0
ארזים 1	368 תב	10557	+31	+9.2	+13822
ארגון 1	2615	371	-15	-.4	-250
ארגון 5	1985	174			-74.0
בונרים 1	2493			-1.2	-126
בונרים 5	2101			+.6	+110
דגש 1	4660	48.0			+8.0
דגש 5	198.0	2550	-.5		-2550
דגש 10	117.5	2000	+.4		+3600
דגש-לב	1320 תב	2183	-150	-9.0	-845
הכשרת הישוב 1.0	— לא נסחר —				
הכשרת הישוב 5.0	— הפסקת מסחר —				
חלבי 0.1	— הפסקת מסחר —				
חלבי 0.5	— הפסקת מסחר —				
חברת אחים ים אגח 1	68.5	24535			-2609
ים-בר 1	5721	700			+117
ים-בר 5	3595	740			+810
הכשרת ישוב אגח 01.0	157000 תב		+22	+7	
הכשרת ישוב אגח 87.5	197530 תב		+25.5	+45.9	
הכשרת ישוב אגח 98.5	244976 תב		+76.7	+548	
מגדי תעשיה 1	— הפסקת מסחר —				
מגדי תעשיה אגח 1	— הפסקת מסחר —				
מגדי תעשיה אגח א	— הפסקת מסחר —				
ישראלוזה 1	3675	595			+1007
ישראלוזה אגח א	1250	280	-50	-3.0	-380
ישרס 1	— הפסקת מסחר —				
נכס פיתוח 1	5715	110	+70	+1.2	+68.0
סחר 1	4890	205			+148
סחר 5	1550	269			+185
בתים 1.0	386	3480			+1557
בתים 2	165.0 תב		+22.0	+15.6	+500
בתים אגח א	129.5	2085			+7915
מאגר בניה 1.0	531	840	-19	-3.5	-1340
מיגמאל 5	103.0 תב	11809	-9.0	-8.0	-10651
מיגמאל אגח א	82.0	9777	-2.0	-2.4	-127.82
מגרה 3	900	200	-23	-2.5	-890
לרשקין 1	162.0				
לרשקין 5	104.0	5000			-2468
לרשקין 1	97.5	700	-4.0	-3.9	-19282
לרשקין 6	37.9 תב	34484	+2.0	+5.6	+35441
לרשקין אגח 2	17.0	11250			-6344
לרשקין אגח 1	78.0	41025			-7595
כאה אביב 0.5	1579	177			+165
נבנו אחזים 1	169.0	1040	-5.0	-1.7	-3040
נבנו אחזים אגח	46.7	4731	-1.0	-2.1	-20565
נבנו אחזים אגח	91.5	36418	+5	+5	+139182
סגר המשלת 1.0	426	1225			+1077
סגוי 1	1452				
קרסיה 1	2400	81.0	+51	+2.2	+79.0
קרסיה 5	1086	184			-1.0
רמבוקן 1	179.0	150	+8.5		+2270
רמבוקן 5	113.0	8846	-3.0	-2.6	-3846
רמבוקן אגח ב	395				+100
רמבוקן אגח א	152.5	3061	+1.0	+.8	+48437
תקלאות					
מסלי הדר 0.1	3005	98.0	+5	+.2	+3.0
מסלי הדר 0.5	2960	87.0			-115
מסרין 1	4000	2273			-2221
מסרין אגח 1	825 תב	1742	+75	+10.0	+4926
נסר הדרים 1	960	650	-12	-1.2	-550
נסר 5	1790	175	-10	-.6	-177

בנקים מסחריים

שם המניה	השער	המחור הקודם	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אגרים 0.1	28758	73.0	+40	+.1	+26.0
לאומי משכנתא ש	12400	390			+12.0
לאומי משכנתא מ	15100	57.0	+250	+1.9	+51.0
מרכז 1	— הפסקת מסחר —				
מרכז שם א	— הפסקת מסחר —				
מרכז שה ב	— הפסקת מסחר —				
פיתוח והשכ' 1	2680	1710	+50	+1.1	+1762
משכן 1	4650	342			+267
בנק עמנואל 1	16300	24.0	-80	-.5	-24.0
הבינלאומי למשכ'	6750	250			-76.0
משכנתא מסחר ש	26100 תב		-2900	-10.0	-1.0
משכנתא רת ש	25000	30.0	+120	+.5	+4.0

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחור הקודם	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
התלכלות מסחר א	— לא נסחר —			
התלכלות מסחר ב	— לא נסחר —			
לאומי תעשיה א ש	16900	70.0		+20.0
מחוה תעשיה מסחר	— לא נסחר —			
פת תעש מר ג	— לא נסחר —			
פת תעש מר ב	— לא נסחר —			
פת תעש מר 133	— לא נסחר —			
פת תעש מר ד	— לא נסחר —			
פת תעש מר ה	— לא נסחר —			
פת תעש מר ד	— לא נסחר —			
מרכז סליקים 5.0	750	-15	-2.0	-1037
הרחות מר	— לא נסחר —			
בנק לישראל 0.1	16000	69.0	+100	+.6	+4.0
בנק לישראל 0.52	14997	74.0	+550	+2.4	+168

ביטוח

שם המניה	השער	המחור הקודם	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אליהו בטוח 1	1500	100.0	+1.0	-1.0	+1000
אחוז ביטוח 1	1500	104.0	-1.0	-1.0	-1300
אדיר 1	431	915	-31	-3.3	-3.5
הפנס משמר 1	341	341	+10	+3.0	+2554
הפנס משמר 5	624	151.5	-1.0	-1.3	-624
הפנס משמר אפ 2	700	224	+12	+5.7	+700
הפנס מש' שה-אפ	2660	113.5	+3.0	+2.7	+25660
הדר 5	14595	151.5	+.5	+3	+10806
הדר אפ 2	19514	125.0			+20348
הפניקס 1	2500 תב	106.0

„כור" מאיימת בסגירת „פניציה"־ירוחם אם תידחה תוכניתה

מפסיד כל חודש מאז אוקטובר 87 700,000 דולר

מאת כתבי הכלכלי של „דבר"

„כור" מאיימת בסגירת מפעל הכבוקים „פניציה"־ירוחם אם תידחה תוכנית ההתייעלות שנבשמה המחייבת פיטורי 50 עובדים. מאז אוקטובר 87 מפסיד המפעל כל חודש 700,000 דולר.

בימים אלה מנהל ועד העובדים מאבק להסבת תנאי העסקתם (דמי הבראה, שי לחג) ולמניעת פיטורי ה־50 מתוך 290 עובדי המפעל.

הרקע הישיר לעימות היה הוצאת 50 מכתבי פיטורים שנשלחו לאחר שמשא ומתן שנוהל במשך כחודשיים עם הועדים ומועצת הפועלים בירוחם הגיע למבוי סתום. עימות זה מונע את הפעלתה של תוכנית ההתייעלות הנדרשת לאור מצבו הכספי של המפעל.

הנהלת „כור" מציינת כי בחמש השנים האחרונות, למעט 1987, המפעל הפסיד.

בסוף 1986, עם כניסתה של ההנהלה הנוכחית בראשותו ד"ר דוד טייבר, הונהגו שיטות ייצור מתקדמות ויעילות אשר תרמו לתוצאות החיוביות של הפעילות העסקית ב־1987. בתחילת 1987 הושקעו כ־14 מיליון דולר בהקמת תנור שני בקיבולת של 38,000 טונה בשנה.

באוקטובר 1987 קרס התנור הקיים במפעל, שקיבולו כ־64,000 טונה, ומאחר שהתנור השני עוד לא פעל, שותק למעשה הייצור.

בינואר 1988 הופעל התנור החדש ובהפעלתו מועסקים כ־160 עובדים, כך שיותר מ־100 איש מובטלים מאותם עד היום.

כדי לבסס את המפעל, יש להשקיע כ־10 מיליון דולר בשיפוץ התנור שקים ולבצע תוכנית ייעול והכללת אוטומציה בעבודות בקרה ומיון ויישום תקנים חדשים בתחומי העבודה השונות, כמקובל באוצות מערב אירופה. פעולות אלה דורשות צמצום נוסף בכוח אדם ועל רקע זה נשלחו כ־50 מכתבי הפיטורים.

דולב קורא לשקול מחדש ייצור אבקת חלב בישראל

מאת דויד מרשיוב

מנכ"ל המועצה לייצור ושיווק חלב, אבשלום דולב, קורא לבחינה מחודשת של מדיניות הייצור של רכיכי חלב נוכח העובדה שמחיר אבקת חלב בחו"ל התייקר ב־70 אחוז, מ־1,000 דולר הטונה סי"פ ל־1,700.

בשנתון המועצה, שראה אור בימים אלה, קובע דולב כי מחיר זה של אבקת החלב מהווה 69 אחוז מעלות ייצור אבקת חלב מרושה בישראל. עד היום מייבאת ישראל כ־2,400 עד 3,000 שנה אבקה בשנה כהשלמה לייצור המקומי של מלוא צריכת השומן. היום, כאשר האבקה אינה זולה ואף קשה להשיגה, צריך למזון, לדברי דולב, אם ראוי לשנות את מדיניות הייצור הלאומית ולייצר יותר אבקה כאן תוך התמודדות עם עודפי השומן שיבואו בעקבות כך.

בסקירה בשנתון נאמר עוד כי חלק מהכנסות הרפתן הוא התמורה המתקבלת ממכירת בשר כתוצרת לוואי. לקראת סוף השנה וחלה ירידה במחירים בגלל האיידעים בשטחים ודבר זה השפיע על התאמת מספר הנולבות ברפת וגרם חריגה מהמכסות בייצור החלב.

בשנה הנסקרת בשנתון, 1987/88, לא היתה עליית מחירים של חלב ומוצריו וכתוצאה מכך עלה שיעור הצריכה מחדש המכירה לחלב מ־19.9 אחוז באפריל 1987 ל־49.8 במארס 1988.

47 מיליון דולר – היקף הייצוא של יכין־חקל

מאת דויד מרשיוב

היקף הייצוא של חברת יכין־חקל ב־1988 יגיע ל־47 מיליון דולר – עליה בשני מיליון דולר לעומת השנה הקודמת – מסר מנכ"ל החברה עו"ד אריה גבע.

יכין־חקל היא מהמובילות בענף ההדרים הן בשטחי הפרדסים שבבעלותה הן בשטחים שהיא מעבדת בשביל גודלים אחרים. לחברה ארבעה מפעלי תעשיה בתחום ההדרים, השימורים וייצור הפקטין.

היא עובדת עתה רה־ארגון שבמסגרתו נערכות פעולות צמצום וייעול בתחומים שונים, תגבור מערך השיווק והכנסת מוצרים חדשים.

במפעלי עיבוד פרי הדר בפתח תקוה ובהוד השרון יש כושר טחינה של פרי הגדול כיותר בארץ, אולם בגלל ירידה ביבולים, הם יעבדו מתוות לכושר הייצור.

הסכם על האינטרפרון ביתא מהנדסה גנטית

חברת „אינטרפארם" חתמה בימים אלה על הסכם פטנטים עם קבוצה של חברות פרמצבטיות ומכוני מחקר יפאניים בנושא האינטרפרון ביתא מהנדסה גנטית. ההסכם יחזק את יכולתה של החברה לשווק מוצר זה, שהדרישה העולמית לו תולכת וגדלה בעולם. גם החברה היפאנית משוקת את האינטרפרון ביתא והחתימה ביניהן תאפשר לכל אחת שיווק מבלי שיהיו חשופות לתביעות זו נגד זו.

השוק העולמי של אינטרפרון ביתא מוערך בכמה מאות מיליוני דולרים. „אינטרפארם" נמצאת בשלבים סופיים של פיתוח אינטרפרון ובעזרת הידע שרכשה בשיווק האינטרפרון ביתא הטבעי, היא מתכוננת להחדיר לשוק מוצר עם פוטנציאל גבוה יותר ובעלויות נמוכות יותר.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר ביחידה	מחיר בפריון	הקרן	מחיר ביחידה	מחיר בפריון	הקרן	מחיר ביחידה	מחיר בפריון	הקרן	מחיר ביחידה	מחיר בפריון
אב	5419.15	5457.84	נדן	492.18	496.34	כרמל	130.95	155.05	שבר	119.49	122.07
אבטיח	369.28	376.59	ביא	112.30	113.95	סנר	1248.80	1258.27	עגת	2315.73	2333.09
אגמן	292.22	297.95	ביל	3334.20	3399.18	להם	4969.18	5068.19	עשתי	551.88	556.81
אגמ	111.31	113.49	גלית	712.52	721.57	לחסכון	136.23	137.94	עיתון	125.33	127.77
אדיר	1946.52	1985.55	הבר	364.10	367.68	לפיד	297.77	303.77	פיא	1668.33	1701.53	מבר	567.95	572.29
אדום	153.17	156.21	הכשרת	535.69	540.46	לקט	2096.78	2140.27	צמח	505.89	510.44
אחיעזר	176.42	177.64	חלב	272.51	278.23	לשם	421.71	424.53	צמיח	—	—
אחד	448.30	452.24	חזיון	155.66	158.58	מבחר	1498.84	1527.74	צמיחה	1239.31	1264.60
אחיזן	127.72	130.31	חזון	297.80	303.38	מבטח	4332.90	4371.83	צמיחה	536.51	544.36
אחלי	317.61	319.90	חליה	608.11	619.04	מגר	293.79	298.03	צמרת	168.66	161.67
אחון	878.66	896.16	חמד	332.43	338.31	מגמון	4045.03	4082.75	צריח	110.53	112.01
איילי	5782.65	5898.23	חקל	553.97	563.05	מדר	1623.33	1646.86	קלע	176.81	177.69
אילים	5787.61	5908.82	חרם	410.00	412.80	מדון	896.93	910.11	קשת	113.55	114.34
איתן	843.29	852.12	חלה	442.17	444.19	מסח	26299.55	26706.62	רבית	17458.02	17601.09
אלון	690.10	704.38	חדר	593.21	603.90	מיטב	1135.96	1158.16	ריסון	147.78	148.93
אלמוג	697.92	704.07	טהר	119.01	120.71	מכלול	94.81	96.66	רקמה	943.02	958.61
אנליסט			זיו	147.45	149.54	משקי	4843.74	4937.90	רשף	458.57	463.46
אלון	110.78	112.39	זיבוק	101.25	103.44	מעין	777.34	792.17	שבים	496.52	500.67
אנליסט			זיק	79.09	01.06	מקשה	425.76	426.58	שחם	385.95	388.84
גבישה	104.38	106.93	זמיר	426.75	430.53	מרווח	157.45	157.92	שקי	106.41	107.36
אנליסט			חזקה	187.59	189.23	מרום	1480.21	1508.48	שרה	468.24	471.74
מיטות	95.47	97.85	חליפין	137.09	151.51	נרגה	158.56	160.89	שמיר	448.48	457.42
אנקור	99.61	100.48	חלמיש	223.93	225.44	נטיב	284.50	286.56	שנהב	673.87	682.98
ארז	301.38	303.59	חץ	164.68	165.09	נטע	451.52	458.45	שסק	704.83	718.43
אש	135.29	138.34	טופז	127.25	130.08	ניר	151.44	153.39	שקד	194.39	198.44
אשל	192.30	196.15	טל	6721.29	6795.98	סביון	658.53	671.82	תאנה	249.06	251.50
אתגר	86.25	87.01	יבול	498.92	503.17	סגולה	147.72	150.69	תגיר	536.46	539.15
אתרון	280.24	285.00	יהלום	166.00	169.23	סלע	413.73	416.51	תירוש	604.13	612.65
בדיקה	148.81	151.72	יסודות	361.96	365.19	סבונית	389.20	394.48	תמונה	109.80	112.85
בדוא	549.07	559.97	יעדה	486.67	490.28	סיר	391.17	394.54	תצפה	278.65	284.12
בזק	481.16	491.03	סמב	293.39	295.99	ספיר	180.46	180.92	תפוח	217.67	219.26
בזקת	330.16	332.73	כוכב	134.83	136.03	עדיף	371.49	374.47	תרשיש	119.39	121.72
בנייה	1650.29	1683.00	כלכלת	661.79	673.64	עדיות	795.91	801.82	תשרי	579.72	584.37
בנע	123.25	125.01	מסמרת	297.33	299.49	עדן	535.35	543.19			

הבנקאיות: מרחיבים ההטבות

מאת כתבי הכלכלי של „דבר"

הבנקים מרחיבים את ההטבות למחזיקי המניות הבנקאיות המגיעות לעריון. ההערכה היא שהתגרות בינהם תביא בשבועות הקרובים למבצע הטבות נוספות.

הבנק הבינלאומי: יתן הלוואה ללא ריבית עד 31.10.88, מועד פדיון מניות הבנקים שבהסדר לחוסכים שיפתחו בימים אלה תוכנית חיסכון מסוג ברירת דולר־שדד – „אוצר משופר". התוכנית מיועדת בעיקר לבעלי מניות בנקאיות, אך גם חוסכים שאין להם מניות בנקאיות יוכלו ליהנות מן הלוואה הניתנת הימם האפשרית לחוסכים להתנגנן כבר עתה מפני פיחות או אינפלציה. תוכנית החיסכון היא בשיעורי ריבית גבוהים מאלה שמציע האוצר לשדי מניות הבנקים אך בתוכניות חיסכון מסוג בריתת הדולרוד.

חוסכים שיצטרפו לתוכנית החיסכון כבר בימים אלה, יהיהו את מדד שפסמבר שצפוי להיות גבוה יחסית – כ־1.5%, וכך בהתחשב בהלוואה ללא ריבית תגיע התשואה האפקטיבית השנתית במסלול המדדי לשיעורים שבין 2.6% עד 3.6% בהתאם לתקופת החיסכון.

במסלול הדולרי יקבל החוסך ריבית שנתית צמודה לדולר בשיעור של 8% (נכון ליום הפרסום), המבוססת על הריבית הנקבעת על ידי האוצר בתוספת 1.625% לשנה. בהתחשב בהלוואה ללא ריבית שיקבל החוסך תגיע התשואה האפקטיבית במסלול הדולרי עד 8.5%. והריבית הדולרית בתוכנית נקבעת על ידי האוצר כל שבוע לתקופה של שמה חודשים, אך הבנק הבינלאומי ישלם לחוסך תוספת ריבית של 1.625% מעל לריבית שיקבע האוצר).

בנק הפועלים: מפעיל פיקדון חדש בשקלים לתקופה של שני חודשים, המאפשר לקבל ריבית גבוהה של פריים בתוספת 4% לשנה (כיום: ריבית נומינלית של 19% לשנה, החל מ־10 באוקטובר – ריבית נומינלית של 17.8% לשנה). ריבית זו היא הגבוהה ביותר במערכת הבנקאית.

המפקיד יקבל ריבית זו אם יפקיד את כספו בתום תקופת הפיקדון באחד מאפיקי החיסכון ההשקעה הציעריים, לפי בחירתו: באחת מתוכניות החיסכון של הבנק, בקשת גמל, בפיקדון „השקל הרווחי", בפיקדון במט"ח או בקרן נאמנות מקבוצת בנק הפועלים.

פקידון זה מיועד למי שסרם הולים בטח להשקיע את כספו לטווח הארוך יותר, הוא מבקש להפקיד לתקופת ביניים בפקדון שקלי הנושא תשואה גבוהה במיוחד.

חברת „אילנות־דיסקונט": מציעה למחזיקי המניות הבנקאיות שמועד פדיונן בנאוקטובר 1988, להחליפן בקרנות נאמנות של „אילנות־דיסקונט" ללא עמלת מכירה ובמחיר מועדף.

לקוח שיצטרף למבצע יקבל בעד המניות הבנקאיות את מחירן בהתאם לשער הבורסה ביום מתן ההודעה הלקוח ולא יחייב בעמלת מכירה כלשהי. תמורת הבנקאיות יקבל הלקוח את אות ה־20 קרנות הנאמנות המנהלות על־ידי „אילנות־דיסקונט", כמחירן המומחה הנוסף רבע אחוז בלבד. המבצע יחל מחר, 20 בספטמבר, וימשך עד ליום המסחר האחרון במניות הבנקאיות (18 באוקטובר).

12,000 נוספו לשירות הציבורי ב־88

מאת כתבי הכלכלי של „דבר"

כ־12,000 עובדים נוספו לשירותים הציבוריים, מרביתם לחינוך, למינהל מקומי ובריאות, במגמת הראשונה של 88', בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. לעומת זאת, בתעשיה פחת מספרם בכ־5,600 בתקופה האמורה. כך מתאחר מגמתו הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סך הכל נוספו למשק במגמת הראשונה של 88' כ־55,000 עובדים ישראליים שנקלטו רובם ככולם בענפי השירותים השונים.

ראש אגף כלכלה וסחר־חוץ בהתאחדות התעשיינים, חזי גוטמן, סבר כי קשה להבין את הגידול בשירות הציבורי, אשר קלט כאמור פי שניים עובדים מאלה שנקלטו מהתעשיה, בעוד שהממשלה מטיפה לתעשיינים להתייעל.

לדעתו של גוטמן שינויים מבניים אלה במשק, שהתבטאו גם בעליה המהירה ורבה יותר בשכר בענפי השירותים מאשר בתעשיה, בגידול כצריכה הפרטית, בעליה ביבוא ובירידה החדה בחיסכון הפרטי – משקפים למעשה את תוצאות המדיניות הכלכלית של הממשלה, הנותנת עדיפות ברורה למגזר הלא־סחיר, שאין לו תחרות עם העולם, לעומת המגזר המחיר ובראשו התעשיה, שכושר התחרות שלה נפגע קשות בשל אותה מדיניות כלכלית.

55,000 העובדים שנוספו בענפי השירותים הציבוריים הפרטיים מתחלקים כך: בשירותים הציבוריים כ־12,000, בענפי המסחר ושירותי האוכל והארוחה כ־17,000, בשירותים הפיננסיים והעסקיים כ־15,000, בשירותים אישיים ואחרים כ־11,000. רק בענף התקלאות, כמו בתעשיה, היתה ירידה במספר העובדים בכ־6,300.

בל"ל מצטרף להורדת הריבית

בנק לאומי הודיע אתמול על הורדת ריבית הוזבה ללקוחות מסחריים וכן על הורדתה על הלוואות בשקלים בריבית קבועה.

הפחתת הריבית בהשכנות חדר ללקוחות מסחריים היא באמצעות הורדת תוספת הסיכון המירבית מ־13.8% לשנה (1.15% לחודש) ל־12% לשנה (1% לחודש).

אשר להלוואות בשקלים בריבית קבועה, תחול הורדה שנתית בשיעור של 1.2% לשנה והריבית שתיגבה תהיה בשיעורים שלהלן:

בהלוואות ל־3 עד 6 חודשים – 2.1% לחודש ללקוחות מסחריים ו־2.3% ללקוחות פרטיים. בהלוואות לתקופה של 7 עד 12 חודשים – ריבית של 2.3% ללקוחות מסחריים ו־2.5% ללקוחות פרטיים.

בנק לאומי לא הפחית את ריבית הפריים משום שלדעתו אין להוריד ללקוחות המפקידים כמפים בפקדונות נושאי ריבית הצמודה לריבית הפריים. כמו כן סבור הבנק כי אין הצדקה כלכלית להורדה, אלא יש לצמצם את התוספת על ריבית זו כדי להתקרב למקובל בשוק בנושא זה.

עם זאת ראוי לציין כי מגמת תוספת הסיכון לא ייהבו כל הלקוחות הריבוריים של הבנק מאחר שיש לקוחות מועדפים שתוספת הסיכון המירבית אינו חלות עליהם. כמו כן, לקוחות פרטיים אינם נהנים כלל מהורדה זו. מבחינה אפקטיבית עלות ההורדה של הריבית תהיה קטנה מההורדה התעדיפית (1.8% בשנה) ושיעורה תלוי בסבבה תיק האשראי של בנק לאומי.

הורדת הריבית תחול ב־13.10.88.

אגף שיווק חדש ברשות הדואר

רשות הדואר הבריחה על הקמת אגף שיווק חדש ששיקד על פיתוח ושיווק מוצרים קיימים וחדשים תוך ניצול התשתית הפיסית של הרשות.

בראש האגף יעמוד אמי בקר, יו"ר הצוות לתכנון אסטרטגי ברשות. בהכנת תוכנית האסטרטגיה השיווקית יעזר אגף השיווק בפרופ' מיכאל פרי מאוניברסיטת חיפה.

בקר, אשר שימש עד כה כדובר רשות הדואר, ינהל את מערך השיווק של הרשות באמצעות שמונה אנשי השיווק הפרטים ב־60 מרחבים בארץ, בשירות הבולאי ובשירות הבנקאי הקיים אצל אגף השיווק.

באגף השיווק פועל יחידת מידע מחושב ומעודכן בנושאים מסקר לשוק קבועים ששימשו לאיתור שווקים פוטנציאליים למוצרים ולשירותים שנותנת הרשות ב־600 סניפים וב־52 קווי דואר נע, תוך ייחום מבצעים ופיתוח מוצרים בהתאם לצרכים החדשים המתעוררים בשוק.

לדברי בקר, היעדים החשובים העומדים בפני אגף השיווק הם:

★ הרחבה ניכרת של נפח השימוש ברואר, במיחוד כאפיק פרסום באמצעות ויחוד ישיר והמצת עלונים ללא כתובת.

★ הגדרת שיטות שיווק ומכירה באמצעות הדואר, בשירות גביינא הבפרסום קטלוגים למכירה דואריים.

★ שיווק מערך השליחים שהרשות עומדת להקים בקרב.

★ שיווק שירותי התקשורת האלקטרוניים הנכללים בפרויקט הדרש של הרשות בשיתוף עם חברת „ביזטל" ו„מלם מערכות".

★ שיפור מערך המכירות ומתן השירותים בסניפים, כולל השירות הבנקאי והבולאי.

שריג ורבינוביץ' סמנכ"לים ב„כלל"

חברת „כלל" (ישראל) והוליטה להעלות את הדרג הניהולי של שניים מבכירי עובדיה:

עו"ד יעקב שריג (42), היועץ המשפטי ומזכיר החברה, ורו"ח יוסף רבינוביץ (52), חשב החברה ומנהל מחלקת המיסים, מונו לסגני מנהל כללי.

מרכז מידע טלפוני במזרחי לפודי בנקאיות

בנק המזרחי הקים בימים אלה מרכז מידע טלפוני למתן ייעוץ ללקוחות שומניות הבנקאיות שבהסדר המחוזקות על ידם ייפרד ביום 31.10.88.

המידע יתן על ידי יועצי הבנק בנושאי השקעות ויפעל ברציפות בימים א'־ה' בין השעות 8.30 עד 19.00 וביום ו' בין השעות 8.30 עד 13.00.

ניתן לפנות טלפונית ל־629211, 629561/2.

תעשייני פלסטיקה מבקשים להגביל יבוא באמרת זמני

בשבועות האחרונים נתקלים יצרני הפלסטיקה המייצרים מוצרים מפוליסטיין כמו ארזות למזון ולציוד, בתחרות קשה מיבוא, סוען מאיר בראל, מנהל איגוד יצרני הפלסטיקה בהתאחדות התעשיינים.

בפניה אל מנכ"ל משרד התמ"ס יורם בליזובסקי כותב בראל כי באחרונה נוצר עיוות כאשר היצרן הישראלי משלם בעד הפוליסטיין – שהוא אחד מחומרי הגלם העיקריים לתעשיית הפלסטיקה – 30% יותר מאשר היצרן הזרוקי או האמריקאי.

מחיר סוגה פוליסטיין עולה ליצרן בארץ כ־2,200 דולר, בעוד שהמחיר הממוצע באירופה הוא כ־1,700 דולר. היצרן האירופי משלם 1,450 דולר לסוגה בלבד. בראל מציין כי גם אם יחלים יצרן הפלסטיקה הישראלי לרכוש פוליסטיין בחו"ל, הוא יתקשה בכך בשל המחסור החמור הקיים בכל חומרי הגלם הפלסטיים.

מצד זה, סוען מנהל איגוד יצרני הפלסטיקה, גדם למצב הישראלי העשוי מפוליסטיין להיות יקר בעשרות אחוזים מהמחיר האירופי המקביל וחושף את התעשיה בארץ ליבוא גואה של מוצרים העשויים מחומר גלם זה.

מאחר שתופעה זו, לדעת בראל, מגמת בלבד ונוצרה בעיקר בשל מדיניות המחירים הבלתי־ריבונית של חומרי הגלם בעולם, הוא מבקש ממשרד התמ"ס להגביל באמרת זמני את יבוא מוצרי הפלסטיקה העשויים מפוליסטיין, או לחילופין להטיל היטל משווה על יבוא מוצרי פוליסטיין כדי לא להשלות לדעה את התעשיה המקומית, הנאלצת כאמור לרכוש חומר הגלם במחירים גבוהים.

משרד הכלכלה והתכנון מציע תוכנית־חומש להבראת המשק

מאת כתבי הכלכלי של „דבר"

משרד הכלכלה והתכנון פרסם את תוכנית המשק הלאומי לשנים 1988־1992. מטרתה להעלותו על פסים של צמיחה ולקטוע את הנגמות השליליות שהחלו להתמנן בו בשנה האחרונה. התוכנית היא פרי מחיר של הרשות לתכנון לאומי וכלכלי, ולצורך הכנתה שמשו מודלים מקרו־כלכליים שהכינו הרשות עצמה ומומחי המכללה.

התוכנית מגדירה יעדים שאפשר להגיע אליהם אם יבוצעו המלצותיה:

★ הגדלת המשקיעה בשנה ל־5 אחוזים בשנה.

★ הקטנת הגרעון במאזן התשלומים בנצי שנת 1992, מ־1.8 מיליארד דולר ל־0.95 מיליארד.

★ הקטנת חוב הריבון כך שיעמוד על 51 אחוז מהתוצר הלאומי הגולמי, במקום 80 אחוז כיום.

לצורך השגת יעדים אלה מציעה התוכנית על ביצוע צעדים בכל מגזרי המשק, העיקריים המומלצים הם:

★ הקטנת הפער בין ריבית הוזבה והחכנה.

★ שמירה על איזון בתקציב המדינה.

★ הגבלת הגידול בצריכה הפרטית ל־1.6 אחוזים בשנה.

★ הקטנת הסקטור הציבורי ומכירת החברות הממשלתיות, כולל מניות הבנקים שכיום הממשלה.

לדברי פרופ' שלמה מישל, מנהל הרשות לתכנון לאומי וכלכלי, יודגש ביצוע התוכנית קיום מנגנון לתיסכום חברתי־כלכלי, והוסכם יתורגם כל שנה ויקבע את השכר ושערי הריבית ושערי החליפין על בסיס הסכמה לאומית רחבה. ללא קיום תנאי זה תישאר לדברין התוכנית על הנייר. המגמות הבעיתיות בכלכלה הישראלית, שהחלו במשק בשנה האחרונה בתחום המסחר הפנימי, הוגדרו על ידי מנכ"ל המשרד דוד לוי כמשקים עלולים להמשיך ולהתרחש אם לא יבוצעו שינויים בתוכנית הכלכלית.

שבוע העבודה המקוצר בבורסה יחול בימים ראשון עד חמישי

מאת כתבי הכלכלי של „דבר"

דיסקונטרון הבורסה החלים שהימים ראשון עד חמישי יהיו ימי העבודה בבורסה כאשר יעבור המשק לשבוע עבודה מקוצר. כן החלט שהבורסה תפנה לבנק ישראל כדי להבהיר את עמדתה בנושא זה.

כבל הדיון מעריכים הבנקים לבחר דחקו בימים שני עד שישי כימי העבודה בשבוע המקוצר עלינות להתאים את עצמם לימי העבודה הנהוגים בעולם בחודשות הפיננסים. מכאן שכאשר יעבור המשק לשבוע עבודה מקוצר, עלולה להיווצר בעיה של קיום מסחר בבורסה ביום א' ללא השתתפות הבנקים. לבעיה זו לא ניתן עדיין פתרון דיסקונטרון הבורסה ישוב לדון בנושא זה במהלך אוקטובר 1988.

הוחלטות נוספות של דיסקונטרון הבורסה:

★ „קרנל" – אישור רישומים למסחר של האג"חים וכתבי האפשרה שיתקבלו בהנפקה הפנימית.

★ „מחברות", „אלקל", „לנרע", „ישרס" – אישור המשך הוסקת מסחר.

★ „הראל־מחני־שרונה" – יישתו הליכי מזיקה מהבורסה.

★ „יאה", „גלי והר" – יימחקו מהמסחר בבורסה.

★ „אלומית", „עד" – המשך הפסקת מסחר עד הוחלטת הוועדה לעניני הצעות רכש, או עד 15 באוקטובר 1988, לפי המוקדם.

עבודה ומיסוי / איתן יעקבסון

מתי דירת ירושה פטורה ממס

מכירת דירה שנתקבלה בירושה חייבת במס שבח מקרקעין. אולם סעיף 49 ב' (4) לחוק מס שבח מעניק פטור ממס למכירה של חלק בדירה שהוא פחות מ־50% ממנה שאותו קיבל המוכר בירושה. הפטור ממס מותנה בכך שהמוכר לא מכר במסור צורת מגורים אחרת שקיבל בתמורה ירושה.

יצוין ששני אחים שירשו דירה במשותף ובחלקים שווים מחדיהם, לא יוכלו ליהנות מפטור ממס. גם אם יעבירו האחים חלק מזכותם בדירה לצד ג', ייחשב הדבר לעסקה מלאכותית ולא ייתנו להם הפטור.

לכן, בעת עריכת צוואה, כראי לרשום רק 45% מהדירה לשני הילדים ואת 10% הנותרים לחדש לנכדים או לקרובים אחרים. כאשר יש יותר משני ילדים אין בעיה. כאשר יש ילד אחד, מכרחים לחדיש גם לנכד ולעשר קרוב כדי לזכות בפטור.

דמי ביטוח לאומי על בסיס נמוך יותר

במשרד העבודה והרווחה מתגבש בסיס חדש לחישוב דמי ביטוח לאומי לעצמאים. עד כה היה הבסיס ההכנסה החייבת לצרכי מס של המבוטח. הבסיס שעליו עובדים בעת צודק יותר ויהיה – ההכנסה החייבת לצרכי מס פחות התשלומים ששולמו במשך השנה לביטוח לאומי. עקב שינוי הבסיס ישלמו העצמאים פחות ביטוח לאומי ושיעור ההקלה ברמי הביטוח יהיה 10% בממוצע.

השאלה הנשאלת היא מה יהיה הבסיס לתגמולי מילואים ודמי לידה? ייתכן שהבסיס יהיה ההכנסה הנדרשת בניכוי התשלום הנדרשי לביטוח לאומי. כך נשלם פחות ונקבל פחות והנטו יישאר בערך אותו הדבר.

הפסד מעסקה עתידית והכרה לצרכי מס

נציבות מס הכנסה פרסמה הנחיות מקצועיות בקשר להוצאות של נישום בגין עסקה עתידית שעשה. לפי ההוראות, כאשר נגרמת לפלוני הוצאה בגלל עסקה עתידית הכרוכה ברכישת נכס עסקי, ההוצאה הזהה הנית ותיחוסף למחיר של הנכס. על פי הכל המחיר ניתן יהיה לקבל פחת בעתיד. כאשר העסקה העתידית כרוכה בהוצאה שוטפת, למשל רכישת מלאי, ההוצאה בגין העסקה העתידית תוכר כהוצאה שוטפת. בכלל, אם יש לפלוני הוצאה עקב עסקה עתידית, או היה לו הפסד מהעסקה האם יש לו הכנסה, היה לו רווח ממכר.

נשאלת השאלה מה המצב במקרה של הכנסה.

ההוראות שפרסמו לא עסקו בסוגיית הרווחים מעסקות עתידיות אלא בהפסדים בלבד. אולם, מבחינה סיסמרית ניתן לתבין שרווח מעסקה עתידית הכרוכה בהכנסה נכס ייחשב לרווח הון. בעקרה כזה הרווח יחויב במס נמוך יותר. אם עסקה עתידית כרוכה בפעילות עסקית שוטפת, הרווח ממנה יהיה רגיל ויחויב במס רגיל על פי השיעור השולי שבו מצוי הנישום.

פירוק תאגיד אינו עילה לפיצויים

עובדים בתאגידים שהתפרקו נשים לחפש להם מקומות עבודה ולהתעסק כאשר הם מוצאים עבודה. הסיבה הם חוששים לעבוד בתאגיד שהוא בהליכי פירוק בגלל הסיכון שיפוטרו. כאשר עובד כזה מתפטר, הוא אינו זכאי לפיצויים. בית הדין לעבודה קבע בפסק הדין שדש לבצר גבר „הדרוכים בע"מ" שהעובדה שחיי תאגיד הסבו לזמנים עקב הפירוק אינה גורמת הרעה מוחשית בתנאי העבודה ולכן העובד אינו זכאי לפיצויים אם הוא מתפטר מעצמו.

נדל"ן

אושר פרוייקט עיר הווילות בראשל"צ

שר הפנים אישר באוזנה סופית את התוכנית להקמת עיר הווילות בחולות ראשון לציון בשטח הממוקם בין שכונת רמת אליהו לאזור התעשיה.

בפרוייקט כולו, שיהיה אחד הגדולים ממנו בארץ, מתוכננת הקמת שכונה בת כ־950 יחידות דיור בבתים דו־משפחתיים, על שטח של 250 מ"ר וכמה בניני קומות בגבולה המזרחי.

עד כה נמכרו כמה מאות מגרשים שמתוכם רכשו חברי „שכונה תפארת ראשון לציון" 340. עבודות יישור השטח כבר יתבצעו, ועתה, לאחר קבלת האישור תחל עבודת פיתוח התשתיות בשכונה. העידיה פרסמה בימים אלה את המכרז הראשון לעבודות הפיתוח בו מבקשת העיריה לקבל הצעות להנחת צנרת תיעול וביוב בשטחי המגורים של השכונה.

לצד עמותת „חולות ראשון לציון" נרכשו מגרשים נוספים לבניה בשיטת „בנה ביתך". מחירי המינימום למגרשים בני 250 מ"ר מסתכמים היום ב־45,000 דולר (ללא מע"מ ופיתוח), והם גבוהים בכ־20% יותר מהמחיר ששלמו משתכני העמותה.

משתכני העמותה יהנו לא רק ממחיר מופתי למגרשים, אלא גם מחיסכון בעלויות הבניה כתוצאה מהקמה משותפת של הפרוייקט בסדר גודל של 30 מליון דולר.

ביקוש לדירות בראשל"צ

ביקוש גבוה במיוחד היה בחודשיים האחרונים בחברת „אשדר" לדירות בשכונת קריית ראשון שבצדה המערבי של העיר: נמכרו 17 דירות מתוך 32 שהיא מציעה בבניין השלישי שהיא בונה בשכונה זו.

בבניין בן שמונה הקומות דירות בנות 3.5 חדרים בשטח של 88 מ"ר, שמחירן כ־142,000 שקל (כולל מע"מ ופיתוח), דירות ארבעה חדרים בשטח של 95 מ"ר, שמחירן כ־155,000 שקל.

החברה מציעה לרוכשי דירות אלה גם שירותים מבחניים מחיר כושר, תוך יבוש בביטה ואנטנה לקליטת שידורי לוויין. מן החברה נמסר עוד כי לאחרונה ניכרת התעניינות רבה גם באתרים נוספים, שהיא בונה בראשון־לציון.

הצלחה ל„מגדלי אילת"

יותר ממחצית הדירות בפרוייקט „מגדלי אילת" באילת נמכרו. כך מסר אריק הראל, ממנהלי מחכנות „אגגלו מכסון" במקום שקיבלה לידיה באופן בלעדי את מכירת הפרוייקט. לקראת החגים הוזדו מחירי הדירות ב־10%.

מזרח בבניין בן 14 קומות הנמצא בנקודה הגבוהה ביותר באילת ובו 144 דירות שכולן פונות אל הים. בניית הפרוייקט מבוצעת על־ידי חברת „אחדי דוד" שהיא מבעלי הפרוייקט, נוסף על חברת „רוגריא". הפרוייקט אמור להסתיים ביולי 1990.

מחירי הדירות נעים מ־60,000 דולר לשני חדרים, 75,000 ל־2½ ו־90,000 דולר לשלושה חדרים.

הושכר חצי „קניון ישראל"

בקניון החדש בירושלים שפתיחתו צפויה בדצמבר הקרוב, הושכרו כבר יותר מ־50% של שטחי החנויות האולמות התצוגה.

בקניון, הממוקם בלב רובע תלפיות, נבנו כ־20,000 מ"ר ובו 60 משמות חניה שיהיו חופשיים לכל מבקר. הקניון הוקם בידי חברת „האחים ישראל" המתמחה מזה 28 שנה בבניית בתי מגורים, מרכזים מסחריים ובניני משרדים. בפרוייקט החדש יופעלו כ־80 חנויות של רשתות ומפעלים מובילים בישראל.

לדברי בועז ישראל, מנהל הפרוייקט, נחתמו עד כה חוזי השכרה עם: רשת בתי המרקחת „מדי סמוך", קונצרן „לפידרבעמך" לכלי בית, „מרוזה כרמל", „רשת קרביץ" לריהוט וציוד משרדי, „סלון סיני" למוצרי חשמל, הוצאת המוסיקה הישראלית I.M.P., „קומפיוטרסמוכר" – מחשבים וטכנולוגיה, רשת „אמריקן הרגר", „אמריקן קוקס", „אמריקן איים קרים".

עזרה לנפגעי שכטר

שלד בניין בראשית הקמתו, בליבה של ראשון־לציון, שבניינו הופסקה עקב הסתבכותו הכספית של הקבלן מאיר שכטר, „גגאל" בימים אלה ובתוך שמונה חודשים יוגשא במקום בניין בן חמש קומות ובו 16 דירות יוקרה בנות ארבעה חדרים, ובקומתו העליונה פנטהאוז.

סיפור „גגאלנו" של הבניין שייך לחברת „האחים ישראל", הפועלת בעיקר בירושלים.

לפני זמן מה נודע לראשיה על שטח וראשיתו של בניין, שנגזנתו בידי הקבלן מאיר שכטר ברחוב בילי"ו בליבה של ראשון לציון. „האחים ישראל" ערכה הקבלנים הסכם עם המפרק ולפי קביעת בית המשפט שלמה לו את מלוא התמורה במזומן לרכישת הבעלות והזכויות וקבלה את המגרש נקי מכל חוב ושעבוד.

החברה מסרה ערבות בנקאית לסיום הפרוייקט לבעלי המגרש ובנק הפועלים עומר מאחור

מתחדשת העבודה ב„סנפרוסט"; הסכסוך עוד לא הסתיים

מאת רני צרקוני
סופר „דבר" בירושלים

סיכום שלא הושג במו"מ ישיר בין הצדדים אלא בתיווך של שופט אישר את חזרתם הבוקר לעבודה של 300 עובדי מפעל „סנפרוסט" להקפאת יריקות של קונצרן „כלל" באשדוד.

בזכות השבת המפעל לפני יותר משבועיים בעקבות הוצאת הנהלתו לפטר 27 מעובדיו בפיטורים רגילים, בסוף השבוע שעבר הואמנל הפעילה ההנהלה, לפי צווים שהשיגה בבית המשפט, המשטרה כדי להוציא מחורות ולפנות עובדים מהמפעל.

אתמול בקשה מועצת הפועלים, באמצעות עורכי הדין אבי פישר וחרוך גל, מבית המשפט באשדוד לבטל את הצו שניתן בסוף השבוע שאיפשר למשטרה לפנות את הפועלים השובתים מהמפעל. השופט שלמה שוהם החליט לנטות, לפני דיון בעניין זה, להביא להסכם בין הצדדים. הוא זימן ללשכתו את עורכי הדין ואת נציג החברה עו"ד נחום פיינברג. אחר כך העביר את הדיון לאולם כדי שאפשר יהיה לקיימו במתכונת בלתי פורמלית וביקש את נציגי התקשורת להגיח לו לנהלו בלי נוכחותם. הם נענתה לבקשתו.

לאחר מכן קיים דיונים נוספים בלשכתו בהשתתפות מזכיר מועצת הפועלים יהודה בן הרוש וסמנכ"ל הנהלת „כלל", מבית המשפט נשלחו בסביבות השעה 11 לפני הצדדים, הסתיימו בשעה 3.30 לאחר שהשופט ניבש, בהשתתפות שני הצדדים, הצעה מוסכמת לפיה יחזרו הבוקר העובדים לעבודה למעט 27 שעיכלו את מכתבי הפיטורים ואשר יקבלו את משכורתם עד 4 באוקטובר. עד אז יהיה על הצדדים לסכם את המו"מ ביניהם על גובה הפיצויים שישולמו למפוטרים. העובדים מצדם התחייבו שלא לנקוט צעדים ארגוניים.

העובדים, רובם נשים, קיבלו אתמול את משכורת אוגוסט, למעט התשלומים על פרמיות ושעות נוספות.

אושרה תרופה יעילה להורדת רמת הכולסטרול – „לובליפ"

מאת ארנון מגן, סופר „דבר"

תרופה חדשה להורדת רמת הכולסטרול בדם, הנושמת יעילה יותר מכל התרופות הדומות שקימו לה, אושרה בימים אלה על־ידי משרד הבריאות להפצה ולשימוש בארץ. בארה"ב היא אושרה לשימוש לפני כשנה.

התרופה מיוצרת על־ידי חברת התרופות האמריקאית „מרק" ושמה המסחרי „לובליפ". היא נמצאה יעילה ביותר בניסויים קליניים שנערכו בארה"ב, בישראל ובמקומות אחרים.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב סיפר פרופ' שלמה איינבנד, מנהל היחידה לחקר ליפידים ב„הדסה" בירושלים, על ניסוי שערך ב־60 איש שסבלו מרמות גבוהות של כולסטרול. בכל המקרים הוריד הטיפול ב„לובליפ" את רמת הכולסטרול בעשרות אחוזים ומבחינה זו היא נמצאה יעילה בדרגה מתרופות אחרות המשמשות לאותה מטרה עצמה.

פרופ' איינבנד מסר על שלושה יתרונות נוספים של התרופה החדשה: היא נוחה מאוד לנטילה (בצורת כדורים, במקום בצורת אבקה), היא פועלת היטב בשילוב עם תרופות אחרות והיא כמעט שאיננה מעוררת שום תופעות לוואי. בניסוי נצפו רק אצל אחד החולים מיחושים קלים, ואצל חמישה אנשים נצפתה פגיעה קלה בכבד או בשריר. אצל שלושה מתוך חמישה אלה נעלמו תופעות לוואי אלה לאחר שהתרופה ניתנה להם כמינון נמוך יותר.

עם זאת הזהיר פרופ' איינבנד מפני נטילת התרופה החדשה ללא מרשם וללא מעקב רפואי (בארץ היא נמכרת ממילא רק על־פי מרשם, אבל יש חולים שהצליחו להשיגה מקרובי משפחה בארה"ב), מה גם שעדיין לא ידועות ההשפעות המפשרות של „לובליפ" לטווח ארוך: הניסויים הראשונים נערכו בה לפני חמש שנים בלבד.

פרופ' נ'דלר בדוק, מנהל מחלקה פנימית והיחידה לחקר ליפידים במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, סיפר במסיבת העיתונאים על מחקרים ודשים המוחקים את הידוע על הקשר בין רמת כולסטרול גבוהה ובין הסכנה של התקפי לב. נמצא שירידה של אחוז אחד ברמת הכולסטרול גורמת ירידה של שני אחוזים ברמת הסיכון להתקף לב. כן נמצא כי רמת כולסטרול נמוכה מועילה גם לאנשים שעברו ניתוח מעקפי של העורקים הכליליים. הוא הוסיף, כי להורדת רמת הכולסטרול בדם לא די תמיד בדייסה מתאימה ולפעמים יש צורך גם בטיפול תרופתי. אולם התרופות שנמצאו בשוק עד כה היו בעלות תועלת מוגבלת, ונראה שהתרופה החדשה עשויה לשנות את הבעיה.

שני הרופאים ממרו עוד כי היום מקובל שרמת כולסטרול עד 200 מ"ג לדציליטר דם היא רמה סבירה. רמה של 200 עד 240 מ"ג מצריכה דיאטה מתאימה ומעקב. אנשים עם רמה מעל ל־240 מ"ג זקוקים בדרך־כלל לטיפול תרופתי. סטטיסטיקות מלמדות כי 50 אחוז מבני 25 ויותר נמנים עם הקבוצה הראשונה, 30 אחוז עם הקבוצה השנייה, ו־20 אחוז הנותרים עם הקבוצה השלישית.

שיווקה של „לובליפ" בישראל ייעשה על־ידי חברת „אסיאדיול".

בן 48 ניסה להתאבד בחרקירי בגלל חובות ואיומי המלווים

מאת יוסי ליבוביץ
סופר „דבר"

„התאבדתי, אני נוסס. אני מבקש שתראנו שהגופה שלי לא תישאר בבית ביום הכיפורים" – הודעה זו הגיעה אתמול בשעות הבוקר למוקד תחנת המשטרה בנהריה. האלמוני הספיק למסור את כתובתו לפני שסגר את השפורפרת. לדידה הגיע כוח משטרה והשומרים הודעתו מראה עיניהם:

על רצפה מגואלת דם רב שכב אדם עם פצע גדול בחזהו, נושם בקושי. לידו היתה סכין גדולה.

צוות נט"ן העניק לאיש סיפול ראשוני ואח"כ הועבר לבית־חולים. הוא הוכנס לחדר ניתוח ומצבו הוגדר קשה.

הסתבר כי האיש, גרוש בן 48, העובד באחד מבתי הקפה בנהריה, ניסה לשים קץ לחייו כדקרקרי.

הוא השאיר אחריו ארבעה מכתבים: לשני בניו ומשפחתם בבה"ל, למנהל הבנק שלו, למעביד ולמשטרה. במכתבים הוא מסביר כי הסתבך בחובות גדולים בקנה למלחים בריבית קצרה המאיימים על חייו עד כי החליט להתאבד.

נהרסו מיתקני אגירת מים לא חוקיים של דרוזים בגולן

מאת שמעון זיים
סופר „דבר" בצפון

עובדי מינהל מקרקעי ישראל בסיוע שוטרים ממחוז הגליל, הרסו אתמול בבוקר מיתקנים ובארות ששימשו לאגירת מים בידי דרוזים מהכפר בוקעתא בצפון הגולן.

המבצע, שנמשך שעות אחדות, עבר ללא התנגדות הדרוזים: המשטרה רכזה כוח רב באיזור הכפרים.

אנשי המינהל, שהיו מלווים בשוטרים וחיילים, פעלו משעות הבוקר המוקדמות לאבטחת ביצוע צווי ההריסה של הבארות והמיתקנים שנבנו שלא כחוק על אדמות המינהל. במשך שעות, כאמור, הרסו אנשי המינהל את הבארות והמיתקנים וסתמו אותם מפני אפשרות של שימוש חוזר.

על המבצע פיקד מפקד מחוז הגליל של המשטרה, סג"ב יעקב גנות.

עשרות דרוזים צפו בהריסת המיתקנים מחצות הכפר ומהגגות, אך לא גילו התנגדות, כאמור.

הוקפאו פיטורים ב„ליגת"; „פולגת" מבקשת אישור ל־100 פורטוגאלים

מאת רני צרקוני, סופר „דבר" בירושלים

הנהלת מפעל הקונפקציה „ליגת" של תשלובת „פולגת" בקריית גת אינה מתכוונת, בשלב זה, לפטר עובדים. על כך הודיעה מנהלתו שושנה יחן למזכיר מועצת הפועלים אלברט ארז.

אהרון רוזנרת, מנכ"ל „כלל", בעלת התשלובת, הודיע למועצת הפועלים כי עד לדיון שייערך במצב המפעלים במועצת מנהלי הקונצרן ב־14 בחודש הבא, לא ייגקטו כל פעולות במפעלים, ויתכן כי לא יהיה צורך בכך, אם מאמצי הקונצרן להשיג הזמנות בחו"ל ישאו פרי.

לטופר „דבר" נודע כי „פולגת" ביקש משירות התעסוקה להביא 100 פועלים מפורטוגל.

מנוף יוגוסלאווי פירק מטען בן 210 טונה

מאת רני צרקוני, סופר „דבר" בירושלים

מנוף צף של חברה יוגוסלאווית הפעיל אתמול בנמל אשדוד כדי לפריקת ציוד רב־משקל שהגיע מארה"ב באוניה האמריקאית „שור לייקס" למפעל של חברת החשמל ברמת חובב.

הציוד כולל ארבעה טורבו־גנרטורים שמשקל כל אחד מהם 210 טונה וציוד נוסף ביחידות של 50 טונה. בנמל אשדוד אין מנופים היכולים להרים מטען במשקל של 210 טונה.

המנוף הצף, שהוא דובר ועליה מנוף, גמל את הטורבו־גנרטורים מהאוניה וממנה למשאיות־גרר מיוחדות על המזח. היום ייצאו הטורבו־גנרטורים למטעם לנגב. יהיו הגבלות תנועה בכבישים.

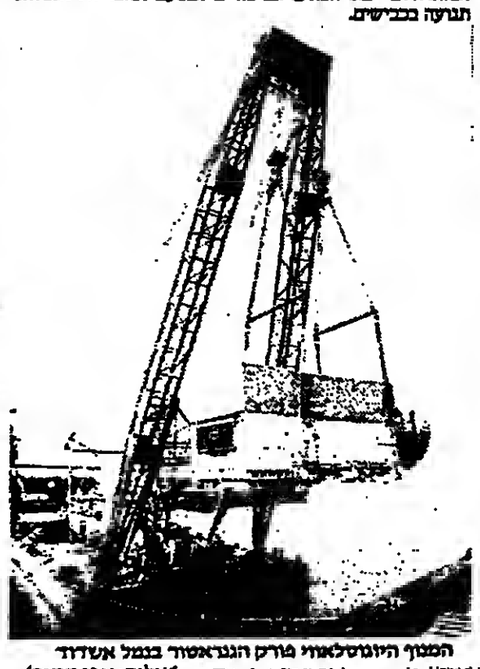

המנוף היוגוסלאווי פורק הגנראטור בנמל אשדוד
(צילום: אבי הזאבי)

28.3 מיליון דולר רווח „צים" בחצי 88

מאת יוקי מיכלסקי, סופר „דבר"

„צים" סכמה את המחצית הראשונה של 1988 ברווח של 28.3 מיליון דולר, לעומת רווח של 20.7 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד.

בדו"ח המנהלים של החברה, המלווה את הבאתן שלה, שהתפרסם אתמול, צויין כי בימים אלה עומד להיחתם בין החברה לבנקים הסדר־שיה של התחייבויות העומדות לפרעון בסוף הקצר, בסכום כולל 148 מיליון דולר, מהם רק 40 מיליון בערבות המדינה על פני תקופת פריסה ממוצעת של שלוש שנים.

מנותני מהמאזן עולה כי מחוזר ההכנסות בהפעלות ומשיחותים נלחים במחצית הראשונה של 1988 הגיע ל־427.9 מיליון דולר שהם 9 אחוזים יותר מבתקופה המקבילה אשתקד. הרווח התפעולי הגלמי לאחר כיסוי הוצאות התפעול והבינהל הגיע בתקופה זו ל־44.9 מיליון דולר לעומת 61 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד. לאחר פחת, ריבית והוצאות אחרות נותר רווח בסך 14.6 מיליון דולר.

הדו"ח מציין כי השחיקה בדולר והקטאת ספר הכסף גרמו פגיעה ברווחיות החברה ב־9.5 מיליון דולר.

המועצה הארכיאולוגית בעד רשות העתיקות

מאת צבי אילן, כתב „דבר"

המועצה הציבורית לארכיאולוגיה קיבלה בברכה את התוכנית להקמת רשות העתיקות והביעה את תביעתה הבלתי בהקמת רשות כזו, שלדעתה היא הגוף המתאים ביותר לכישול בעתיקות הארץ. המועצה דנה בדבר בישיבתה האחרונה, לאחר דיווחו של מנהל אגף העתיקות, אמיר דורי, על הוצאתו של שר החינוך והתרבות להקים רשות עתיקות בתחום אגף העתיקות שבמשרדו.

המועצה, שבראשה עומד פרופ' בנימין מזר, חיזקה את ידי השר ומנהל האגף להחיש את התהליך הנדרש לאישור חוק רשות העתיקות. לאחר שהממשלה רשמה לפניה בישיבתה הקודמת את החלטת שר החינוך, פועלים עתה כל הגופים הנוגעים בדבר במלוא הקצב להכנת הצעת החוק בכנסת.

הנוגעה להקמת הרשות, שהוגשה לממשלה בזמן שיא מאז התמנה דורדי כמנהל האגף, נתקבלה בהתלהבות ציבור הארכיאולוגים והקשורים בעתיקות. בשיחה הראנו הם דאגו את הדרך הנאותה לשינוי היחס לעתיקות הכישל הראוי בכל.

התלמיד הישראלי מוטרד מעתידו האישי יותר מאשר מעתיד המדינה

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

בעיות הקשורות בלימודים, בשירות הצבאי ובבחירת מקצוע, מטרידות את תלמידי התיכון בישראל יותר מאשר בעיות פוליטיות. כך עולה ממסקנות ראשוניים של סקר שנערך בסוף שנת הלימודים תשמ"ח על־ידי צוות ממכון מאלר בראשות ד"ר יצחק פרידמן, בקרב מידגם מייצג של 1,500 תלמידים מכתות ט' ד"א מכל סוגי בתי־הספר התיכוניים בארץ.

משתתפי הסקר התבקשו להשיב באופן אנונימי על השאלה, "מהם הנושאים החשובים שהם אתה מתלבט בעת האחרונה, הדורשים קבלת החלטה". מתברר, כי בעיות הקשורות בלימודים כגון בחירת מגמה, לחץ בלימודים, בריאה משיעורים ובחינות בגרות, מטרידות את תלמידי התיכון יותר מכל. תלמידי כתות י"א מוטרדים גם מבעיות הקשורות בשירות הצבאי, כגון: בחירת יחידה או מסלול צבאי, לימודים ושירות במסגרת העתודה האקדמית, ישיבת הסדר או שירות לאומי.

מקומן של הבעיות הפוליטיות בסדר החשיבות של כלל הנשאלים הוא אחרי הבעיות הקשורות בבחירת מקצוע לעתיד ובעיות הקשורות ביחסים בין־אישיים.

אף־על־פי־כן חלק מהתלמידים מעמידים את הבעיות הפוליטיות בראש סולם החשיבויות. תלמיד כתה י"א בביה"ס רתי ניסח את הבעיה הפוליטית המטרידה אותו באופן הבא: "האם צריך לעשות טרנספר גם לשמאלניות?"

תלמיד כתה י"א בביה"ס כללי כתב: "הנושא שאני מתלבט בו בעת האחרונה הוא המצב בשטחים. האם לתת לערבים את השטחים או לגרש אותם מהארץ". תלמיד י"א אחר מביה"ס רתי כתב: "דעתי הפוליטית לא התייצבה. אני מאוד רוצה לנקום בערבים בכל האמצעים שאפשר, כולל מכות ואבנים, אבל לצערי אני מזהל באליטות".

תלמידת כתה ט' בביה"ס כללי כתבה: "בזמן האחרון אני בבעיה של גיבוש דעה פוליטית. יש לי בעיה ביחס לשטחים, זה הדבר הראשון שמטריד אותי". תלמידת ט' אחרת: „האם ישראל היא ארץ דמוקרטית? יש לי ספקות". תלמיד כתה ט' בביה"ס רתי ניסח את בעייתו: "האם לא לצאת לטיול בעל משמעות פוליטית הנוגר את עמדותי ובכך לפרוש מהציבור?"

עבריין בן 19 נהרג ביריה בביתו

אביו סילק את חברו של הבן, עבריין גם הוא, מהבית; כשחזר, פצע את האב ביריה; כשניסה האב להסיט את האקדח, נורתה יריה נוספת, הקטלנית

מאת נתן רוקי, סופר „דבר" לענייני משטרה

גנון זהבי, בן 19, נהרג אתמול בשעות הבוקר המוקדמות מיריית אקדח בבית הדיר בחזור קיבוץ גלויות 114 בתל־אביב.

זהבי, עבריין מוכר בעבירות רכוש, הצמד באחרונה לדין על מכירת בשק לעדים והרוגת ערים. הוא הורשע בהדחה המתין לגזר דין.

אתמול בשעה 03.30 שב לביתו עם חברו, עבריין בן 57 מתל־אביב שריצה 15 שנות מאסר על שוד מזוין, היה בין גמלאי כלא רמלה לפני כמה שנים והיום הוא עבריין סמים מוכר למשטרה. דוד זהבי (45), אביו של גנון, הזהיר לו לעזוב את הבית. כשלא הסכים, סילק אותו.

★ 160 אישים נענו עד כה לפנייתו של שר המשטרה חיים כ"ן לב להצטרף כחברים במועצה הציבורית לצמצום העבריינות, שכינוס היימוד שלה יערך היום בבית המכביה. בין האישים נציגי ממשלה, חברות ביטוח ובנקים, ראשי ארגונים ומוסדות ציבוריים, אנשי השלטון המקומי, גורמי מסחר והלכלה ונציגי אמצעי התקשורת.

בשעה 06.00 שב העבריין כשהוא רעול פנים ומחזיק באקדח. „את עבודיה לא מסלקים מן הבית", אמר אביו לבנו.

★ 42 חודשי מאסר, מהם 12 בפועל, גזר השופט שלמה יפרח בבית המשפט לעניינים מקומיים ברחובות, על הקבלן שרון גינזבורסקי, תושב העיר. כן הטיל עליו השופט קנס בסך 15,000 שקל וחייבו ב־1,500 שקל הוצאות משפט. גינזבורסקי הודה כי בנה שלושה קוטג'ים בשטח של 500 מ"ר ללא היתר הוודעה לחבטון הבנייה.

ויה ידיות אוהרה לכיוון הרצפה. האב נפגע ברגלו ושלח ידו לעבר האקדח. העבריין הסיט את האקדח ואז נורתה יריה נוספת.

מן היריה נפגע מחוזה הבן גנון. הוא נפל מתוסס בדמו ופונה על ידי פועל הטיבור עם אביו לבית החולים "הולפסון" שם נקבע מותו.

האב, המתם מן המקרה, היכה בראשו של עובדיה שפונה ל„איכילוב". האב הועבר לחולי־השומר ונתבע שם.

המשטרה פתחה בחקירה ועצרה את העבריין שירה.

מכתב כב' קדושת אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש לראשית שנת תשמ"ט

(תרגום חפשי)

ב"ה, ערב שבת קודש שובה,
וא"ו תשרי ה' תשמ"ט
ברוקלין, נ.י.

אל בני הבנות ישראל
בכל מקום שהם,
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה:

בבואי שנה מראשהשנה והעמדתו בימים הראשונים של השנה, שהיא חלאי שנה מבחינת עבור כל יהודי, גבר ואשה וילד, וקבוד כלל ישראל

– ראוי להתעכב על המנהג היחיד של השנה, שהיא „שנת העיבור". עצה בת שלושעשר ושרשים.

בכל התפארה מעטים רבות המשמשות של שנת העיבור: חלות מיוחדי. הקיבוץ את כל המנהגים המצוים בשנה. קשורה במהלך הלבנה ובן מתקופות הנלוות במהלך החמה. שנת הלבנה „מפגרת" באחד־עשר ימים בשביל לבני שנת החמה. משום כך מוכרחת מדי שנתי יב־שלוש שנת־עיבור. הוספה בחודש שלם, כדי להשלים את חסון (כך שכל זה יחול במועדי הנבון: זא חשון – בחודש האביב, זא חשון בחג – בחודש האסיף וכו').

מכך נובעת הדרישה משנה, שהיא אקטואלית בכיוון ביטים אלה של „עבית יבי תשובה". הדא – שלבל יהודי הדעתך בזמנה כדי להשלים חלקא את הימים אבר. מאיזו סיבה שהיא, לא נוצלו בשלימות בעבייתו יהודה, תודה ומנחות. יהי על כך: אפילו עניים ממשבשת, דיבור המנ"ה סגר מקבל. שלא יהי כיפוי – הדי כחלמה מפאיסה ובעוקה ובאמי אבשר לתקן ההשלים את כולם.

דבר זה מכמה את גדלותו של היהודי, שיש בכחו לשלום על הזמן. בדיוק כלל אין אדם שלום על הזמן שחלף. אבל ליהודי ישנה האפשרות להשלים את כל מה שהחסיר בעבר. מלמד – לא זו בלבד שהוא מסגל לתקנת את כמבר מכאן ולהבא, שמחיום ההלאה יהי בריא, אלא הוא מסגל אף לתקן את העבר.

יהי על כך: מאמר. הבטיל בין שנתילבנה לשנתיחמה הוא בערך אחד־עשר יום.

עדר יום. ולמרות זאת מאשר מרבים להשוות את שני אופני כנון הבנים – כמשים חדש מלא, שעליהי כך מסלאים לא רק את חסרון הנה הקדמת (המסמרת), כי אם גם של השנה (או השנים) שלאחר כן. וכך גם ביחס לכחו והנשבה. שהיא מסגלת לתקן אפילו את מה שנחסר בעבר ה'חדש.

עכן מבוא יחיד בדבר:

שבת־העיבור מלמדת אותנו, שליהודי ניתן כח לשלום על הזמן, לא רק ביחס לנעשים שלו (מלבד, את אשר מהם בקבוצה ה' שלו, כי אם אפילו ביחס לחדרי הזמן שקבע הקב"ה בעולם. ששנת־הלבנה תהיה פחותה משנת החמה. יתר על כך: חסרי הזה. ששנת־הלבנה תהיה קטנה מ־שנת־החמה, מהווה „שלוחא בטמא" לדבר שיש לו מקום, כפי שהר"ל אומרים שהגלל קטרוג הלבנה. שמענה: „אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד". ציוה הקב"ה על הלבנה: „לכי ומעטי את עצמך". ולמרות זאת ציוה הקב"ה את בני ישראל לקיים את מצוות „עיבור שנים". שכוונן לזכות משנים בני ישראל את הדור הזה, המביאים לידי בן ששנת הלבנה תהיה גדולה משנת החמה.

דבר זה מרגיש עוד יותר את גדלותם של בני ישראל: חז"ל אומרים על הפסוק „אשר בראו אלוקים לעשות": „לעשותו לתיקן", שתקב"ה ברא את העולם באופן שבני ישראל צריכים לתקן אותו. בזאת מצוות עיבור שנים וקלמות אותנו כי הכוח „לעשותו לתיקן" של היהודי הוא בנוגע לכל מה שבבריאה, ולא רק בדברים שכלכלתיולה בבראי עלידי הקב"ה בחסדיו כדי שיהודי יוקן אותם. אלא גם בדברים כאלה שהקב"ה בעצמו מי שיכה אותם לאחר בריאתם – נתן הקב"ה ליהודי את הכוח (ומי מילא – אות והתפקיד) לבטל ולהפכם שלילות גם בתוך (חלק מן) ענינים אלה.

* * *

והמעשה הוא העיקר: בכל הנמצא מעמים רבות בדבר הנגלה היחוד הזה של השנה המדולה, שהוכנה שנת תשמ"ד ותשמ"ה רשנת „הקהל", ובכן, בנוסף לכך שהודאי צריכות כל הקהילות של „תשמ"ד ותשמ"ה ו„הקהל" להמשיך, ואדרבא בעיקר גדול הבנה יותר בדמיון הבדלים של „מעלין בקודש". שבכל עניני קדושה צריכים תמיד להתרומם מעלה מעלה – הרי עם הבנתה משנה זו מדי לשנת העיבור ישנו כח גדול יותר. שכל השנה הרגילה, מדי מראשיתה, תשלים ותמלא את סגולות השנה הקדומה.

* * *

ויהי רצון, שבזכותו בעשרת ימי תשובה, שבהם מקבלים הוספות מרובות באמר לשנה הרגילה המיוחדת – יהי עם עשי (נוסחא) של הבעל־שם על הדגש בקשר לשנה הקדומה – יתגלה כל הכוחות שהי קב"ה מעניק בכלל. ובשנת העיבור בפרוזה. בטלה הגמרא, והרי – „אין לך דבר העומד מפני הרצון". אין דבר העלול ח"ו להפריע בזה ליהודי והוא מפליה בשלימות והתגלות כבל האמור.

הר"שובה ישראל" מביא את „מדר הן נגמליך. בטגולה הפנימית, והשר ליטה על ידי משיח צדקנו. ומתקיימת מדי הנבוטה והיעודה: „הלבין יאמר איש ואיש ידלר בה הוא יבנהנה קליך.

בכבוד וברכת חתימה וגמר חתימה טובה

מנחם שניאורסאהן

במלאת חמש עשרה שנה למלחמת יום כיפור
נעלה את זכר יקירינו

אבידב גדעון ז"ל
בנימיני ארז ז"ל
בן־ברק זהר ז"ל
בן־נתן גד ז"ל
בן־דוד עמוס ז"ל
יפה משה ז"ל
עמית זאב ז"ל

ההזכרה תתקיים ביום חמישי י"א תשרי תשמ"ט 22/9/88 בשעה 16.00
בבית הקברות בגולן.

המשפחות

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו לאחר מחלה ממושכת של יקירנו

מנחם קפליוק

איש „דבר" מוותיקי העתונאים והסופרים בארץ.
ההלוויה תצא ביום ב' ח' תשרי תשמ"ט 19.9.88 בשעה 12.45 בצהריים משער בית העלמין בחולון.

המשפחה

הקדן לזכר ישי דקן

מתנת חג ייחודית לבוגרי וחניכי

הסתדרות הנוער העובד

ספרו החדש של בנימין חגלילי

הזמנה לשיחה

מבט חדש, שונה, מעורר עניין ומתיך לדיון
על דרכי תנועת הנוער

לשם קבלת הספר יש לשלוח המחאה בסך 16 ש"ח
לכל עותק כתרומה לקרן לזכר ישי דקן, רח'
ז'בוטינסקי 47 גבעתיים.

הספרים יגיעו אליך בדואר החוזר.

קבלת מודעות
24 שעות
ב דחף
מודעות
משפחתיות ודאפות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסיתו)
טל. 246363
239952

על מותו של

מנחם קפליוק

מתאבל ומשתתף בצער המשפחה:

בית „דבר"

דבר היום

מדיניות הטראנספר וטראנספר המדיניות

ג'ורג' שולץ ביצע בסוף השבוע שעבר טראנספר. לא העברה המונית של אוכלוסיה, אלא העברה פומבית וברורה של מדיניות מהמימשל הנוכחי אל המימשל הבא. בעוד הכל מצוינים שמימשלו של הנשיא רונלד ריגן יוציא את ארבעת חודשיו האחרונים, ושבעוד כחודש וחצי יוודע אם דיוקי הבא של הבית הלבן יהיה ג'ורג' בוש או מייקל דוקאקיס, המשיך שר החוץ של המימשל הדועך במהלך שנה פתח לפני כמה חודשים סימטן המצע המחודתיכני שישמש את בוש או את דוקאקיס ואת מי שיבוא במקום שולץ בסטייט דיפרטמנט.

מצע זה ניתן לתמצות בנוסחות שמחים תמורת שלום של החלטות מועצת הבטחון, בראיית צד יחדני־פלשתינאי כעומד מול ישראל בגיזרה המזרחית, במחייבות מקבילה לבטחון ישראל, לקיום יחדן ולשליטה נוכרת של הפלשתינאים בחייהם הפרטיים והכלכליים, בהתנגדות לסיפוח השטחים ולנידוש מהם. אלה הם גם יסודות תוכנית ריגן מלפני שש שנים ותוכנית שולץ מלפני כשישה חודשים. לא בוש ולא דוקאקיס תולקים על קויהן המרכזיים של תוכניות אלה.

למעשה בחר שולץ להודיע שוב, כי גם אם אין ישראל מסוגלת לתפוס עצמה בציבות ראשה ולהוביל מהלך מדיני, אל לה להשלות עצמה כי תוכל לקיים את שליטתה הצבאית הנוכחית בשטחים לאורך ימים. אם מתעקשת ישראל לבחור בקיפאון, לפחות אל תשתעשע בדעיונות של יחומה שלילית דוגמת הטראנספר. זכותה להתעלם מצו התבונה ולהוחיד את היחומה לחלוטה, בראש ובראשונה לאשרף (שנקרא שוב לעמוד בתנאים האמריקאיים להידברות עמו) ולמלך חוסיין, שויתתקתו מהתהליך המדיני אינה סופית ואף אינה אפשרית.

ניתן לשער כי דגשים אלה יובלטו שבעתיים לעיני התקשורת בעוד שבוע, כפגישת שולץ ועמיתיו פרס ומגיד בחוסות ריינן. ואולי לשונה את ריינן ואת שולץ על נכונותם להשקיע מאמץ בעניין אבוד מבחינתם, כביכול, במעד מאחר זה, שחיי: התועלת האפשרית למעבדבחירות של בוש עלולה להתקזז באיבוד מוחלט ריינגרבשולץ בשנים הארוכות של מימשלם שהביאו את הסכסוך הישראלי־ערבי לקפאונו העכשווי. שולץ ועמיתיו מוחיתים את הביצוע לקברניטים שימשלו בוושינגטון מינואר 1989 ואילך. זה, אכן, מבחנה של המעורבות האמריקאית באיזור, לא רק להצהיר ולהבחיר, אלא גם ליישם בבחישות ובהחמדה.

חברת החשמל / אוריאל בר־עמי

האזרח הקטן והפקידים הגדולים

חברת החשמל החליטה להתייעל. היא הציעה לאזרחים הנאמנים לשלם בהוראת קבע ולחסוך מעצמם את טרדת העמידה בתור בבנק. היא גם הציעה לאזרחים לשלם בבנק הדואר, אם הם מעוניינים בכך.

עד כאן הכל בסדר. אבל חברת החשמל החליטה שלא לקחת סיכון גם עם אזרחים ששילמו את חשבונם כדין. בחודש האחרון לא הגיעו כמה חשבונות וחשמל ששולמו ליעדם. אולי המחשב „בלע" אותם, אולי הם אבדו בדרך מבנק הדואר לחברת החשמל ואולי אירעו שם תקלות אחרות. או מי צריך להפסיד במקרה כזה? האזרח, כמובן.

בשישה בספטמבר מצאתי הודעה באזרן החשמל על ניתוק הזרם בגין אי תשלום חוב. מלפני ארבעה חודשים. מכיוון שהחשבון שולם והקבלה המעידה על כך נמצאה בידי, התקשרתי מיד לסניף הירושלמי של החברה. היתה שעת צהריים ואיש לא ענה לטלפון. הפריד חל לגמול ולא היתה ברירה, אלא לרדת לחברת החשמל ברחוב דוד המלך. אולי בכל זאת מישהו נמצא שם. למזלי היתה דלת הסניף פתוחה.

הפקיד רפי ידרן שאל אם באתי לעשות לו שעות נוספות. כשראה את הקבלה שבידי, שלח אותי לצלם אותה אצל הפקיד מוסה הבטיח לחבר את הזרם. מוסה אמר, שבנק הדואר איבד את חבילת החשבונות ששולמו ולכן החליטו לנתק לי וגם לאחרים ששילמו.

אמרתי שזה לא עניינו. פקידי חברת החשמל התעקשו שכן. אבי פרדו אמר: „מה אתה חושב, שאמצנו נפסיד בגלל שהדואר איבד את החשבון שלך?" אמרתי: „שיתקו לדואר, אם הוא גרם לכם להפסדים". הם המשיכו לנסות לשכנע אותי שזו הבעיה שלי, אבל לא הצליחו. לא עלה בדעתם, למשל, להתקשר ולברר לפני הניתוק. הם החליטו לפתור את הבעיה בינם לבין הדואר על גבם של האזרחים.

אבי רביב, דובר חברת החשמל, אמר לי בתגובה, כי ניתוק ללא התראה מקובל ומותר. „המחשב אצלנו לא מבין אבדן של בנק הדואר", אמר רביב. „הוא פלם בנראה קבוצה של תשלומים כאילו לא שולמו והוציא הודאות ניתוק". רביב התפלא שהפקידים לא התנצלו על הניתוק חלא מוצדק והתנצל במקומם. לגופו של ענין אמר: „אין לשלוח את הצרכן לבנק הדואר, וכל בירור בין הדואר לביניכם נעשה על ידיכם".

ועכשיו, אם שילמתם את חשבונכם ובכל זאת נותקתם, אתם יודעים את התשובה וגם את זכויותיכם.

מידע

אמינות בטלוויזיה

מספר הפעמים שבהם ג'ורג' בוש קרא לטד קופל „דן" במשדר הטלוויזיה הלילי של קופל – 3.

כמה אמריקאים אומרים שראו בינואר את הראיון הסנסאציוני של דן ראתר עם ג'ורג' בוש? – 29 אחוז.

כמה אמריקאים צפו באמת באותו ראיון? – 13 אחוז.

כמה דקות בממוצע צופה האמריקאי עד שהוא עובר לתחנה אחרת? – 3.7 דקות!

כלכלה / אריה ארד

הפקידות לעולם נשארת

משרד האוצר מתכנן קיצוץ בסובסידיות. במקביל, הפקידות, המנפחת, שעבודתו מיותרת ואף מזיקה, לא יקצצו

אם אין למנולים כסף לקיים את הצריכה שלהם ברמה שתמלא את קופת המדינה, ישלמו באמצעות החלב והתבורה הציבורית" – זו המשמעות המקומית של הקיצוץ וציני שמתכנן משרד־האוצר לקצץ בסובסידיות. הגדלת המסים בדרך זאת משקפת את כשלון הממשלה לחזהיר בביתה שלה את התייעלות שהיא כופה על המיגזר העסקי.

הסובסידיות למצרכים החיוניים הן מס שלילי, והקטנתן היא אחת הדרכים הדגרסיביות ביותר להעלאת מסים. הממשלה מודה ללא כחל וסרק, שהעלאת המסים הרגרסיבית הזאת הדרושה לה נוכח הקטנת הצריכה הפרטית (ולכן גם ירידת הכנסותיה מהמסים המושלים עליה) ובשל ירידת התקבולים ממסים ישירים בעקבות הורדת שיעוריהם לעשירונים העליונים הבגלל ירידת רווחיותו של המיגזר העסקי.

ואולם הקטנת רווחיותו של המיגזר העסקי והורדת המסים הישירים על העשירונים העליונים משקפות את מדיניות הממשלה. הקטנת הצריכה הפרטית היא התפתחות רצויה, שהביאה להפחתת הגרעון במאזן המסחרי של המדינה. קיצוצה של הקטנת הכנסות מהסיבות הללו באמצעות העלאת המסים על העשירונים הנמוכים בדרך של קיצוץ הסובסידיות הוא על כן ציני ומקומם. איזה צדק יש בהחלטה, שמי ששותה חלב או נוסע באומבוס ימצה את הממשלה על הקטנת הכנסותיה ממכירת מכוניות, או מהורדת המס הישיר על בעלי הכנסות הגבוהות?

כלכלנים רבים סבורים, כי אין רע בהקטנת הסובסידיות. אדרבא, בפיית מחיר ממשי על מצרכים עשויה להביא להקטנת הכזבו בצריכתם ופירושה התייעלות במשקי הבית. השאלה היא, מה ייעשה בפירותיה של ההתייעלות הזאת: החזרת רווחיותו של המיגזר העסקי ומימון הצמיחה המיוחלת, או קיום רמת הצריכה הממלכתית והציבורית הנוכחית.

באורזונה הדה פרופסור דן מיכאלי, שבהיותו מנכ"ל משרד־הבריאות בממשלת פרס התנגד לייעול מערכת הבריאות, מחשש שמשרדו ייהפך ל„משרד־ק". שלא כמפתיע שינה הפרופסור החכם את דעתו ברגע שחוד לשמש מנכ"ל בתי־חולים העירוניים בתל־אביב. עמדתו של ד"ר מיכאלי והמהפך שחל בה משקפים את הלך־הרוח בקרב הביורוקרטיה הממשלתית והציבורית, המסרבת לוותר על השררה שכבשה לה ב־70 שנות המדינה והמדינה־שבדרך. ממשלות ישראל ושריהן הם חלק מחזית־הסיוזב האחת. זה „המשפך הסובייטי", שנגדו מתריס פרופסור משה ארנס, אבל לגזחתו הוא שוכח להזכיר, שמפלגתו שלו, הנמצאת בשלטון 11 שנה, לא רק שלא הקטינה את היקף הסובייטיזציה אלא האריכה אותה בתחומים רבים.

הגידול המתמיד של הביורוקרטיה הממשלתית והציבורית וסידוגן של הממשלות – בטוב שבמקרים חוסר־האונים שלהן – לפרקן, משתקי בצורך המתמיד להכביד את עול המסים. קיומה של ביורוקרטיה זו היא הסבר האמיתי לפני צמיחת המשק היצרני, מפני שהיא גוחלת משאבי אדם ותומר, שלהם שימוש יותר רווחי במיגזר העסקי.

למדינת ישראל יש אגפי עליה ומשרד־קליטה, אך אין לה עליה ואין בה קליטה; יש אגפי התיישבות, אך אין התיישבות; יש משרד־חינוך, אך אין חינוך; יש משרד־בריאות, אך אין בריאות; יש משרד־תקשורת, אך אין תקשורת לא בדואר ולא בטלפון. תקציבי הפעולות מצטמקים בהתמדה ואילו הפקידות לעולם נשארת. איש אינו טוען, שהפקידות הזאת אינה עובדת קשה: אדרבא, הטענה היא, שככל שהיא עובדת יותר קשה, כן גוחלשת היכולת לפתוח את המשק. הסיבה היא, שהפקידות הזאת מצאיה ללא הרף דרכים להכביד על הפעילות התקינה של המשק ומול כל פקיד חדשני שכזה דרושים שניים במיגזר העסקי: אחד כדי להבין מה הוא רוצה האחר כדי למלא את רצונו.

הבסף גוזל בין האצבעות לא בסעיף הסובסידיות לתחבורה הציבורית אלא בקומה של הביורוקרטיה שעבודתה הקשה מיותרת ואף מזיקה. משום כך יש להתנגד לא להקטנת הסובסידיות, שהיא דרך נכונה לבפות שימוש יותר יעיל במשאבים שלרשות משקי הבית, אלא לנסיון הממשלה לפצות עצמה על הקטנת הכנסותיה ממסים. חובתה של הממשלה להשלים עם הצטמקות הכנסותיה ולקזז אותה בקיטוע הביזבוזים המיותר, שהצמיחה היא ועדמותיה. לדרך המוכרת לראות שיש הסכמה לאמיתותה בין כל המפלגות, שלא לגעת במפלגת האחת, שכן היא המפרנסת אותן וכידוע אין שחטים תרגגלת המטילה ביצי זהב.

עולם יהודי / שירות „דבר"

אחרוני יהודי בורמה

לפני מלחמת העולם השניה חיו בבורמה כאלפיים יהודים. היה כאן בית־ספר יהודי וחברה ציונית וראש עיר יהודי בראנגון

בקלות אפשר שלא להבחין ב„משמיע ישועה", בית הכנסת הדרום השוכן במרכז ראנגון. בית הכנסת ניצב מאחורי חומות לבנות מרחוב חשוך, הדומה מרוכלים המוכרים תבלינים, בגנות, ספרים, תרופות ובגדים. מקצה הרחוב רואים בבירור את הפגודה טול, בת 2,500 שנה, שהיא המרכז הרוחני השני בגודלו במדינה דתית זו. במרחק כמה רחובות מבית הכנסת עומד מלון סטרנד, שהיה ידוע בעבר בפארז הרב. במלון זה השתכנו נכבדים, אנשי אצולה וסופרים בסוף המאה הקודמת וראשיתה של המאה הנוכחית, בתקופה שבה שלטו הבריטים בבורמה. עתה נרקב המלון, כנראה בגלל מזג האויר הזם והלח השורר באיזור.

אך אם תסיט לרגע את עיניך מהרחובות, תראה שהחומה הלבנה המקומרת מקושטת במנורה כחולה וכי שמו של בית הכנסת חקוק עליה באותיות כחולות. הוא נשמר יפה ומשמש תזכורת לאותה קהילה שבנתה אותו ב־1857. כיום משמש בית הכנסת את מעט היהודים שנותרו בבורמה ומצפים לעתיד לא ברור.

יהודים חיים בבורמה מתחילת המאה ה־19. היהודי הראשון שידוע כי הגיע לבורמה נקרא גולדנברג, והוא בא מרזמניה כדי לסחור בעץ טיק. מתיישב יהודי אחר היה שלמה ריינמן, יהודי נאליציאני שהגיע לראנגון ב־1851 והיה ספק של צבא הכיבוש הבריטי. רוב יהודי בורמה היו בני קהילת בגראד שהיגרו במאה ה־19 להודו־סין. אחרים הגיעו מטהראן ומהודו. בבורמה עסקו בעיקר במסחר. קהילות אלה, כלן אחוזוזכסיות, היו מפולגות מאד ולכן חיו בשלום ולקי. פעם היו יהודים בראנגון, במנדליי, בסיין ובתיימטין. פעם היה בית־ספר יהודי וחברה ציונית וראש עיר יהודי בראנגון. ב־1939, משהקהילה היתה בשיא גודלה, חיו בבורמה כ־2,200 יהודים.

שלוש שנים לאחר מכן פלשו היפנים לבורמה. מחשש כי יפגעו בהם נמלטו רוב היהודים. אחרי מלחמת העולם השניה חזרו רק מעטים. השאר הצטרפו לבני משפחותיהם שהיגרו לישראל, לחודו, לאוסטרליה, לבריטניה ולארצות־הברית. במשך השנים נישאו היהודים שנשארו בבורמה עם בודהיסטים ומוסלמים. מקצתם נשארו נאמנים לדתם. אחרים התרחקו ונמוגו בגוף הבודהיסטי. קהילה מצומצמת זו חיה בשלום עם שאר האוכלוסיה הבודהיסטית. הממשל הבורמזי נוקט אף הוא בגישה סובלנית כלפי היהודים.

ביקרנו ב„משמיע ישועה" ובבית הקברות היהודי המרשים בראנגון עם משה סמיולס. הוא ואחיו יעקב מספלים בבית הכנסת בכספיהם. אביהם, יצחק, היה ראש הקהילה ואחד מנאמני בית הכנסת. משה סוען שהוא עדיין חש בנוכחותו של אביו בשעה שהוא ניצב על בימת בית הכנסת. מסירותם וחכרונותיהם הם שני הדברים שמניעים את האחים לשמר את יופיו של „משמיע ישועה". בעבר היה אפשר למצוא בארונות שבמקום 126 מגילות תורה. היום מציג משה את שתי המגילות היחידות שנותרו במקום. שאר המגילות נלקחו עם בני הקהילה שהיגרו.

על פי עדותו של משה פחות מ־20 איש שומרים על קשר קבוע ובאים לבית הכנסת בראנגון. המבוגר שבהם כן 86 ואילו הצעיר הוא בן שמונה בלבד. לפני דור אחד בלבד נזקקה הקהילה לשלושה נקבוקי יין לקידוש ביום שישי. היום בקבוק אחד מספיק ויותר. חברי הנוחת הדיפלומטי הישראלי בראנגון נקראים לבוא למקום בדי שיהיה מניין. השגרירות גם מספקת ליהדות מרוחקת זו אביזרים שונים כמו ספרי תורה, מצות ותרות חנוכה.

למשה ולנלי סמיולס יש שלושה ילדים – כמו בן השמונה ואחיותיו דיאנה וחמזה. היהודים הצעירים ביותר בבורמה. משה משכיר דיהום לחתונות ולכל מיני שמחות. המשפחה מתגוררת במרחק במה רחובות מבית הכנסת, בשכונה שבעבר היו רוב תושביה סוחרים יהודים. על דלת ביתם קבועה מזוזה ואת קידוש הבית מעטרים פוסטרים רבים מישראל. את ביתם מקשטות גם מתנות רבות שנתנו להם מבקרים שהתפעלו מבית הכנסת וחתמו בספר המבקרים.

היום מסייע אדם מיחוד במינו למשפחת סמיולס בטיפול במקום. שמו יו אנג קוי, והוא בודהיסט בורמי ועמית לשעבר של אביהם של יעקב ומשה. יו אנג קוי משמש יועץ לעניינים מינהלתיים של המקום. הוא מנהל את חשבונות הקהילה היהודית, גובה כספי מהסוחרים השוכרים חנויות השייכות לבית הכנסת, משלם תשלומי דוחות לחברי הקהילה, משמש איש קשר עם הממשל ושומר על הארכיונים. התפקיד האחרון משמעותי וחשוב משום שלעתים קרובות נוקקים היהודים שהיגרו מבורמה לתעודות לידה ולמידע אחר. עקב הקשר הדוק עם הקהילה היהודית למד קוי הרבה על המסורת היהודית ההיסטורית שלה. סביב בית הכנסת תלויות תמונות בצבעי מים שצייר ואשר ממחלת את הוגים והמעדים היהודיים.

במשך קרוב למאה שנים פרחה יהדות זו בצד פגודות הזהבות נוצצות ונוף ירוק ולח. עתה מודאגים משה ויעקב סמיולס ויו אנג קוי מעתידו של בית הכנסת. יש גם ילד ושתי ילדות שעוד לא הבינו כי עתיד יהדות בורמה תלוי בעצם בהם.

סטנוגרמה / יצחק רוזה

הוא לוקח לעזה

[illegible] בבית המיקשת של קשת־הוליבוד הכלשהי, קפוצות־חולים של הסטודנטים, קראו אמא לבת הדודקית שלה בקול גדול: „נועה אליה אמא, נועה אליה אמא, בואי ותהי כאן על ידי בתה". בשהגיעה נועה היא אמרה לה: „תיהדי נועה, אל תתרגזי ממני ואל תעיזי לצאת התוצה מכאן, את שומעת? את ראית שם את הערבי שעמדו בחוץ לא רוצה מהילתי? אם לא תהיי על יד אמא, ואם תצאי עוד פעם מהדלת, הוא יקח אותך הערבי, את שומעת? הוא יקח אותך לעזה".

נועה שואלת אז את אמא בשקט־בשקט, למה הוא יקח אותה לעזה, ואמא עונה לה בסנלנות מפורטת, חתוך לא ז, „כי הוא לוקח את הילדים שלא עם אמא לעזה, ואחר־כך הילדים כבר לא יכולים לראות יותר את אמא שלהם. הוא לוקח את הילדים שלא עליד אמא הוא. אז תישארי כל הזמן כאן על יד אמא, בסדר?"

הילדה נשארה.

אמונה / מאשה לובלסקי

באמונתו יחיה

לישראל, חלוץ וכונה, חשוב השלום וחשובה היהדות. אם הרבי מבעלז בירך את פרס, אומר ישראל, הוא יצליח והוא יביא את השלום

הימים ימי מלחמת־העולם השניה. ישראל, חלוץ, כבר שמונה שנים בארץ־ישראל, בונה עם רעייתו הרבה בית בחרצלה, בחולות.

משם, מחבית הרחוק בפולין, מסתגנות לישוב ידיעות על אימי השואה, ואיש אינו רוצה להאמין. רדיו אין, טלפון אין, ורק עתון „דבר", המגיע בכל בוקר, הוא מקור החדשות וגם מוקד להודהות.

במושבה השוחט פינקלשטיין הוא גם הדוור. באותם ימים אין תיבות דואר בפתחי הבתים, והפתחים אינם נעולים. יום יום, בשעה 11.00, לאחר שגמר לשחוט את התרנגולת, יוצא פינקלשטיין מביתו, וכידו צרור מכתבים. מיד הוא אוסף סביבו מעגל של אנשים, רובם ילדים, וקורא באזניהם, אחד אחד, את שמות המאושרים שקיבלו מכתב. גם את בתו של ישראל שולחים יום יום, ביחוד בחופשות, לראות אם הגיע מכתב משם. הכמיהה למעשה נסים, לאות של חיים, אינה נחתת מנחה, אבל מכתבים, כמובן, אין.

זמן רב לפני כן, בימי המאורעות, שלוש שנים אחרי עלייתו לארץ, עלו ישראל וחברו על מוקש, ליד קיבוץ שפיים. חברו נהרג, ומאז מקפיד ישראל להדליק נר ולומר קדיש לזכרו. את חייהם מנהלים ישראל והדסה על־פי תורת ישראל, שהיא לדידם עץ חיים למחזיקים בה וכל נתיבותיה שלום. האמונה והתורה הן שנותנות לוגז החלוצים את הכוח לבנות את ביתם בחולות, בים הבדידות והטינה, ולא ליפול בדוחה.

בעבודתו עם הגמלים, בבדידות דיפוקי ובהעברת הזיפוקי לבניה, נדבק ישראל בזיהום מאחר הגמלים ודלקת פשתה בזרועו. אבל מי הלך לרופא אז, ואיפה בכלל היה רופא במושבה הקטנה? כאשר הארמומית התפשטה הוחם עלה, נגרר ישראל, בשארית כוחותיו, לכפר שמריהו, שם ביקר רופא פעמיים בשבוע. כשהגיע התבדר לו שבאותו יום המרפאה סגורה. מעולף למחצה הגיע לאחות סוניה, במרכז הרצליה, וזו שלחה אותו בבהילות למרפאת ומנהוף בתל־אביב. הרופא המנתח בישר לו, כי בכנס הצילו את ידו. אילו התאחר קמעה היו באלצים לקטוע את הדד. הידיים הן ידיים לעבודה, לפרנסה, לבניה.

בביתו, לאחר הטיפול הרפואי, חלם ישראל חלום. בחלומו באה אליו אמו, זו שעודדה אותו בשעתו להיות חלוץ ולעלות לארץ־ישראל, וביקשה ממנו ללכת ל„יהדי סוב". והכוונה – לרב צדיק, המברך ברכה. ישראל התעורר נסער. הוא לא יכול היה להשתחרר ממועקת החלום. אבל איפה ימצא „יהדי סוב" לקבל ממנו ברכה, כמצוות אמו בחלומה? הרי אין זה ממנהג המקום. זה טייך לשם, לעבר, לפולין הבוערת. אבל החלום אינו מרפה. אחרי יום העבודה בכריית הדיפוקי, המתמשך 12–14 שעות, נוסע ישראל לתל־אביב. ליד התחנה המרכזית הוא נכנס לחנות לתשמישי קדושה ומנסה את מזלו. אולי יציעו לו שם למי לפנות. המוכר מספר לו, כי זה עתה הוברח לתל־אביב משלין הרבי מבעלז. כסף רב שילמו, מספר האיש, כדי לשחד את הגרמנים ולהציל את הרבי. ישראל מחליט לפנות אותו, נוטל את הכתובת והולך לרחוב אחוזת־העם, לפגוש ברבי מבעלז.

הרב, תקופה קצרה בארץ, מתעניין בחלוץ הצעיר, שואל את ישראל על מקום הולדתו, על העיירה בפולין, על הגעגועים, על הפחדים. ישראל מספר לו על החלום. הרבי מברך אותו. חוט דק, ערין, נטוה בין החלוץ הצעיר לבין הרבי. הקשר נוסף בצעיר בטחון.

לימים מספר ישראל על למדנותו של הרבי, על צניעותו, על הטובלנות הרבה שלו כלפי הציבור החילוני בתל־אביב.

חלפו 45 שנים. למחרת ביקורו של שמעון פרס אצל הרבי מבעלז בירושלים, אחיינו וממשיכו של הרבי מבעלז מתל־אביב, אין ישראל בבית־הכנסת שלו. כנימה ספק מתריסה, ספק מנצחת, הוא אומר לחבריו לשיעור: ראו, גם הרבי מבעלז הוא בעד שלום ונגד שטחים. זה מה שקלט ישראל בביקורו של פרס אצל הרבי. לישראל, חלוץ ובונה, חשוב השלום וחשובה היהדות, ובבית־הכנסת שלו אין הוא מרפה מנושא השלום.

אם הרבי בירך את פרס, אומר ישראל, הוא יצליח והוא יביא את השלום. באמונתו יחיה.

השטחים / דני צדקוני

לא אקטואלי

כמה חדשים לפני שפרצה האינתיפאדה יצא לאור אלבום מהדר שעניינו השטחים. מזכרת למציאות שעבר זמנה

היו ימים שישראל הרשמית התנאתה בכיבוש הנאור שלה בשטחים. עד לפני שנה היו גם רוב הישראלים משוכנעים שהרבר הטוב ביותר שקרה לתושבי יהודה, שומרון וחבל עזה הוא שלטתם עליהם. איש לא יתווכח עם הנתונים הסטאטיסטיים המשקפים את העליה שחלה מאז 67' ברמת החיים של תושבי השטחים. נתונים אלה בולטים ירידה בתמותת תינוקות, שהיא תוצאה ברורה של שיפור מערכת הבריאות על־ידי הישראלים, עליה במספר כלי הבית החשמליים, המעידה על הרווחה הכלכלית שפקדה את השטחים עד שלהי השנה שעברה, ועוד נתונים רבים, שלא כאן המקום לפרטם.

כמה חדשים לפני פרוץ ההתקוממות בשטחים, באוירה זו של סיפוק מהישגי הכיבוש הישראלי, הוציאו משרד מתאם הפעולות בשטחים במשרד הבטחון והוצאת „כרסא" אלבום מהודר בשפה האנגלית – „יהודה, שומרון וחבל עזה 1967–1987" (עשרים שנה של מינהל אזרחי). האלבום הנאה, על שלל תמונותיו הצבעוניות, לשונו העניינית, הדיאגרמות והלא מסובכות שלו, הדפסתו המעולה ועריכתו הגראפית המצויינת, הוא דוגמה לפרסום הסברתי יעיל. אין ספק שעד לאינתיפאדה הוא הרשים זרים שהתעניינו בנושא הישראלי־פלשתיני.

כדרכם של אלבומים מסוג משקי האלבום את המציאות בשטחים בצורה אופטימית שקורנת גם ממלאכת החושב המקצועית של עורכיו. מבחינה זו הוא היה חצי אמת כבר בשעה שיצא. מצוקתם של פליטי הרצועה אינה יותר מגרמות בו. על רקע צילומים גדולים של בתי הקומות החדשים של שכונת השיקום לפליטים שייח' רדוואן בעיבוריה הצפוניים־מערביים של עזה מופיעים צילומים קטנים של מחנה פליטים וסימסה במחנה פליטים.

הטקסט מציג את נושא שיקום הפליטים כאחד הנושאים החשובים בשטחים. כידוע התאפיינה תחילתו של המפעל בראשית שנות ה־70 בתנופה גדולה, שכמרוצת השנים נחלשה בהדרגה בגלל מיגבלות תקציביות. מאמציה של ישראל לנייס סיוע בין־לאומי למימון מפעל שיקום הפליטים לא נשאו עד כה פרי. הצטרפות השכונות המשוקמות להתקוממות מעוררת את השאלה אם המשאבים שהושקעו במפעל השיקום אכן פתרו את הבעיה מהמחינה „הבטחונית".

האלבום מאלף בנתוניו, בצילומיו ובדברי ההסבר המלווים אותו. אף שראה אור רק לפני שנה, הוא מבטא במידה רבה את עדגתנו שהעניינים בשטחים יחזרו למסלולם הקודם, ערגה הנגועה כמו כל נוסטלגיה באשליה שמה שהיה בעבר היה טוב ונחמד. בפתח האלבום, המשקף מציאות שזמנה עבר, מציינים עורכיו כי הקו המנחה את שלטון ישראל בשטחים מאז 1967 הוא מדיניות של הפרדה רבה ככל האפשר בין הדוב הגדול של התושבים הנרתעים מפעילויות עויינות לבין המיעוט הקטן המעודד אותן או משתתף בהן. באה שנת 1988 והוכיחה מצב אחר בשטחים. אלבום „יהודה, שומרון וחבל עזה", שיצא לאור במלאת עשרים שנה לכיבוש (או שחרור) השטחים, הוא מזכרת נחמדה למעשים החיוביים שעשינו למרות הכל באזורים אלה, אך גם לתקוות ולאשליות שליוו אותם.

חברת החשמל / אוריאל בר־עמי

האזרח הקטן והפקידים הגדולים

חברת החשמל החליטה להתייעל. היא הציעה לאזרחים הנאמנים לשלם בהוראת קבע ולחסוך מעצמם את טרדת העמידה בתור בבנק. היא גם הציעה לאזרחים לשלם בבנק הדואר, אם הם מעוניינים בכך.

עד כאן הכל בסדר. אבל חברת החשמל החליטה שלא לקחת סיכון גם עם אזרחים ששילמו את חשבונם כדין. בחודש האחרון לא הגיעו כמה חשבונות וחשמל ששולמו ליעדם. אולי המחשב „בלע" אותם, אולי הם אבדו בדרך מבנק הדואר לחברת החשמל ואולי אירעו שם תקלות אחרות. או מי צריך להפסיד במקרה כזה? האזרח, כמובן.

בשישה בספטמבר מצאתי הודעה באזרן החשמל על ניתוק הזרם בגין אי תשלום חוב. מלפני ארבעה חודשים. מכיוון שהחשבון שולם והקבלה המעידה על כך נמצאה בידי, התקשרתי מיד לסניף הירושלמי של החברה. היתה שעת צהריים ואיש לא ענה לטלפון. הפריד חל לגמול ולא היתה ברירה, אלא לרדת לחברת החשמל ברחוב דוד המלך. אולי בכל זאת מישהו נמצא שם. למזלי היתה דלת הסניף פתוחה.

הפקיד רפי ידרן שאל אם באתי לעשות לו שעות נוספות. כשראה את הקבלה שבידי, שלח אותי לצלם אותה אצל הפקיד מוסה הבטיח לחבר את הזרם. מוסה אמר, שבנק הדואר איבד את חבילת החשבונות ששולמו ולכן החליטו לנתק לי וגם לאחרים ששילמו.

אמרתי שזה לא עניינו. פקידי חברת החשמל התעקשו שכן. אבי פרדו אמר: „מה אתה חושב, שאמצנו נפסיד בגלל שהדואר איבד את החשבון שלך?" אמרתי: „שיתקו לדואר, אם הוא גרם לכם להפסדים". הם המשיכו לנסות לשכנע אותי שזו הבעיה שלי, אבל לא הצליחו. לא עלה בדעתם, למשל, להתקשר ולברר לפני הניתוק. הם החליטו לפתור את הבעיה בינם לבין הדואר על גבם של האזרחים.

אבי רביב, דובר חברת החשמל, אמר לי בתגובה, כי ניתוק ללא התראה מקובל ומותר. „המחשב אצלנו לא מבין אבדן של בנק הדואר", אמר רביב. „הוא פלם בנראה קבוצה של תשלומים כאילו לא שולמו והוציא הודאות ניתוק". רביב התפלא שהפקידים לא התנצלו על הניתוק חלא מוצדק והתנצל במקומם. לגופו של ענין אמר: „אין לשלוח את הצרכן לבנק הדואר, וכל בירור בין הדואר לביניכם נעשה על ידיכם".

ועכשיו, אם שילמתם את חשבונכם ובכל זאת נותקתם, אתם יודעים את התשובה וגם את זכויותיכם.

هكذا من الاصل

אנשים • אנשים • אנשים

אפיסת כוחות

שגריר ארצות־הברית בלבנון, גין קלי הוסס ביום שישי לבית־חולים בקפריסין מכיון שסבל מאפיסת כוחות. דוברת השגרירות אשר מסרה על כך הוסיפה, כי מקפריסין יועבר למדינה אחרת לקבלת טיפול. תחנת השידור הנוצרית „קול לבנון" ומקור מקורב למשרד החוץ הלבנוני מסרו כי השגריר לקה בהתקף לב וכי הוא הוסס למערב־גרמניה. קלי נכנס לתפקידו בלבנון באוגוסט 1986 ואמור לסיים את כהונתו השנה. ביניתיים הגיע לדמשק השגריר האמריקאי החדש אדוארד ג'רג'יאן ויחליף שם את השגריר הקודם ויליאם אנלמן.

דן אביגן

יום הולדת

ישראל, שהיא בעלת הישגים מופלאים, צריכה להתגבר על כל המעצורים ולפעול גם למען הנשמת זכויותיהם הלאומיות של הערבים הפלשתינים – משאלה זו הביע במוצאי שבת קלאוס ליבנעקה, אחד העודכים הראשיים של השבועון המערב־גרמני רב התפוצה „שטרן" המונג ארבעים שנה ליסודו. „שטרן" נודע לא אחת בביקורתו החריפה על המדיניות הישראלית. בין המאזינים לעצתו של האורח במסיבה בביתו של שבתאי טל, ראש המשרד הישראלי של „שטרן", היו גם השרים ללא תיק עזר וייצמן, מרדכי גור, שגריר מערב־גרמניה וילהלם האם ואחרים.

שלמה שמיר

יו"ר כבוד

ממשלת ישראל אישרה אתמול את מינוי של ד"ר יוסף בורג לכהונת יו"ר הסוכנות של „יד ושם" במקומו של נדעון האוצר (ב' תמוז), שביקש לפרוש מכהונתו. המסלה הביעה הערכה ותודה למר האוצר על שירותו המסור והמסור בתפקיד זה, ועל תרומתו רבת־החשיבות למודשת הסוכנות והגבורה. האוצר יישא מעתה בתואר „יו"ר כבוד של הסר עצה".

יקיר צור

נשיא הסורינה חיים הרצוג הגיע אתמול לביקור בבית התפוצות לרגל ציון 10 שנים למוזיאון. נשיא בית התפוצות אריה דולצ'ין העניק לנשיא של ספר מגילות האש – ספר הטרטירולוגיה היהודית של בית התפוצות שבו מקופלות 52 פרשות טבל ומסורים ושל עמידה על הנפש בתולדות עם ישראל והמצג דרך קבע בחלל המרכזי של תבניין המוקדש לזכרון – ואת „ספר העשור" המסכם את העשור הראשון לפעילות בית התפוצות.

צילום: ישראל סיטיטנסקי/יפה

שניים מתוך ארבעה

שני ישראלים נמנים על ארבעת הזוכים בפרסי בלזן היוקרתיים בתחום מדעי החברה – מסר במילנו נשיא הקרן השוויצרית, קרל בו, במוצ"ש השבוע שעבר. השווי הכולל של הפרסים – 300,000 פרנקים שוויצריים. פרופ' שמואל אייזנשטדט, בן 65, זכה בפרס על עבודתו בסוציולוגיה, ופרופ' מיכאל אבנארי, בן 84, זכה בפרס על עבודתו בתחום הביולוגיה השימושית, יחד עם חברו למחקר, המערב־גרמני לודויג לאנגנר, שביחד עמו פרסם יותר מ־30 עבודות מחקר. הסופר הצרפתי והפרופ' לספרות רנה ארנמנו אנטיימבל, בן 79, זכה בפרס על עבודתו בתחום הספרות ההשוואתית. אבנארי, שנורש על־ידי הנאצים מאוניברסיטת דארמשטדט ב־1933 והיגר לארץ ישראל, שם החל להורות באוניברסיטה העברית, ולאנגנר, פרופ' לבוטניקה וטכנולוגיה הבוטניים באוניברסיטת ורצבורג, קיבלו את הפרס על עבודתם בתחום האקולוגיה הגברת הפריון של צמחים באזורים צחיחים. אייזנשטדט, סוציולוג נודע בזירה הבין־לאומית וחבר באקדמיה הישראלית לדעים והאקדמיה הלאומית האמריקאית, זכה בפרס על עבודתו בהתחבת ההיקף הדיסציפלינארי במדעי הסוציולוגיה.

שבועיים ישראליים

מייקל דוקאקיס, מועמד המפלגה הדמוקרטית לנשיאות ארה"ב, אישר את השתתפותו ויהיה אורח הכבוד בטקס פתיחת „שבועיים ישראליים" ברשת החנויות האמריקאית „ג'ורדאן מארש". טקס הפתיחה החגיגי יתקיים ביום 24.9.88 בבוסטון. את ישראל ייצגו שר התעשייה והמסחר אריאל שרון וד"ר מכון היצוא הישראלי גד פרופר. ה„שבועיים הישראליים" יצרכו בין 9.10.88 – 25.9.88 ובמהלכם תוצגנה מתחרות מתוצרת 44 יצרנים ישראליים בתחומי אופנה, מקסיסל, שטיחים, מתנות ומזון. בארוע, שאורגן ע"י מכון היצוא הישראלי, השקיעה רשת „ג'ורדאן מארש" סכום של כ־4 מיליון דולאר. לרשת „ג'ורדאן מארש" 26 חנויות כלים בדיראינגלנד ומחוזר המכירות שלה עומד על 900 מיליון דולאר לשנה.

ברכת ראשונים

ע"פ נוהג שאימצה מזה שנים רבות הוועדה המרכזת של ההסתדרות, טקובל לברך ב־פתח הישיבה השבועית על אירועים משפחתיים הקשורים אישית עם חברים בוועדה שאירעו להם מסבוע לשבוע. בישיבת הוועדה המרכזת אתמול השמיע הר זכ"ל ישראל קיסר בר־בה לאותת מחברות הוועדה, שבטותה לא הרשמעה בחמישים ה' שנים האחרונות. המדובר בר הא בברכת מזל־טוב לנישואיה של חברת הוועדה המרכזת שרה אלפסקאוד (בתמונה) לבח"ל ד"ר אמנון כמטי. אכן, היתה זו „ברכת ראשונים", שמקוה בעליל על הגשמת הרשומה הגילית של הנבחרים למוסד העליון של ההסתדרות הלכה למעשה, שחלק מחבריה כיום הוא בגיל צעיר שמתחילים בו בבניין בית ומשפחה יחד עם קריירה ציבורית. ס. שמאל

עורך שמאלי

הפתון השמרני הצרפתי „פיגארו", שבבעלות המו"ל הימני הארסן, זכה בימים אלה לעורך ראשי חדש דומקה מטחנה הלומים השמאלים. נובח מפלת הימין בבחירות לנשיאות, ואי־הצלחתו בבחירות לפרלמנט, יהדה תפוצת העתון, והבעלים חשב שמינוי עורך שמאלי עשוי לתרום להגדלתו. הבחירה נפלה על פרנק־אליהיה דיפבר, אחד הכתבים הפליטים המוחרים של השבועון „נובל אבסרבטייר".

שלמה שמיר

הזוירטואוזים של מוסקווה, התזמורת הקאמרית הייצוגית של ברה"מ הנחשבת לטובה מסוגה בעולם, פתחה היום את הופעותיה בישראל בקונצרט חגיגי שנערך ב„היכל התרבות" בתל־אביב במעמד סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון. מארגני הסיור מברה"מ הם שביקשו כי השר נבון יזהיה אורח הכבוד בטופע הפתיחה והשר נענה ברצון. בקבלת־פנים שנערכה לפני הקונצרט בירך השר נבון על „התחממות" היחסים התרבותיים בין ישראל וברה"מ הביע תקווה כי בעקבות הידוק היחסים בתחום זה יבואו גם יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות. מייסד התזמורת ומנצחה הכנר ולדימיר ספיבקוב הודה על קבלת־הפנים החמה שבה מתקבלת התזמורת בישראל. רוב הזוירטואוזים, לרבות מנצחם, הם יהודים. בתמונה: שר החינוך ומנצח התזמורת שותים „לחיים" בערב הכמורה.

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

מכתבים • מכתבים • מכתבים

בעקבות אברהם סמיר

מלחמת יום כיפור לא היתה תאונה פרי גורל עיוור, כי"ל האינתיפאדה, אלא פרי עיוורון מדיני של ההנהגה הפוליטית שלנו מאז ועד עתה.

אם יעשו צעדים נכונים סביר להניח, שאת המלחמה הבאה ניתן יהא למנוע או לפחות לצאת אליה בהסכמה לאומית רחבה. מתוך אינטרס במחוני עליון של ישראל הגיעה העת לסיים בהקמת מדינה־מדינתנת פלשתינאית מפורזת, מוקפת על־ידי ישראל ולישראל באזורים אסטרטגיים בתוכה. מדינה זו תקים את הפרלמנט שלה, מינ־פרלמנט בירושלים של מדי קולק, הגדלה, הגאורה והפתוחה לכל. פרלמנט אמור לשרת מטרות רציונליות ולכן למרות החשש מסתף מדיני מסוכן הרי הסכנה פחותה מפתרונמליים המצוי במסגרי הר הבית עיבו אנו יודעים להתמודד.

בתהליך ממושך לייצוב השלב הראשון ישקלו הפלשתינאים יחסיהם עם אחיהם ממזרח לירדן ואם אכן עם אחר ישב משני עברי הירדן יגיעו המה בעלב שני להסדר פוליטי אשר יאפשר מימוש קשר זה. במשך השנים יתליטו הפלשתינאים אם וכיצד למנוע תוק שכות ומידת עצמאותו של המינ־פרלמנט הירושלמי יחסית לשלטון המרכזי בעמאן.

אם מדברי אברהם סמיר אשר"ף (חד"ל ומקומו) הוא אכן בציעות הפלשתינאים ואת ניתן לוודא על־ידי משאל־עם, טוב תעשה ישראל אם תומן גוף זה ובהקדם כדי לעשות עסקים בנושא הנרון כאן. אין אנו זקוקים לנוסחת ידיב־שם טוב כדי לסוגר את אש"ף, הוא ישאר בעיניהם לפני ואחרי ההסדר כגוף נתעב עם היסטוריה מזרחיסטית. אלום כאשר הוא המיצג, האחריות כולה עליו במעבר מהמרוד אל המסיבות של הפוליטיקה.

הדרך המוצעת כאן היא היחידה, לדעתי, שתיתן סיכוי לישראל מתקדמת ומלוכדת, ישראל המזוהה אתגר לילדינו ונכס אסטרטגי לעצמה. זו גם הדרך היחידה הנותנת סיכוי לדמנו ולאומי של העם הסכן, רצון שאין אנו רשאים לפגוע בו.

ד"ר חן שיפרים
גני יהודה

בבאר שבע פועל מרכז לייעוץ

הופתענו לקרוא בכתבה „מימד חדש בבאר שבע ובנגב" („דבר" 29.8.88), כי „בעבר נאלצו תושבי הדרום להיכלכל עד תל־אביב או ירושלים על מנת לעבור בחנים פסיכוטכניים ופסיכולוגיים כדי לקיים בבדיקת הנתונים האישיים ובתיכנון הקריירה המקצועית".

בבאר שבע פועל בגד שנים רבות מרכז לייעוץ ולבירור תעסוקתי של שירות התעסוקה, אשר מטרת את תושבי הנגב מגיל 15 ומעלה, הן באמצעות הקיבוץ של לשכת התעסוקה, הן על־ידי פניה עצמית.

אלפי אנשים מתושבי באר שבע והסביבה, מגן לקבלת ייעוץ במשך השנים האחרונות, קיבלו את מבוקשם, וכיום יום מדפת הלשכה בשנים ובבנ בשפה.

מן הראוי לציין, שהפנים באמצעות לשכת התעסוקה, ובניהם חילים משוחררים זוכים לטיפול ללא תשלום, ואילו האחרים מתבקשים לשלם תשלום סמלי בלבד.

אבנר מיכאלי
הבר שירות התעסוקה

לפרסם שם הרופא

הסוגיה בנורמות הרפואיות, מתוצאה מהכיבוש, ומלחלה גם לרקמות היחוד עוינות של החברה הישראלית. הרופאים, כך נהגים לומר, עוסקים במקצוע אנונימי. שעה שהם מבלאים את תפקידם, כך רוצים להאמין,

אברהם סמיר

נופלות המחיצות הלאומיות, הדתיות, הגזעיות ונשאר האדם נגמן, בו יש לטפל במיסב המסירות והידע עד להחלמתו.

באחרונה אני קורא יותר ויותר על רופאים בשירות צבאי שנרבקו ברקב הכיבוש. ב„דבר" (19.8.88), ב„רף הירוק", מוסף „על המשמר" לתנועה הקיבוצית (23.8.88) ועוד. ב„הארץ" (25.8.88) מספר על האני שאני בן 43, תושב מחנה הפליטים ג'בליה, אשר הוכה באורח קשה על־ידי חיילים לאחר שהתנגר למעצר אחד מילדיו. הוא נלקח למעצר ובכניסה נבדק על־ידי רופא „ונמצא שהוא בריא". כעבור כמה שעות „נמצא מאשר הכרה ורופא קבע את מותו".

במדינה תרבותית דמוקרטית ומתוקנת מעמידים רופאים כאלה למשפט. בשביל זה, בין השאר, יש משרד בריאות המופקר על פקודת הרופאים. יש גם הסתדרות הרופאים שצריכה לעמוד על משמר האתיקה הרפואית של חבריה. ויש יוצץ משפטי ופרקליטות המדינה ומזו' חקירות משטרתית על מנת לחקור רופאים שסרחו. ויש גם קצין רפואה ראשי החייב בין שאר תפקידיו לעמוד על משמר תקינות תיפקודם של רופאים בשירות צבאי.

אבל על דרישה אחת איני מוכן לוותר: לפרסם את שמו של אותו רופא שקבע, כי אדם שהוכה קשה הוא בריא, ולאחר כמה שעות מתא, ככה סתם, את מותו.

גדעון ספיר
ירושלים

הרימון

מציאת הרימון משנהב מתקופת בית ראשון, מהווה תגובות שירושלים היתה בירת ישראל דורות רבים לפני שמישהו שמע על לונדון, מוסקווה, פרס, ודתות האיסלם והנצרות.

לכל המתקיפים את ישראל יש לשלוח העתק מהרימון עם הקרשה: איפה היתם כשרימון זה עובב? האם אין זה מוכיח שהקשר שלנו לארץ עמוק פי כמה מהקשר שלכם לארצותיכם?

רק מאיתנו והתעסק בבעיותיכם, אנחנו לא נתערב בבעיה אנלכם.

רות אביב
ירושלים

לשון הרע במערכת הבחירות

עם נבור המתח במערכת הבחירות לכנסת, מרשים לעצמם פוליטיקאים אחדים לנצל אחירה לא דבעה כדי להפיץ לגבי יריביהם הערכות ודעות לא מדייקות, במקום להתמודד עם דעותיו, עמדותיו והבדרותיו האמיתיות של הדיבר.

ערב הימים הנוראים אני מוצא לנכון לפנות לאחראים על מטות ההסברה של המפלגות ולבקשם לנהל ויכוח ענייני ולא להעכיר את האוירה שכין כה וכה סובלת מחוסר מנוחה.

יהיה זה נאה בימים אלה לברוק איך התייחסו מקורותינו לעניין ההשמצות ולשון הרע: ב„פרקי אבות" מתריע ד' אליעזר: „היה כבוד חברך חביב עליך כשלך". ב„פסחים" (דף ה', ע"א) כתוב: „כל אדם שיש בו גסות רוח", אמר ה', „אין אנני והוא יכולין לדור בעולם". ב„תענית" (דף ז', ע"ב) נקבע: „אדם שיש לו עזות פנים, מחר לקרוא אותו רשע".

„לשון הרע", הפצת ידיעות מזיקות על בני־אדם, נחשבים לעבירה חמורה ביותר. נאמר: „לא תלך רכיל בעמיך", והרמב"ם אומר: „עון גדול מזה הוא לשון הרע".

היהדות מקפידה על כבוד האדם – כבוד הבריות, יחסי אדם ושכנו. בסנהדרין (דף נ"ט, ע"א) נאמר: „המלבין ומבייש את פני חברו, אע"פ שיש בידו מעשים טובים, אין לו חלק בעולם הבא".

גם ערב הבחירות מוטב לחשוב על התקופה שלאחר מכן כדי שנוכל להמשיך ולהביט האחד בעיני השני ולקיים דו־קיום אידיאולוגי בשלום.

שאול בן שמחון
אשדוד

ניבא וידע מה ניבא

במוסד וק"ליר בירושלים התקיים עימות וייצמן–ארנס. כשוייצמן קם לשאת את דברו הופרע ללא הרף על־ידי חבורת חולינגנים בצעקות גסות מלוות עלבונות קנטרניות מהסוג הזול ביותר הלקוחות מבית־מדרשם של שלוחיהם צדי הנגבי ודוני מילוא.

בקשר לזה אני רוצה להזכיר, שהיו דברים מעולם. בסוף שנות החמישים גם כן עדב בחירות לכנסת נתקיימה בקולנוע „מוגרבי" אסיפה מטעם „התנועה השמית". הופיעו שלושה אישים מטעמה: הראשון הפותח היה ערי דבוסיגסקי. אחריו נאם אליעזר ליבנה וכשקם אחרון הנואמים, שמואל תמיר ז"ל, פרצו הפרעות וקריאות נגאי בלתי־פוסקות לעברו. הנואם היה נאלץ להפסיק באמצע ברם לא לפני שזרק את המשפט שהידהד בכל האולם: „אני מרחם על עם ישראל אם מעם אלה בריתי חירות יגיעו רק לשלטון".

ניבא והתגשם.

אריה
גבי מרגקל
מ"ל תל־אביב

לפני 60 שנה

אילי הכסף בעולם

סטטיסטיקה אמריקאית קובעת, כי ארבעת הראשונים בשורת אילי הכסף בעולם הם גון רוקפלר, קרנגי, הרי מורד, ומיילון. הון של רוקפלר מגיע למיליארד דולר ושל מורד ל־800 מליון. המחמישי הוא הנסיך ההודי הידאר־עבר. הרוטשילדים שהיו פעם בשורה הראשונה, עמדים עכשיו בסמים העשירי ברוחק.

בת קרני השמש

מלומר יהודי, פרופ' ב. ווינברג מלניצנואר, הפציא מסמה לניצול קרני השמש כמוח מגיע. האמצאה מעוררת עניין רב.

לפני 40 שנה

התנקשו בבנמיות נוטרדאם בירושלים

המכלנים ערבים הפרו את ההפוגה אתמול בסרגנם וחלק סיקר כנסיית נוטרדאם המונה לעבר המערב הדרום. המכלנים עברו את שטח המקדש הבוגר את המעגים מול קיר הכנסיה. לקיר נגרם נזק רב ושני חיילים יהודים נפצעו.

סעולות לגילוי המראדים

עד כה נאסרו כ־150 איש רובם מאנשי לחי. אנשי לחי טענים, כי הם אינם אחראים למעשה רצח הרחון ברנארדוט שבוצע על ידי „חזית המלחמה".

ראשי לחי ד"ר שייב ושרידמן־לין נעדרים מדיוחתיהם מאז יום ר' האחרון.

הבר

בשעה רב אנו מודיעים על סטירתו של חברנו

טיבריו אדלר ז"ל

המשתתפים באבלה הכבד של המשפחה.

רעי קרבי תכית המסחל לישראל
מרחב הדיוקן

הודעה לפי סעיף 19

לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943
ולפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 189 ו־190 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, ובהתאם לתכנית מס' תמא 45 (להלן-התכנית), שהודעה בדבר אישורה פורסמה בילקוט הפרסומים 956, עמ' 2058, מנהירה בזה הודעה המקומית לתכנון ולבניה אזור (להלן-הודעה), מהתאם לסעיף 19 לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943, כי הקרקע המתוארת בתוספת אשר סעיפים 5 ו־7 לפקודה בילקוט הפרסומים 3413, התשמ"ו, עמ' 405, תהיה לקניינה הגמור והמוחלט של המועצה המקומית קרית אונו מיום פרסום הודעה זו ברשומות

תוספת

חטיבת קרקע בבריתאונו המהווה את החלקה 228 בגוש 6493, המקלט הציבורי בחלקה, כולל מישה חופשית אלו במעברים הקיימים.

הצוק התכנית סומכה במשרדי הודעה המקומית אונו ובל המעוניין בדבר זכאי לעיין בו בימים ובשעות שמשרדי הודעה פתוחים לקהל.

ל' בניסן התשמ"ז (29 באפריל 1987)
(חם 4-3)

יחזקאל פרנקל
יושב ראש הועדה המקומית
לתכנון ולבניה אונו

• סיית התשכ"ה, עמ' 307
• ע"ד 1943, תוס' 1, עמ' 32

הודעה לפי סעיף 19

לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943
ולפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 189 ו־190 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, ובהתאם לתכנית מיתאר מס' תמא 66א (להלן-התכנית), שהודעה בדבר אישורה פורסמה בילקוט הפרסומים 1714, התשל"א, עמ' 1499, מנהירה בזה הועדה המקומית לתכנון ולבניה אונו (להלן-הועדה), מהתאם לסעיף 19 לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943, (להלן - הפקודה), כי הקרקע המתוארת בתוספת אשר ביחס אליה פורסמה הודעה לפי סעיפים 5 ו־7 לפקודה בילקוט הפרסומים 3398, התשמ"ו, עמ' 179, תהיה לקניינה הגמור והמוחלט של המועצה המקומית קרית אונו מיום פרסום הודעה זו ברשומות

תוספת

חטיבת קרקע בקרית אונו המהווה את חלקה 109 בגוש 6491 - בשלמותה

י"ז בשבט התשמ"ז (16 בפברואר 1987)

יחזקאל פרנקל
יושב ראש הועדה המקומית
לתכנון ולבניה אונו

ילקוט הפרסומים 3450, כ"ח באייר תשמ"ז, 1 ביוני 1987

משתת השיניים **אלמקס** יעילה פי 3 במניעת עששת

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
הירקון – יהודה הנסיכי 1 – 442308
סמ"ח מכבי – בן יהודה 26 – 203492
ירושלים
ברשת רחבעם – הכ"ל 28 – 523191
חיפה
רבנה – אבן סינא 7 – 672288
בת־שלמה
סמ"ח כללית – חיים שאר – 905271

בני־ברק – רשתינו
רשתינו – ביאליק 51 רשתינו – 721514
בני־ברק – ר' עקיבא 110 בני־ברק 787353
נתניה – חלון
קשת חלים עין יהב – עין יהב 2 חלון – 884854
אזור – השרון 52 חלון – 889153
רחובות
כללית – בני משה 452581

אלמקס

מודעון

בקר מרכז מלאכי
של קשת חלים הכלולת הכשר אינטרבציה של בקשת קשת חלים של הסתדרות, מני חלים, עמדה ראשונה, בקשת הפתחות בשטח ובגם הכן אינטרבציה על המרכזים הרפואיים בישראל:
כלשון 03'433500
בבוקר א' עד ה'
ב־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
בערב ה' ובערב הג
ב־8.00 בבוקר עד 15.00 אחרי
בקשת שיכיים לעזרה ראשונה:
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – כלשון 03'234649
בערב א' עד ה' ב־21.00 עד 23.00
בערב ו' ובערב הג ב־18.00 עד 24.00
שבת חגים – ב־15.00 עד 21.00
אזור הרצה
רחוב הנגר 26 קומה ג' – 04-523566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתה חגים ב־10.00 עד 23.00

אזור ירושלים
בערבי שבת חג, בשבתות וחגים רשאי הנתן הטיפול הרפואי שניתן בהשגי בהרשה עין בדם בתוך תוכן – 02'446220
שריון עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03'3467111
ק' לילדים ונשים – 03-261113
ירושלים – 02-227171
חיפה – 04-672222
נהריה – 055-335316
כרמיאל (גליל) – 04-988419
באר־שבע – 052-913999
אשקלון – 057-418111
ק' מתנה – אזור קשבת לילדים ובני נוער
תל־אביב 03'221680 (24 שעות)
נצרת – ייעוץ בבעיות אלכוהול בשפה
בימים א' עד ה' ב־9.00 עד 16.00
03'233922 –
ק' מתנה לקשישו 02'690685
הנהלה לחברות האגודה בישראל – מטה תל־אביב – בן יהודה 146 טל' 239207 בימים א' – ה' 3 – 9

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הודעת שעון) (מחירים מרביים למכסא) (מס' 15) התשמ"ט – 1988

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 3(ג) (1) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הודעת שעון), התשכ"ז–1965, אנו מצווים לאמור:

1. בצו זה „מע"מ" – מס ערך מוסף כמשמעותו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו – 1975.

2. המחיר המרבי משקלים חדשים לפון מכסא כמפורט, המפורט להלן בטור א' יהיה כמפורט לצד בטור ב':

מחיר א' מס המכסא	מחיר ב' המחיר לא כולל מע"מ
מרגנים	267
שעורה	265
סולת ודשה	195
ברגילי דשה כיתוכים למכסא	250
תירס	283
תירס נטול בטים בינוי	245
תירס נטול בטים	268
סויה	152

3. צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הודעת שעון מחירים מרביים למכסא) (מס' 14) התשמ"ח – 1988 – כלול.

4. הודעתנו של צו זה ביום ז' בתשרי התשמ"ט (19 בספטמבר 1988)

משה נימים
שר האוצר

אריה דרעי
שר החקלאות

רשות משפטית לתכנון ולבניה – חולון
תב. 845

הודעה על מ' סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה לבצע הקלות: חלקה 131 בגוש 3923 רחוב הר ציון 23 לפי הבנייה מיוסר/הבנייה מפורטת, בבקשת הקלה: הגל' אחוד והתיר לבנות עליה-מאושר בית פרטי 2 ל' ריחה 1 עם מיכה בחצר.

בקשת בעלי הקלה: 1) הקלה בקו בנין צדדי לבנות מרחב שלא מיצלו לבנה קיר.

לכל מי שיש התנגדות בזאת מובה שהיא לבקשה הנ"ל יוגש להגישה לועדה הנ"ל מועד של 15 יום הזל מיום פרסום הודעה ה.

אם לא תוגשנה כל התנגדות בתוספה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור. ב. בנין

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי – ראשל"צ
תאריך 6.9.88

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה לבצע הקלות: חלקה 131 בגוש 3923 רחוב הר ציון 23 לפי הבנייה מיוסר/הבנייה מפורטת, בבקשת הקלה: הגל' אחוד והתיר לבנות עליה-מאושר בית פרטי 2 ל' ריחה 1 עם מיכה בחצר.

בקשת בעלי הקלה: 1) הקלה בקו בנין צדדי לבנות מרחב שלא מיצלו לבנה קיר.

2) הקטנת 3.50% מבנה שלא מיצלו לבנה קיר.

לכל מי שיש התנגדות בזאת מובה שהיא לבקשה הנ"ל יוגש להגישה לועדה הנ"ל מועד של 15 יום הזל מיום פרסום הודעה ה.

אם לא תוגשנה כל התנגדות בתוספה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור. ב. בנין

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה
חולון

במלאת חמש עשרה שנה למלחמת יום הכיפורים
נעלה לפקוד את קברותיהם של יקירינו

דב שדה ז"ל
יצחק תמיר ז"ל
איל הפטר ז"ל
אלי אבירם ז"ל
ויש יזהר ז"ל

ביום חמישי י"א תשרי תשמ"ט 22/9/88 בשעה 16.00 בקיבוץ

המשפחות
ובית תל יוסף

ביום השנה ליקירנו

סרן יובל אבידר הי"ד

שנפל בקרב בסיני במלחמת יום הכיפורים

נבקוד את קברו

בבית העלמין הצבאי בהר־הרצל, ביום שישי י"ב בתשרי תשמ"ט, 23/9/88, בשעה 10:00 לשבר"ש.
בשעה 11:00 בעלה לפיד זכרון ב„יד יובל" בסמוכו הכפר בית־זית.
מוקדי זכרו מזמנים.

המשפחה

מנת דם חיים לאדם

זכורו
תרומת דם אחת
מקנה ביטוח דם שנתי
למשפחתך ולך.

סין / ירוחם משל

זמירות חדשות

בסין נאבקים בשוויוניות המעוותת, מבססים את ההכנסה על פריון־העבודה, אך מוסיפים לדבוק בסוציאליזם

"הדרמות" הן כיום שם־המשחק בעולם הקומוניסטי, והלו לא פסחו גם על סין. בעשור האחרון החלה סין להשתחרר מכבלי האידיאולוגיה הנוקשה של תקופת מאו־צה־טונג וכיום מתנוללות בה תמורות מרחיקות־לכת. השלכותיהן הגיעו גם לאוזנינו וכבר מסתמנים גישושים ראשונים והחידים לקראת קשירת קשרים עם ישראל.

מנהיגיה של סין הבינו, כי כדי שארצם תגיע לדרגת מעצמה, כמו יפאן שכנתה, עליהם להעתיק את הדגש אל הכלכלה ואל הטכנולוגיה. לשירותה של מטרה זו הם רתמו גם את האידיאולוגיה. אחד הביטויים לדיון הציבורי בנושאי כלכלה וחברה המתנהל בסין כיום הוא המאמר „סוציאליזם אינו שוויוניות (אגליטריאניזם)", מאת ליו גואוגואנג, כלכלן ידוע וסגן ראש־ראש האקדמיה הסינית למדעי החברה. מן המאמר, שפורסם ב„פקינג רוויו", אפשר ללמוד הרבה על המכשלות האידיאולוגיות הניצבות בסין בפני פיתוח כלכלי וטכנולוגי ועל ההכרה ההולכת ונוצרת בצורך לסלקן מן הדרך.

בעל המאמר טוען, כי רבים מאלה שהתגייסו למאבק למען הסוציאליזם, עשו זאת כיוון שויתו בטעות סוציאליזם עם חלוקה שווה של ההכנסות. עיוות זה הצליח להכות שורשים בקלות יתרה בסין, בשל האידיאולוגיה המסורתית של האיכרות ושל המהפכות הנעדרת. שבירתה בחלוקה שווה של העושר.

בעשר שנות „המהפכה התרבותית", בשנים 1966–1976, שלטה בסין העמדה, שרגלה בשוויוניות בלתי־מוגבלת. תוספות השכר, הנורמות והפרמיות בוטלו והשכר הוקפא לשפך שנים רבות. באזורים כפריים שלטה השיטה של הקצאת כספים על־פי הצרכים, „שיטת ההצע", שבאה במקום חלוקת ההכנסה על־פי עבודה. כתוצאה מכך, אלה שעבדו בפרך ואלה שלא עבדו כלל זכו לאותה הכנסה. שוויוניות זו פגעה בתמריץ לעבודה של רבים. במלים אחרות, השוויוניות הסבה נזק כבד לכלכלת סין.

למעשה, טוען מחבר המאמר, המארקסיזם מתנגד לשוויוניות בצורתה המעוותת, אך דוגל בשוויון, שמובנו כישול גיבולם של בני־אדם, ניצול המתבסס על הבעלות הפרטית על אמצעי הייצור. בללים אלה אינם מתיישבים עם הסוציאליזם, לא רק במובנו האידיאולוגי כי אם גם במבחן חיי המעשה. לכן, מאז שוחררו על דפורמות בסין, הופעלה שוב שיטת הנורמות והפרמיות וכמעלים רבים הוגנו הסדרי תשלום הקושרים את השכר לפריון העבודה. אולם במימדים רבים אחדים של החברה הסינית השוויוניות במובנה המעוות עדיין קיימת.

יש להודות, כך כותב בעל המאמר, כי בעיות שונות לא באו עדיין על פתרונן, כגון מתן תמורה נמוכה על עבודה רחנית־אינטלקטואלית, לעומת המקובל בעבודה פיסית. נוסף על כך יש מפעלים בסין שבהם, החלוקה במתן הנחות, והטבות ותוספת שכר היא בלתי־מבוקרת, ללא קשר למצבם הכלכלי של המפעלים. המחבר תובע להקדיש מאמצים רבים לעקירת הרגקות בשוויוניות ולקידום הדפורמות במקומן. התקדמותה של חברה, הוא מציין, נעשית באמצעות התקדמותם של היחידים בה, והדפורמה היא שתחזיר את עקרון ההכנסה בהתאם לפריון העבודה.

ההכנסה מעבודה היא רק צורה אחת של הכנסה. יש בסין הכנסות שמקורן בקרנות והנכסים, ובכלל זה ריבית על פקדונות, דמי שכירות, רווחים ממניות, דמי חכירה ופעילויות דומות אחרות.

בשנים האחרונות התרחב הויכוח בסין על הכנסות, שאינן קשורות במ־שרין בעבודה, ועל מקומן בחברה הסוציאליסטית. יש המודאגים מהכנסות אלה וקושרים אותן עם ניצול עבודת הזולת. אולם גם אם יש גרעין של אמת בטענות אלו, אין לצפות מחוללים במארקסיזם שיראו רק לצדק החברתי. עליהם לראות גם לפיתוחם של אמצעי הייצור, מציין בעל המאמר ומוסיף, כי עתה הם אמנם תובעים לאפשר לסנוורים שאינם בבעלות סוציאליסטית להתפתח, כל עוד הם תורמים לקידומה של החברה כולה, מה גם שרוב המשק הוא בבעלות ציבורית. הריבית שמשלמים על הוכנסות ודחוים אחרים, שמקורם בפעילות בנקאית, אינם ביטוי של קאפיטליזם במובנו הפשוט, מדגיש המחבר. לדעתו, יש לעודד אנשים להפקיד כספיהם בבנקים במקום לבזבזם בצריכה פרטית, דבר הגורם נזק לכלכלה ולחברה.

המחבר עד לפעיים הגדולים בהכנסה הקיימים בסין וקורא, כין השאר, להפעלת מס־הכנסה פרוגרסיבי, שימנע קיטוב בין שכבות חברתיות, ולעידוד אנשים להיטיב את מצבם הכלכלי על־ידי הגדלת ההכנסה באמצעות העלאת פריון העבודה שלהם או תגברת יעילותו של המפעל. מסתרנו, מסכם בעל המאמר, היא לממש את רוחות הכל על בסיס פיתוח כוחות הייצור בחברה.

הענק המוזהב חברת „כריסטי" מציעה את היהלום השני בגודלו בעולם. שמו של היהלום – „הענק המוזהב". משקלו – 407 קאראט. מחירו המשוער – 20 עד 25 מיליון דולר למכירה. למי שמתעניין, המכירה הפומבית תיערך באוקטובר בניו־יורק. תצלום איבי.

אירופה / „אקונומיסט" ל„דבר"

ליליפוט המאושרת

בעבר היה המכנה המשותף של המדינות הקטנטנות באירופה זעירות ועוני. כיום הוא זעירות ושפע

המדינות הקטנות ביותר של אירופה אולי אינן בחשבות הדבה על המפה, אבל הן מפצות עצמן על־ידי כלכלות בריאות, שפע של היסטוריה וגאוות. אנשיה הקטנים של היבשת הם גם שודדיה הגדולים. הם תזכורת לאותה אירופה, שהיתה בעבר משטח מסורף של דוכסויות, נסיכויות ומלכויות זעירות. יידרש להם כל כושר המצאה שהביאם עד 1988, כדי להוסיף ולהיות שאפי־הגדלות, הזעירים אמנם, של אירופה אחרי 1992.

ועידה שהתכנסה באנדורה בשנה שעברה מצאה, כי יש רק מעט מן המשותף למדינות הקטנות, פרט לזעירות ולשפע. בעבר, תוך מן הזותיקן, היה המכנה המשותף שלהן זעירות ועוני. היום הוותיקן הוא הוא שנקלע לתקופה קשה, יחסית, מכל מקום.

אילולא היה אפיפיור, לא היה גם ותיקן. מדינת הוותיקן היא יורשתה של מדינת האפיפיור, שנתבטלה על־ידי איטליה החדשה ב־1870. מאז סידב האפיפיור לצאת מן הוותיקן, עד שהבירו בו במלך במצודתו. ב־1929 תומר הוותיקן, איטליה של מוסוליני על חוזה לאטראן, שהוליד את המדינה־עיר ותיקן. היום יש בה 800 תושבים, ואפשר להקיפה ברגל ב־45 דקות.

מנהל בית־המדקחות של הוותיקן אוסבו, שגלולות הדגעה הן נכי־המכר שלו, זה אולי לא ספתיע. המפיר אשתו הקטנה לדיר על גרעון נוסף השנה, של כ־60 מיליון דולר, הפקידים המנהלים את המדינה־עיר עצמה יכולים להלות דגרעים. התקציב שלהם נפרד מן התקציב המקיים את הכנסיה הקתולית, והשנה הוא יגיע, בזוהר, לשבעה מיליון דולר, הדוות להכנסות מתיירות ומבולי דואר. לגבי הוותיקן, השפעתו של שוק אירופי יחיד אחרי 1992 תהיה מוגבלת, משום שהוותיקן מייבא מעט ומייצא, כביכול, „מוצרים בלתי־נראים ברמה גבוהה".

סתירות היצוא של אנדורה נראות יותר. תגיות המוכרות הכל – מביסקויטים הולנדיים ועד מכונית במב. – סתירות לאוך ודחבות ועוזרות לרפד את כיסיהם של המקומיים. את השינוי שחל באנדורה משווים לשינוי שחל במפרץ. במקום „מגמלים למכוניות קאדילק" יש לעזאה „מפרחות למכוניות מרצדס". לפני 1950 נאלצו האיכרים העניים של אנדורה ללכת לעבור כפועלים בבתים הגדולים של צרפת ושל ספרד. עכשיו האיכרים העניים מן הפיליפינים, מספרד ומפורטוגל באים לעבוד בבתים הגדולים של אנדורה.

היה זה ב־1867 שהסכם צרפתי־ספרדי שחרר את אנדורה מתשלום מיסי יבוא. האנדוראים היו אז כה עניים, שממילא לא יכלו לייבא הרבה. אבל אחרי מלחמת העולם השניה הם גילו כי אם הם מייבאים, לדוגמה, מכשיר רדיו פחות־מכס, בקופון ויסקי, או מצלמה יפאנית, יימצאו אנשים שיהיה כדאי להם לבוא מצרפת או מספרד והשכנות כדי לקנות זאת. בשנה שעברה ביקרו 10 מיליון איש בנסיכות שהנסיכים השותפים בשלטונה (בעלי המסכיות המעודלות) הם גשיא צרפת והבישוף מאורגל בספרד.

היובלו המנגים הטובים להימשיך „רק אם נגוון", אומר נראדד מארטינז, יועץ כלכלי לממשלה. „אנו יודעים, כי אחרי 1992 יירדו שיעורי מס הערך המוסף בספרד וצרפת, ואז יהיה פחות ופחות כדאי לאנשים לבוא הנה רק כדי לעדוך קניות". האנדוראים משתדלים לנהל משאומתן על קשרים מיוחדים עם הקהילה הכלכלית האירופית.

במונסה קארלו רואים את העתיד בעיניים בוטחות יותר. ואן־שארל ריי, נשיא הפארלמנט של מונאקו, אומר: „היינו מדינה רבונית עצמאית במשך 800 שנה, ואינני מבין מדוע צריכים הדברים להשתנות עכשיו". הפארלמנט, שבראשו יושב ריי, שקט יותר מרוב הפארלמנטים. יש בו רק מפלגה אחת, ורבים היו אומרים שיש רק כוח אחד במדינה – הארמון המלכותי. השאלות הפוליטיות האמיתיות נוגעות לעיצוב הכוח בתוך הארמון.

כמעיה של המדינה בתכנים עליידי תעשיות, בכון קוסמטיקה. ההכנסה מהימורים היא רק 4% אחוזים מהכנסות המדינה. אבל כסף מונאקו עלולים להתקצץ אחרי 1992, משיאבד לה נתח הגון מן ההכנסה ממס הערך המוסף, בגלל השוויון שמונאקו חייבת לקיים עם צרפת.

רבים אומרים שמונאקו איבדה את קסמה הישן. הם מצביעים על מכונות הפרי וניצבות בקאזינו „בל אפוק" כסימן לטעם רע. בטלן לאוס מגישים קוקטייל נטול־אלכוהול הנקרא „קלי". אשתו של הנסיך רוניה, גריס קלי, נהרגה בהתרסקות מכונית ב־1982. אבל אנשי מונאקו מציינים שאדם נקיה, שפרחיה לעולם אינם נובלים ושאדם יכול להתהלך בחופשיות ברחובותיהם כשעליו תכשיטים רבים. בטחון זה נשען על מצלמות משטרתיות רבות המצויות, כך נרמז, מכל פינת רחוב.

ברחובות ואדוז, בירת ליכטנשטיין, אין מצלמות. אכן, פרט לשלושת הבנקים של המדינה ולחנויות המוכרות בולים, שוקדת ופעמוני פרות אין דברים רבים באדוז. קטנות, נקיות ואמידות הן ואדוז ועיירותיה דמויות־הפרבר האחרות של ליכטנשטיין, הנראות כתאומות של עיירות־פרבר בדרום אנגליה או במזרח וסקסטר בניו־יורק. אבל לנסוע לאוסטריה השכנה כדי לקנות מצרכי מכולת, מלמצוא בליכטנשטיין משום חלגאר כחנות מכולת.

שיניים תותבות והנרסת מכשירים מרוייקים הם עניין אחר. מפעלי התעשיה של ליכטנשטיין מעסיקים קצת יותר מחצית האוכלוסיה העובדת ונראה כי הגיעו לקצה גבול ההתרחבות. מדוע קצת משום שהארץ כה קטנה שאין עוד מקום להתרחבות, וקצת משום שהנסיך להגביל את האוכלוסיה הזרה אינו מאפשר לתברות הכניס למדינה עוד פועלים מקצועיים.

בני משפחת ליכטנשטיין, מוריגה הסמוכה, רכשו את רצועת האדמה בתחילת המאה ה־18. הם נוקקו לקרקע כדי לובות בייצוג במועצה המחוקקת הקיסרית. עד 1938, כל עוד היה נוח לחיות בווינה, למעט לא ביקרו באחוזה המשפחתית המרוששת הזו. מאז ועד היום האידה ההצלחה פנים לנסיכות. לאחר שהיתה חקלאית כמעט לחלוטין עד מלחמת־העולם השניה, היא צצה ועלתה ב־1945, עם בסים תעשייתי ועם תקנות מס, שבזכותם בעשתה עשירה ביותר. אם רוצה אתה לדעת את הבדל בין שתי המפלגות המשמשות בשלטון, אל תשאל את אנשי ליכטנשטיין. הם אינם זוכרים מה הוא.

הפוליטיקה בסאן־מאריגו מעניינת הרבה יותר. בחודש מאי „רצו" הנוצרים־הדמוקראטים והקומוניסטים של מדינה זו ברשימה משותפת לבחירות הכלליות ובמפ־מאריגו של שתי מפלגות אלה עומדים אפילו שעונים מאותו סוג. מאריגו אחרת כשלושה מיליון איש, לעומת בשנה. מדמדם מושבה על צוק הר טיטאנו, בטחוה העצמי רב יותר משל שאר המדינות הזעירות. מאריגו גוסרה בשנת 301 והיא הרפובליקה הוותיקה והקטנה ביותר בעולם.

היא מתפרנסת לא רק מזעירות. בתי־הדרשות שלה מייצרים מלט ומוצרי־יד נוסיסיל. בוסות איזוד־המכסים שלה עם איטליה כבר היום נהנות מזרותיה מגישה חופשית אל הקהילה הכלכלית האירופית. אנשי המקום מודאגים בסקצת מתחות קשה יותר אחרי 1992, אבל כאחד שהחזיקו מעמד בכל המוצאות אותם, למן התנסטוחה של הקיסרות הרומנית ועד לאיחודה של איטליה, בטחים אנשי מאריגו כי יוכלו גם לאותגר אחרון זה.

הודעה
לבעלי היחידות של
כחל – קרן נאמנות
שחף – קרן נאמנות

תשלום הדיבידנד החודשי במאזמן פטור ממס־הכנסה לחודש ספטמבר 1988 כדלקמן:

ב־כחל – 1.4% מהערך הנקוב
ב־שחף – 1.1% מהערך הנקוב

התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים ביום 28.9.88 בגין יחידות שתהיינה במחזור ביום 20.9.88.

המרת הדיבידנד ביחידות חדשות ללא שיעור הוספה

בעלי היחידות רשאים להמיר את סכום הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום 28.9.88.

מנהל הקרן: **להק – ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ**
הנאמן לכחל: **קרן נאמנות – בנק המזרחי המאוחד בע"מ**
הנאמן לשחף: **קרן נאמנות – חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ**

להק - ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי
הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה-
הגליל המזרחי שברחוב יוחנן בן זכאי – טבריה
מופקד שינוי תוכנית מפורטת הנקראת תבנית מפורטת מס' 6154
שינוי לתבנית מפורטת מס' 3419 – מגורים ומסחר ציבורי, בנה ביתן, חצר.
ביחד עם תשריט המצורף אליה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית-
חלקי גושים: 13841, 13846
עיקר מטרת שינוי התכנית: קביעת יעדים ושימוש לשטחי מגורים, לדרכים ושטח לשטח צבורי פתוח ולמטרות אבור.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקיקוע או בכל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית או מהל אחר, רשאי תוך חודשים מיום פרסום של הודעה זו בהשגות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
את התנגדות יש להגיש בכתב במרוס המקומה כלוחי תצהיר וחתום על ידי עו"ד המאמת את התנגדות שעליה היא מתומכת.
תאריך: כ"ה באב התשמ"ח
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון
עמרם קלעני
8.08.1988

מיכרז 1/88
בניית קומה ב' במבנה של חזנת ביבוי עפולה

המיכרז מוסיף בזה הבצעות לביצוע עבודות בניית קומה ב' חזנה, מסמים ומעבסת המיכרז, ניתן לרכוש במכירות האיגוד, רחוב המיבה 9, תמורת 500 ש"ח שלא יחזור. את המבצע יש להגיש בשני עותקים על גבי המסמים מתוך מעטפות המיכרז, לתיבות המכרזים מהכירות האיגוד עד 30.10.88 שעה 12.00.
להבצעת יש לצרף אישורים בדבר ניהול ספרים כחוק רישום מתאים בפנקס הקבלנים וכן אישורים על ניכיון קודם.
יש לצרף ערבות בנקאית בגובה 5% מערך הבצעה בתקפה של חודשים/המוד הבסיסי מרך הדיבר מהתריך הגשת הבצעה.
המיכרז מפורט מוגבלת האיגוד רשאי לבטלם בהתאם לתקציב הפעמה לרחוות. ללא מתמה מהי הקבלן לדרוש ביצוע העבודות לפי המכרזיות שבמיכרז.
אין האיגוד מתחייב לקבל הבצעה הזולה ביותר או כל הבצעה שהיא.
על הפנים
מרלה בהן, יו"ר האיגוד

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הודעה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי רמת־גן
הודעה בדבר הפקדת שינוי
תבנית מתאר מקומית

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, תבנית מס' רש/946
שינוי לתבנית מתאר רש/3, 540/ ר"ש/1340
השטחים הכלולים בשינוי התבנית המקומית:
גוש 6145 חלקות: 154, 155, 405, 923
גוש 6158, חלקות: 134–139
רחוב אמנון תמר, רחוב מיכאל, רחוב הכבשים.
עיקר מטרת התבנית:
1. בטול יעוד שטח לבנין ציבורי וקביעת אזור מגורים ג'
2. הרחבת דרכים־קיומות.
3. הפקעה לצורכי ציבור למשלמת ביה"ס.
4. איחוד חלקות ומיעדות לבנין ציבורי, ביה"ס, והכל כמפורט בתוכנית.
כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התבנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקיקוע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע, על ידי שינוי התבנית, כל הכתוב לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשים מיום פרסום הודעה זו בהשגות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות לתוכנית לא תתקבל ולא תיבחן אלא אם כן הוגשה בכתב בפרוט הנמקות, תכלוי ותצהיר המאמת את הנמקות שעליהן היא מסתמכת.
הודעה זו באה לבטל הודעה קודמת בדבר הפקדת התבנית שפורסמה בילקוט פרסומים 3576 כ"א באב התשמ"ח עמ' 3027.
מרחב מקומי
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הודעה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי – המועצה
תאריך 6.9.88
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק
התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו בקשה ליתן אישור להקלה להוספת בניה לאחוזי בניה 6% לפרגולות ולהגבהת מבנה הצפון לדירה, ברחוב הסבביאים מס' 44 גוש 6336 חלקה 108.
תיק בנין 044–883.
בקשה מספר: 880258
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל, בשלום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולצייין כתובתו המדויקת. ושלמן, התנגדות תתקבלה בשעד 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאה לידון בפני הועדה הנ"ל.
י. בסמי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי רמת־גן
הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, תבנית מס' רש/946
שינוי לתבנית מתאר רש/3, 540/ ר"ש/1340
השטחים הכלולים בשינוי התבנית המקומית:
גוש 6145 חלקות: 154, 155, 405, 923
גוש 6158, חלקות: 134–139
רחוב אמנון תמר, רחוב מיכאל, רחוב הכבשים.
עיקר מטרת התבנית:
1. בטול יעוד שטח לבנין ציבורי וקביעת אזור מגורים ג'
2. הרחבת דרכים־קיומות.
3. הפקעה לצורכי ציבור למשלמת ביה"ס.
4. איחוד חלקות ומיעדות לבנין ציבורי, ביה"ס, והכל כמפורט בתוכנית.
כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התבנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקיקוע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע, על ידי שינוי התבנית, כל הכתוב לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשים מיום פרסום הודעה זו בהשגות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות לתוכנית לא תתקבל ולא תיבחן אלא אם כן הוגשה בכתב בפרוט הנמקות, תכלוי ותצהיר המאמת את הנמקות שעליהן היא מסתמכת.
הודעה זו באה לבטל הודעה קודמת בדבר הפקדת התבנית שפורסמה בילקוט פרסומים 3576 כ"א באב התשמ"ח עמ' 3027.
מרחב מקומי
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב

הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מפורטת
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי רמת־גן
הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, תבנית מס' רש/946
שינוי לתבנית מתאר רש/3, 540/ ר"ש/1340
השטחים הכלולים בשינוי התבנית המקומית:
גוש 6145 חלקות: 154, 155, 405, 923
גוש 6158, חלקות: 134–139
רחוב אמנון תמר, רחוב מיכאל, רחוב הכבשים.
עיקר מטרת התבנית:
1. בטול יעוד שטח לבנין ציבורי וקביעת אזור מגורים ג'
2. הרחבת דרכים־קיומות.
3. הפקעה לצורכי ציבור למשלמת ביה"ס.
4. איחוד חלקות ומיעדות לבנין ציבורי, ביה"ס, והכל כמפורט בתוכנית.
כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התבנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקיקוע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע, על ידי שינוי התבנית, כל הכתוב לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשים מיום פרסום הודעה זו בהשגות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות לתוכנית לא תתקבל ולא תיבחן אלא אם כן הוגשה בכתב בפרוט הנמקות, תכלוי ותצהיר המאמת את הנמקות שעליהן היא מסתמכת.
הודעה זו באה לבטל הודעה קודמת בדבר הפקדת התבנית שפורסמה בילקוט פרסומים 3576 כ"א באב התשמ"ח עמ' 3027.
מרחב מקומי
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב

הודעה המקומית לתכנון ולבניה
עמק חפר
הודעה לפי סעיף 149 לחוק
התכנון והבניה תשכ"ה 1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק חפר בקשה לשמוש חריג במגרש שיעודו להעשיה בהתאם לתבנית מפורטת עח/3/81 וקיים בו מפעל לייבוי בשר. בגוש 8389 וחלקה 51–50 למטרת חנות למסחר מזרחי בשר.
כל מי שיש לו התנגדות לפתן הבקשה הנ"ל רשאי להגיש לועדה את התנגדותו המנומקת בתוך 14 יום מפרסום הודעה זו.
ע. דיצני
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק חפר

הודעה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי – המועצה
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק
התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו בקשה לתת אישור להקלה להוספת בניה לאחוזי בניה 6% לפרגולות ולהגבהת מבנה הצפון לדירה, ברחוב הסבביאים מס' 44 גוש 6336 חלקה 108.
תיק בנין 044–883.
בקשה מספר: 880258
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל, בשלום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולצייין כתובתו המדויקת. ושלמן, התנגדות תתקבלה בשעד 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאה לידון בפני הועדה הנ"ל.
י. בסמי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו

הודעה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי – המועצה
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק
התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו בקשה לתת אישור להקלה להוספת בניה לאחוזי בניה 6% לפרגולות ולהגבהת מבנה הצפון לדירה, ברחוב הסבביאים מס' 44 גוש 6336 חלקה 108.
תיק בנין 044–883.
בקשה מספר: 880258
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל, בשלום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולצייין כתובתו המדויקת. ושלמן, התנגדות תתקבלה בשעד 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאה לידון בפני הועדה הנ"ל.
י. בסמי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו

הלוח הכללי

דירות מרוהטות

הצעות שונות

הכרויות

חנויות

ריבי והרזיה

שונות מוצאות

דרושים

הלוואות

רוצים לקנות

רהיטים

מקררים

מכונות

ריבי והרזיה

חנויות

ריבי והרזיה

הכרויות

עבודות

הצעות שונות

הכרויות

פוליש ונקיון

נרשמו לנישואין

חיפה

חיפה

חיפה

בעריכת חרזה איזנברג

משחה לגיהוץ פנים

התכשיר הגלתם בקמטים ויכול לדם

מאת נעמי בן־גוד

השמועה עשתה לה כנפיים: משחה מחוללת פלאים מסלקת ומונעת קמטים. כשביקשתי מן הרוקח, הציע: „מאישה את יודעת?" מסתבר שנשים שחורות נעדרים לצבת, שקראו משחה, ששמעו משהו, שראו אצל מישהי, יצאו לחפש את משחת־הפלא, בלי לדעת בדיוק איך משתמשים, מתי משתמשים, למה וכמה. נראה שהרצון לעלומים צועד במקום השני אחר רצון הדיים.

פנינו לרופא העור ד"ר עמי צדנוב ושמענו מפיו כל מה שרצינו לדעת ואף למעלה מזה. ובכן, צעיר הוא ישר ושחוף והוא יפה זה צמר גיבודים שהסתגן איכשהו ביחד לתוך האופנה שלנו. בימים ההם, אריאל הופיע היה עור צח כחלב, אצל האמילים, שנשמרו מפני קרני השמש, אפשר היה לראות את הוורידים הכחולים מבעד לעור הלבנבן־השקוף. מכאן המונח „רם כחול", המכיר לנו הרופא.

בוקי קרינת השמש לבריאות כבר ידועים בביבוד הרחב. הנזק למראה ידוע אולי קצת פחות. החלונים התקמטו בטרם עת בגלל החשיפה הרבה לשמש. ידוע שעורם של בני ארצות הצפון מעלה קמטים מאחר יותר מזה של בני הדרום שסוף השמש.

התכשיר שמדובר בו, רטין A, מוגע ומחליק קמטוטים הנגרמים כתוצאה מהחשיפה לשמש, כפי שמסביר ד"ר צדנוב. אין הוא מוגע קמטי גיל ואינו מונע קמטים. אולם, בארצנו ברוכת־השמש אוראית הקרינה לחלק גדול מן הקמטים שלנו. הרטין A, ובארץ אפשר להשיגו תחת השם הסחרי AIROL מתוצרת התרופות השוויצרית „רוש", הוא המצמה של ויטמין A המשמשת זה עשר שנים לטיפול במצבי בגרות ואקנה. המומר ממיס את הראשים הקטנים והלבנים, קוטלם באיטם ומונע התפתחותם לדלקת.

אחרי הרופאים שהיו קשורים בפיתוח התכשיר הוא ד"ר קליגמן מפילדלפיה. „לפני שנים מספר השתתפתי בקונגרס לרפואת עור קוסמטית שערכו האמריקנים בקאן", מספר ד"ר צדנוב. „פרופ' קליגמן הרצה על השפעת הרטין A לעצירת הזרקנות מוקדמת של העור. באותו קונגרס השתתפה גם אשתו, פרופסור אף היא, שחקרה על הנושא. היא נראתה צעירה יחסית לגילה וגילתה שהיא משתמשת ברטין A. הזלשתי לנסות על עצמי", חשף הד"ר בן הארבעים וארבע את סוד מראהו המצוחד ומעביר את כף ידו על פניו החלקים. הוא משתמש בתכשיר כבר ארבע שנים ו„הסכיבה מרוחת על תגובות חיוביות".

את השפעתו של הרטין A על האות הזרקנות המוקדמת של העור גילו במקרה, בעיקבות הטיפול באקנה. ההסבר לתופעה נמצא מאוחר יותר. הזרקנות מוקדמת של העור נגרם חומר יסוד מסוים הפועל ברדמים – השיכבה המרכזית של העור. הרטין A מקטין את כמות אותו החומר ואף מעלימו כליל. התכשיר נדרש גם להחלשתם או העלמותם של כתמי גיל קלים, הבעיקר בעור הפנים וכן מוגע גרדולים פרשניים מסריחים בגיל מבוגר, משמש לטיפול בפסוריאזיס (מסדיאזיס) ובהתקרחות־יתר של העור. הרטין A נמצא בשימוש כבר עשר שנים ולא הוכח עד כה כל תופעות לוואי מזיקות. החומר נמצא גם בצורת כדורים אך, לגביהם, אומר ד"ר צדנוב, הרעות הלוקות. במשחת הרטין A יכולים להשתמש נשים וגברים כאחד. ולא מומלץ לנשים בהריון. התכשיר מגביר את רגישות העור לשמש, לכן רצוי למרוח אותו בשעות הערב. יש למרוח שיכבה דקה על פנים נקיים, אחת ליומיים, במשך החודש הראשון, כדי להרגיל את העור. אם נצר גירוי, יש לדלל את התכשיר במומר מולל הנרכש בבית המרקחת ולהגריל את הריכוז בהדרגה. לאחר חודש, למרוח כל ערב, במשך שנה. לאחר מכן אפשר לעבור לטיפול „תחזוקה" פעמיים בשבוע. התוצאות אינן ניכרות מהיום לחבר. צריך להתאזר בסבלנות של חקלאי. את הפירות מתחילים לקטוף, לדברי רוש, העור, כעבור חצי שנה.

מאיזה גיל מומלץ להשתמש ברטין A? כל המקדים הרי זה משובח, אומר ד"ר צדנוב. אפשר להתחיל בגיל העצרים ולהרוג שחי צעירים במכה אחת – גם למנוע שני בגרות וגם לנמל נוקי קרינה מקדמים.

הרטין A משוק כתרופה ולא כתכשיר קוסמטי. לשיקר אפשר להשיגו רק על־פי מרשם רופא. תרופה משנה מצב מחלואתי למצב בריא. התכשיר קוסמטי שחבר על הקים המשר המעמד. כל רופא עור, לדברי ד"ר צדנוב, יוכל לכם הרטין A, כיוון שמוסכם על הכל כי רצוי למנוע נוקי קרינה. יש־כן קשות חלים ולא כולן. קבוצה הכללית לא נמנעת) הממסמת את התרופה מגדיה בבית מרקחת, כ־30 שקל לשמונת מת 20 גרם.

השימוש ברטין A אינו מבטל את הצורך להיזהר מקרינת שמש מכל הסוגים, כולל מישות שיזוף, מדגיש ד"ר צדנוב. מסבני הקרינה צריכים לנהוג מפני קרניים קצרות וארוכות. באורכות מגיעים הזם על התכשירים את מקרם הקרינה לבני שני מגני הקרניים. הקרניים הקצרות פועלות בשעות היום הארוכות, לפני תשע בבוקר ואחרי ארבע אחה"צ. הקרניים הארוכות אמנם מקרינות פחות, אך הנטבות חקרינה מהן במשך השנים מגרמת אף היא נזק. אנשים נוהגים לצרוח תכשיר הנגה על שמת הם אך לא בשיל ברחוב, לחרות שגם כאן הם חשים להשפעתן המזיקה של קרני השמש, מתריע ד"ר צדנוב. כמו כן, יש לשמור על לחות העור על־ידי שימוש בתכשירים קוסמטיים מתאימים. „בי ראשית עור היא שילוב נכון של קוסמטיקה ראשונה", מסביר הרוקחת תביב שמכבר בשני עולמות.

יותר יאפי מיאפי

מאת ורדה צימרמן

חברת „סאבי", כך מספרים לנו, ומצאת בתהליך של שינוי. מפריסי לבוש בסיסיים עוברת החברה למערכות לבוש בהשפעת המראה האמריקאי־יאפי, שעיקרו – כאן – לבוש בשכבות, בשילובי צבעים וחוקים של מוזיקה, רוח, יזוק וסגול. הפיזור מגלה מערכות בפוטר בשלושה חלקים, וחליפת פשתן במראה גברי וסרבלי עור בגיטרוי עור.

יותר יפה, יותר יקר

נעלים יפהפיות ל„נשקה" ורובן מזמש, שעל־פי אלנה גוטסדינו, המעצבת ובעלת הרשת, הן המלה האחרונה בעולי הזוהר. זמש עדין בצבעים מדהימים של סגול־חציל, כחול עמוק, אדום להוט, יזוק תאקי, ומוגרתל וכמובן שחור. יפה ויקר. הנעל הזולה ביותר עולה 280 ש"ח ובעבור היקרה ביותר תשלמו 400 ש"ח עגולים. מחירים דומים לאלה שבחו"ל ולא גבוהים מהם, אומרת אלנה. טוב, לו היינו מרוויחים גם משכורות כמו בחו"ל, היה הסיפור קצת שונה.

ב„נשקה", שזה מעט בביבר המדינה לחנות חדשה, מסוגנת מאוד, מעצבת בקו החדיש והזלך ופשוט בקקומוניה: צבע אפור, מדפים תלויים צמודים לקיר, הכיסי ברזל ואריז וכו', מוצגים הנעלים והאורנקים לעיני הקונות בשולי קומות. ראינו שם: נעלים בסגנון באוקי יפהפה, מעטרות בסרטי קשיחה מדולים ובעלות עקב קשור. נעלים שטוחות משוכות או כאלה המשופעות ממעלי רקדניות הבלמנקו.

והמנגים, מבשרים לנו, יעלו השנה מעלה־מעלה עד מעל הברך, כדי שלא יהיה קר בחצאיות המיני. לאלה מותאמים אורנקים שונים בעיצוב ניאומטרי ובעלי ידיות קצרות. אורנקי ערב זעירים ותיקי נסיעה, אימר ורחצה.

מיני תנ"ך

מיני־רוצפות ב„כל בו שלום" במחלקת האופנה: ייבוא בלעדי, מאיטליה, של חליפות מעבר לעשים. יש שם חליפות מרשמסות בשילובי מסים שחור־אפור־לבן, ביחד ולחוד: מכוסיים, חצאיות, ג'קטים קצרים בשיעות „ערב החצאי".

„נעלי אפל" עד עכשיו בקרהעיר ומעכשיו גם בכל בו.

לגברים בליזרים עם חולצות מוריקו וחליפות מארץ החליטות, בריטניה.

ולגשפת עניין: 20 אחוזים בחנה על ביגוד אה בחולץ ...

פלמנקו ב„נשקה"

יאפי ויאפית נשה „סאבי"

עיין ערך: התנדבות

רות איזקסון, 30 שנות פעילות התנדבותית מלאה

מאת בלהה דרור

„יותר ויותר נשים רוכשות ביום מקצוע. על כן קשה ולא הוגן לקצבה שנשים תעבודנה אך ורק בהתנדבות", כך סבורה רות איזקסון, יו"ר אגודת ידידי תיאסרון „הבימה", שמאחריה שלושים שנות פעילות התנדבותית מלאה.

באשר נולד מידון, הגן הצעיר הוקם רות לעסוק בפעולות התנדבות בשמש. שכן רות מעדיפה את העבודה הישירה עם האנשים ולא באמצעות פעילות משרדית. ראשית הפעולה היתה בהקמת סניף „ויצו" בהרצליה ואחר כך פעלת תמיד יו"ר הסניף. כעבור תקופה מה מונתה לסגנית יו"ר „ויצו" בישראל ובשנת 1970 כיהנה כיו"ר המועצה לחינוך יהודי בגולה. כעבור שבע שנים מונתה ליו"ר הנהלת „ויצו" העולמית, תפקיד שמלא פרשה כעבור שבע שנים לטובת ליעודים באוניברסיטת תל־אביב וקבלת תואר ראשון ושני בהסטוריה כללית. הסטודנטית בת השישים, אם לשלושה וסבתא לאחד־עשר נכדים, הדגישה משטות אצילית הנועם, מבחה כי בכל שאתה עושה יותר אתה ממצה עצמך יותר.

לאחרונה קיבלה על עצמה רות איזקסון את תפקיד יו"ר אגודת ידידי תיאסרון „הבימה". כמתכן שגם תפקיד זה הינו התנדבותי.

על פי רות איזקסון נשים צריכות למצוא עצמן גם מעבר לפעולות והתנדבותיות אך יחד עם זאת יש לשמור על ההתנדבות כעוד ולישים עדן זה בחיי היומיום שלנו בארץ. „אם כל עם בארץ יאמץ לעצמו פרוייקט התנדבותי מסוים ויתמה לפחות זו חלק יחסי מעמנו, תיראה ארצנו מוב יותר", מבחה רות איזקסון אשר יחמה לארץ ישראל מקביל יחסה לבני המשפחה. עריסות עליונה בחלום הערכים. אחר כך בחה ההתנדבות לעמנה הקהילה כאורח חיים.

רות איזקסון „הייתי שמחה לו הה קיים שיתוף מעולה בין ארגוני הנשים בארץ. אי היה לנו בחה אריך משום מחה, בחקום להתנדבות ביניהן ולעשות מעמנות יחד של ...

מאוכזבת מן הפסיביות של אירגוני הנשים נוכח שביתות האחיות אשר היתה הפעם מכוברת מאוד, מבלי לפגוע בזכות החולים ותוך כדי שמירה על שביתה אשר היתה לא על תנאי שכר אלא על תוספת כוח אדם, לטובת המעלה. מדוע נשים אשר זמנן בידן לא הגיעו לבתי החולים על מנת לעזור לאחיות ולחולים ולא הביעו את דעתן על השביתה באופן צבוריזמי? נראה לי כי נשים צריכות להיות מעורבות יותר בחיים בארץ, גם מן הזווית הפוליטית ואז לא יהיה מוזר שאין ייצוג הולם של נשים בתוך המפלגות. זאת אף שאני מבינה כי על האשה לעמול קשה מן הגבר על מנת להגיע לאותם השגים".

שרשיה של רות נטועים עמוק בארץ. סבה וסבתה מצד אמה היו בין מייסדי תל־אביב, שהגיעו אחרה מרוסיה בשנת 1905; סבו של אביה, הרב ציולינג, הגיע אחרה בסוף המאה הקודמת מוילנה והתגורר בעיר חיפה. אחיהן ציולינג, דודה של רות וחיה שר הוקלאות הראשון בישראל, ממיסדי אגודת העבודה וקשת חולים ונמנה עם החותמים על מגילת העצמאות. רות: „הייתי בין הילדות הייחודיות בכתה לגן היו מכתה ומבא משני הדודים. השואה לא נגעה במשפחתי משום הייתנו בארץ ישראל ומאז הרגשתי חייבת. השתדלתי לחנך את ילדי להכרה בעובדה, שלחיות צבורים במשך דורי דורות אחי זכות וגם חובה". וכאן מצטטת רות משפט מתוך שירו של בנה הצעיר מידור: „לו שרנו, לא גליר". זהי בעבודה תמצית הזהות בארץ ישראל, אותה הצליחה להנחיל לילדיה.

נראה לה כי לא עוסקים די הצורך בחינוך ובחיי בארץ ובעולם וגם מקפדים את הטיפול האינטנסיבי במצמם הפער החברתי בארץ. במהלך שנות עבודתה התנדבותה ומעורבותה בנושאים קהילתיים בארץ בדרמי הארץ, תוך כדי פגישות אישיות עם עולים ובני נוער מעיירות פיתוח, מצפים ועירים, הגיעה רות לידי המסקנה כי תיאסרון הינו אחד הכלים בהם ניתן להשתמש לסגירת הפער החברתי בישראל. לאחרונה, בגזרה רות ליו"ר אגודת ידידי תיאסרון הלאומי „הבימה" אשר שמה לה למטרה לחמוך בתיאסרון ולהעמיק את התרומה הצבורית לנושאי תיאסרון ואמנות.

רות איזקסון: לאחרונה קיבלנו תרומה להבאת כל מחב"ם אחד עקיבא להצגה „סלאה שבתי". במטרה לקיב את אמנות התיאסרון לעיירות פיתוח ולשכונות מצוקה עדכת האגודה בשיתוף עם „אמנות לעם" ימי תיאסרון אורכים בהקמות אלה המשימה היא להביא את התרבות אל האנשים. הצגות מיוחדות במחירים מיוחדים ותקיימנה בתל־אביב בשעות אחר הצהרים ותהיינה מיועדות לגמלאים, לעולים חדשים ולתושבי השכונות. בעונה הבאה יישלחו מנויים רגילים לתושבי השכונות סביב תל־אביב. האנשים יגיעו לתיאסרון בבחות עצמם ולא בהסעות, על מנת שלא לעורר אסוציאציה של נחמבים, כאשר נחנים רבר מה מחינם יש לשמור על כבוד המקבל".

כך מבחה רות איזקסון אשר מרגישה כי כל המצטרף לאגודת ידידי „הבימה" תורם למעשה לצמצום הפער החברתי בנוסף לזכותו להשתתף בהצגות הבכורה של התיאסרון, שכן אגודת הידידים היא הממנת בתקציבה את הפעולות אשר מחוץ לסגרת הממנורת של הדיאסרון.

רות הגה רוצה לראות כאן ובכה יחבר בדיקה, על כן היא שקה בפלאכה הקרילתית. כאשר תסיים את ...

מעצבים צעירים בתערוכת „רהיטי ישראל 89"

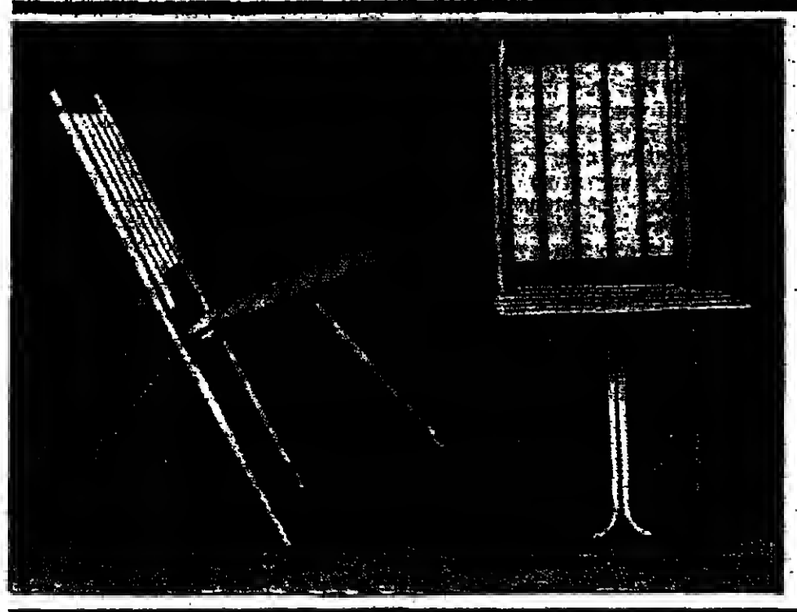

תערוכת „רהיטי ישראל 89", המאורגנת על ידי איגוד יצרני עץ ורהיטים בהתאחדות התעשיינים, תוקדש – וזו כבר פעם – בחול המועד סוכות בגני התערוכה בתל־אביב. בתערוכה תוצגנה גם עבודותיהם של מעצבים ותלמידים בגמנה לעיצוב בסרכז לחינוך טכנולוגי בתל־אביב. הכיתאות שבהנחיה משמאל עשויים מאלומיניום, פרמייקה וחומר ברזל המחבר – ואף רצוי – להישען בהם לאחור. מעצבת: מילי בריקס, תלמידת שנה ד' בגמנה לעיצוב בסרכז לחינוך טכנולוגי בתל־אביב, בפקנת פרוייקט „ריהוט ישראלי". כיסאות אלה יוצגו בתערוכה, בין יתר עבודות התלמידים.

המקרה של סעידה, יעקב ומזל

על נשואין כפולים בין יהודי תימן

מאת משה צדוק

ההלכה היהודית מתירה ליהודי לשאת עד ארבע נשים יחד. רבינו גרשום מאור הגולה שחי במאה העשירית בגרמניה והכניס תקנים נאורים בחיי היהודים באירופה, הטיל בין השאר חרם על יהודי הנושא יותר מאשה אחת. יהודי אשכנז קיבלו עליהם את החרם הזה שנקרא עד ימינו אלה „חרם דרבינו גרשום". שמואל יבאלי שנשלח לתימן בשנת 1911 מטר לקהילות תימן שאלון של הרב קוק בו היו צריכים לענות על נשואים כפולים – ביגאמיה בתוך קהילותיהם. כל הקהילות ענו שהם נוהגים לשאת עד ארבע נשים לפי הפסק של ר' יוסף קארו מחבר „שולחן ערוך".

כידוע, מנהג זה היה מתקיים רק אצל יחידים ובעיקר בגלל עקרותה של האשה או אם לא ילדה זכרים. אגב, זה לא היה כבוד גדול לשאת שתי נשים יחד, כי משל שהיה שגור בפי הכל היה אומר „א זג' אלתנתין חקרק בל יריין". לאמור, הוי בעל שתי נשים, ביזדיך בשתי ידיים. (במזרח קיים מנהג בזמן שמבנים את הארם מפנים אליו תגרעה מזרחית בעצבעות, שמשמעותה עלבון וביזיון).

זה עזה יצא לאור ספר של שלום בני משה, איש הנעמות (הוצאת המחבר, תשמ"ח), שנקרא „במסלה נעלה". בספר סיפורים מחיי יהודים בחוגו הגיר מארה וגם מחיי עולי תימן בארץ. המחבר, בעל כין חדה, מעלה על הכתב סיפורים ומאורעות שהיו עלולים להישכח. בין השאר אנו קוראים סיפור על שני גברים מחיעד מארה ש„אחזו" באשה אחת וכך היה המעשה: בשנת 1933, יהודי אמיד בשם יעקב מסלם הביא לביתו עקרת בית נשואה ואם לילד בשם סעידה. מעלה של סעידה היה נודע בכפרים והתפרנס בקושי. יעקב מסלם התאהב כנראה בסעידה וגרם לה להתגרש מבעלה. ליצני הדור קרצו לעברו של מסלם, שהנה נפלה לו מציאה שהוא יכול לשאת את סעידה לאשה שניה, אף על פי שאשתו שלו, מזל, „היתה צעירה ונאה שיפיה היה מעורר קנאה". רעיון הנשואין לסעידה קסם ליעקב, מה גם שהוא חשב, שאם ישא את סעידה לאשה, יוכל להסוך את שכרה כעוזרת בית. ואם הוא יעסיקה בבית המלאכה שלו לטוויית חוטי אריזה, גם כאן יוכל הוא לחסוך שכר פועלת.

אשתו של יעקב, מזל, לא הסכימה תחילה ביחסים שהתגבש בין בעלה ובין העוזרת ובלי ידיעתה הפכה מזל לעוזרת של סעידה. כי בעת שהיתה מכינה אוכל לבעלה כשהוא הולך לעבוד היתה מכינה גם לסעידה שעזרה ליעקב בבית המלאכה.

ביחסים ליצני העיר, שורבנו את יעקב לשאת את סעידה לאשה שניה, הסיתו את גרושה של סעידה להחזיר את גרושתו, אפילו דרך בית המשפט המוסלמי המחייב את האשה לחזור לבעלה תוך שלושה חודשים אחרי הגירוש. אולם סעידה סירבה לחזור לגרושה והרבר התפתח למחלוקת קשה ומסובכת שגרמה למשפטים ולמאסרים בין הצדדים. יעקב לא נבהל והוא נשא בכל ההוצאות ובלבר סיבנה. מאחר שנפשר רבקה בסעידה ציפה לסיום שלושה החודשים לגירושה, הגיעה שרין ישראל מחייב, שמא הרתה לבעלה הראשון וקידש אותה.

הבעיה לא נפתרה בבית המשפט המוסלמי ובסוף פנו שני הצדדים לרב חיים קאפח, רבה של העיר ירים ואבב, יבאלי מוכיר לשבח את ר' חיים קאפח זה בספרו „מסע לתימן" שפסק: סעידה נתגרשה כדין ונתקדשה ליעקב מסלם כדין ועל כן אסור לה לחזור לגרושה. אבל כדי להשקט את המריבות ביקש הרב מיעקב מסלם לתת לגרושה של סעידה סכום כסף מסוים כפיצוי הבה נמתיימה המחלוקת.

אוכלים פחות ועולים במשקל

הספר „ריאמה לבנות 35 פלוס" מלמד להסוך את הריאמה מאויב לאוהב

מאת נעמי בן־גוד

אם את אוכלת כמו קודם ומשמינה או עושה ריאמה (גלי לרמתו) ולא מצליחה לרזות, סימן שהגעת לגיל שלושים וחמש פלוס. כך, על־פי הלהים המודני „ריאמה לבנות 35 פלוס", כאת גיל פרי ספרדיק וברברה ביכנס (מאנגליה: לילי מרוסן). עיבוד מרגי: ד"ר ארדון רוביגשטיין. הוצאת מסר. מסרת „רוה לתמיד". המיבה לכך היא שבגיל שלושים וחמש מתחיל לחול שינוי בחילוף החמרים בגוף האשה. ירידה ביצירת ההורמונים הנשיים לאגירת מים וחלק גדול יותר מן המזון הופך לשומן בשקם לרלק.

הספרות מעודף המים והשומן הגרכת השומן לרלק בשקם לרשר מתמכל, עומרים בבסיסה של ריאמה מיוחדת זו שפיתחה הריאמה האמריקית ג'ין מרי ספרדיק.

המחברת מבהילה בין עודף משקל לבין שומן. לאיש השרירים בקרקע יש משקל־יתר שכן משקלו גבוה מן הממוצע בגילו, אך־על־פי שלמעשה הוא פחות שומן. אבל הריאמה הנכונה בקרקע היא שכנה מרי. לדעת מולם של הנשכנים ורזשות יחסית, פחות קלוריות לשרמר משקלם מאשר לשרמר המשקל של אנשים שרירים. זאת כשם שלשרמר שומן ורזשה מעט מאוד אנרגיה בעוד שהאדם השרירי שרוף יותר קלוריות, גם ללא מאבץ פיסי. עקרון שוויון הקלוריות אינו כולל איפוא, בטעה זה, את שוויון הזכות בשקל. ההורמונים הנשיים הגרכים לאגירת שרירים בעוד שההורמונים הנשיים הגרכים לאגירת שומן. שיעור הילוף החמרים אצל נשים גבוה מזה של הגברים בכ־10 אחוזים. אבל, הנשים הוורדניים לגברו אחרון שמה שרצה הכבר, אינגו בגיזה של קבע, אפשר להגבר הפעם להתבגר.

שיעור הילוף החמרים הנכונים שלנו מתחיל לרדת, החל מגיל 25 בחצי אחוז עד אחוז אחד לשנה והרבר שבנה מאדם לאדם. בדרך כלל אין אנו מסכרים בשיעור עד לשנות השלושים שלנו. לאחר שהגענו לשנות הארבעים, אין כבר מקום לשפוק. אין אנו שורפים קלוריות כמו מעט. לנעשה, לרגב הנשים בקבוצת גיל ז' יש שיעור הילוף הנמרים בשיעור של אלף קלוריות ביום ומחוקה. כדי לשמור על המשקל, יש להגיע לאלף הקלוריות הללו את מסגר הקלוריות הדרוש לקיום רמת הפעילות של האשה. לפעילות קלה מאוד – ישיבה בשקר וזב שעות היום – יש להגיע 300 קלוריות נלבר בלוגר, כל קלוריה שתצרכי מעל ל־1,300 תגרום לגידה בשומן. לפעילות קלה – ישיבה, כתיבה בסמכונה, עבודה, מעט הליכה, יש להגיע 500 קלוריות על האלף הבסיסיים. לפעילות ממוצעת – עבודה, הליכה, עבודת־בית, יש להגיע 700 קלוריות. ספורטאים יכולים להגיע לאלף קלוריות הבסיסיות שלהם עד אלף או אלפיים קלוריות ליום, כדי לשמור על משקלם הבכיר.

יחודה של הריאמה שפותחה לבנות 35 פלוס הוא בחבלת צריכת הקלוריות בשילוב עם איזון נכון בין חלבונים, שומנים וחלבונים. הריאמה דלת שומן, מבוססת על מאות מאלף קלוריות ליום המפרחה להריאמה מעודפי שומן ומים ו„לאסוף" את אלף המחרים מאת הרגלי האכילה לשמור על ריאמה המשקל לצמיחות. מטרה אפרנה זו היא, כידוע, עקב אכילה של כל הריאמות. לפי הטכניקה המתוארת בספר, רק אדם אחר מעבר עשרים מצליח לשמור על המשקל לאחר הריאמה. לדברי המחברת, עד לכניסת הספר נוסחה הריאמה בהצלחה על ידי יותר מ־700 נשים (מגיל הריאמות עבנות, שירדו בין 4־6 ק"ג במשך שבעה שבועות ולמעלה מ־25 אחוז מגן מתמידות בה. בהצלחה. אחרי שהגעת למשקל הרצוי ולאיזון הנכון בין אכות ומזון, מחר לקנות יום חופשה בשבע. לאכול בסעדה אמילה לבשנם קינוח. מגיל לא להסל הבנית עונת שמרים שיבאה מהמנוה.

מנה מימים של הריאמה הנשיתי מחר לאכול מלח. מחר לאכון בשר בקר וכל מרגי הבשר ה„אחר". מחר לשתות אלכוהול. ריאמה זו דואגת בעצמן גם לצריכת הסיון הרגיה אצל נשים בגיל זה.

ריאמולוגיה היא עניין של פסיכולוגיה. זאת בבר גילו מומן. מחברות הספר מציעות לשנות מנה מאייב לאוהב. בבקום להילחם במזונות אסורים, לשמח מזונות מחרים. בבקום לחלום על עוגת קרם, להתאבב בקלוי גוד וסלרי. מי שרוצה שיהי בחוג המשקל, צריך קודם כל לשנות את המוג בראש שלו.

עלבנות לשמור על נפש בריאה בגוף בריא ולבנע חסך בבנות התעבנות הדרושה לבי העלול להיחזר כתגובה בן הריאמה, כמליץ הספר לשאב תעבנות ממקורות הלתי משמיעים. למשל, הנאה מיצית (הספר מקריש מרץ להנאה הביתית ולמעגל הקסמים של השמנה־ירידה בתשוקה, מיבוק הנוף הנאה ותרבותית. הרשה הנעשית הן מאפיינת גם את הריאמה המוצעת והיא הביתית, מעוגות ולא רעבוית.

הספר מופיע בהתכנות אלבומית, מלווה בצילומים מרה בלוק. יש בו גם מרק על ריאמה לגברים.

המתאבקים ברנשטין וגרובמן רצו מאד אבל לא יצא; מכנים המזרן

יום ארוך התיש אותם ☒ גרובמן נוצח בשני קרבות אחרי שלקרב הראשון לא התייצב נגדו מתאבק מתימן ☒ ברנשטיין פתח ברגל ימין נגד מצרי אולם נוצח ע"י צרפתי ☒ היום מצפה לו מתאבק אוסטרי

מאת יעקב ברוש
שליחנו המיוחד

דב גרובמן
מתאבק
משקל עד 48 ק"ג בן 24

אבן ברנשטיין
מתאבק
משקל עד 90 ק"ג בן 28

לאחר יום ארוך ומתיש שבו קיימו המתאבקים ארבעה קרבות, לא הצליחו אבן ברנשטיין דב גרובמן להמתיע את עצמם ואותנו. לעומת גרובמן, שנצפה בשני קרבות, החל ברנשטיין ביום יפוי, משבר על יריב מצרי אולם נוצח בהמשך עיי יריב צרפתי.

היום מצפה לו יריב נוסף.

אם ינוצח יסתיים כבר הפרק האולימפי של המתאבקים. לזכותו של גרובמן יאמר כי למרות שיריבו התימני לא התייצב לתחרות נגדו, נאלץ להתמודד עם מתאבקים מהשורה הראשונה בעולם.

תחילה היה זה הפולני, אנוה גלאנ, המדורג רביעי בעולם, שרכש יתרון כבר בפתיחה ומאוחר יותר היה זה הסוביטי, אלחנדרייב, שזיה שלוש פעמים אלוף העולם.

אבל, השניים נמנעו שכן מעמים וגרובמן מעולם לא הצליח לגבור עליו. המתאבק הישראלי נמנע הקומה (משקל 48 ק"ג) ומתיר ושמן חיוני. למרות שהיו לו יריבים עדיפים הוא עלה לזירה ללא רגשי נחיתות וברקות רבות נטל את היוזמה וגילה תצוגה ראויה לשמה.

היאבקות

הבעיה היתה ששני יריביו היו גבוהים ממנו והאיל ובמגנון היומרמי אסור לתמוס במלא הנף התחתון, קשה היה לגרובמן להמתיע את השניים.

לאחר שברנשטיין ניצח בשעות הבוקר את המצרי במשקל 90 ק"ג הוא איכזב בקרב נגד הצרפתי. זאן פרנסואה קוד בן 32. לצרפתי, שגבר פעמיים על אבן, יש אמנם נסיון, אבל הישראלי, לאחר שלא הצליח בתרגילי התנקפה שלו, השאיר את הרסן לצרפתי והחל לסמוך עכידות על משחק מאסיבי. לבסוף סגר את האומרה השלישית שתי דקות לפני הסיום והשמיט המסיק את הקרב.

יריבו של אבן היום הוא המשמרי מיצ'מאן, שרוזג שני באליפות אירופה ואשר גבר בעבר פעמיים על הישראלי. למרות האסטיביות בתחנה הראשונה אבן אבק. שני. רוקח מרגיש שאני יכול לנצח אותו".

הקרב נגד המצרי [illegible] אבן ברנשטיין מגש. התגלגל על המצרי. איבדנים בכמה. עוד 10. שניות הוא כבר הוכיל בגדולת 6:3 אחר כך 1:6. בכל הסיבוב הראשון הוא היה הזוהם ונדם לכך שהמצרי איבד מכמותו. בסיבוב השני גילה ברנשטיין סימני עייפות. ו.שיתוק על זמן ואמנם בתום הסיבוב הוא הוכיל 8:11 והוכתר כמנצח. קודם לכן צימצם המצרי את הפער ל-6:8.

אבן ברנשטיין אמר בתום הקרב, כי בסיבוב השני לא רצה לקחת סיכונים. "כאשר אתה נכנס להגפיה, אתה צריך לקחת בחשבון, שאפשר ל.השכיב" גם אותך. הרץ מה ניסיתי בסיבוב השני לעשות לו תרגילים אבל בכלל שהוא הזיע זה לא הלך והחלפתי שלא לקחת סיכונים. אני גם רוצה שתגיעו, שחשוב היה לי מאוד לנצח אותו, משום שלא רציתי להפסיד לערבי. ב-50 השניות האחרונות אימשתי למצרי לנצבר נקודות, אבל רציתי שהזמן יעבור ולא היה נכון כדי לשבן את ניצחוני".

מיד לאחר סיום המאבק של ברנשטיין הודיע הכרוז על ההתמודדות בין גרובמן והתימני. גרובמן התייצב על המזרן ולאחר שהכרוז קרא 5 פעמים בשמו של התימני לשווא, הודמה ידו של גרובמן כמנצח. גרובמן אמר כי אין לו ספק שזיה מנצח את יריבו שהיה באולם לבוש בבגד אימון, אך נעלם מסוך לשעת התחרות.

התעמלות

היום רויטל שרון בהתעמלות ויונסי ופפירוב בקליעה

מאת יעקב ברוש (סיאול)

היום יכנסו למעגל המשחקים המתעמלת רויטל שרון מתרגילי הזוהב, הקלעים יונסי ופפירוב בזוהב אחיד 60 כדור וכן המתאגרף אפרון יעקבשוילי במשקל 75 ק"ג נגד המערב גרמני סון אופקה.

● התעמלות: ולאדימיר ארשמבו "עשה" אתמול את ה-10 הראשון באולם ההתעמלות. בזכות הישג זה, במקבילים, ויכולת מצויינת שלו ושל חבריו דימיטרי בילוזרצ'ב וואלרי ליוקין, מוליכה בה"מ בכישוה בתחרות הקבוצתית עם 295.7 נקודות, לפני הסינים (291.4) והבולגרים (291.25).

בדירוג האישי מוליך ארשמבו עם 39.400 נקודות לפני בילוזרצ'ב (59.350) וליוקין (59.150).

● באיגרוף: המתעה נפלה כבר בסיבוב הראשון במשקל נוצה, כאשר אלוף העולם, האמריקאי קלסי בנקס, נוצח בנוקאאוט ע"י ההולנדי ריליגו פוה.

יומן הנמר / יעקב ברוש

שטיגמן בלע גלולה מרה

המשלחת הישראלית הוזלה אתמול את הופעותיה ברגל שמאל. אחרי כל כך הרבה שנים של מאמץ ניתנה אתמול רשות הדיבור לספורטאינו.

מתמאבקים לא היו לנו ציפיות מיוחדות. הם גם עמדו פחות או יותר בכבוד בזירה, כאשר לאבן ברנשטיין מזרי להתמודד היום בקרב נוסף בעקבות כאותנו על המצרי. אבל כבר בשעות הבוקר סמנו סטירה לדר מצלצלת מהשוויץ איל שסיגמן.

הבחור הזה, שהופיע בלוס־אנג'לס, הוא מאחד מחייבי מערב גרמניה כאות נפשו, אינו יכול לסבוך להתרגשות או לוותר נסיון. לכן נרתמנו כאשר בעל את הבריכה במקבה שלו בזמן כל כך גדול. איל ותכנו להגיע לשיא במשחקי סיאול ודוקא במשחה זה ולמרות שזאו ישתתף עוד בשני משחים ואולי עוד יצליח להמריץ את הגלולה המרה הזאו הוא המסיק לקלקל את היום לכל המשלחת הישראלית.

עקבו שיחים השני אל־המשחה לא מסיבות [illegible] יותר. בזיה. שבעי רצון אם יחזיר על הרשומים שהיגנו לנו את הכרטיס לסיאול. אם יתמלל מולם יוכלו לשחרם אפילו במשה, בחמש שלא איכות לנו. אפילו נזרה לזה.

העידוד המוסווה

חברי נבחרת הכדורגל של מערב־גרמניה כיסו את פניהם במסכות, כאשר באו לעודד את חבריהם בנבחרת הוקי השדה

מארינוב קבע שיא עולמי במשקולות

מרים המשקולות הבולגרי, סבראלין מארינוב, הגיע מדלית זהב ראשונה לארצו, כאשר ניצח במשקל זבוב. הוא אף קבע את השיא העולמי הראשון. באולימפיאדה, בשוויצה 120 ק"ג.

הישגו מהווה שיפור של חצי ק"ג לשיא הקודם של הסיני הא זוהיקאנג, שהוא אלוף העולם.

מארינוב, המחזיק בשיא העולמי בדחיקה (153) דחק אמנם 150 ק"ג בלבד, אך זה הספיק לו כדי לצבור בסיכום הכללי 270 ק"ג – תוצאה המהווה אף היא שיא עולמי. הוא הקדים את הדרום קוריאני צ'ון ביונג קוואן (260) והסיני קיאנג (257.5).

הרוסיה צ'ילובה ניצחה בקליעה

את מדלית הזהב הראשונה שלה בטלה אתמול בה"מ בזכות הקליעה אירינה צ'ילובה מן ה-28, שניצחה בירי בזהבה אויר. היא מבדה 498.5 נקודות והקדימה את המערב־גרמניה סילביה שפרבר (497.5) ואת בת ארצה אנה מאזילובה (495.8).

הרזמני מורין באביל נטל את מדלית הזהב בין הנבחרים באקדח חופשי.

יאנאמי זכתה בקפיצות למים

הסינית הצעירה קה יאנאמי (17) העניקה את מדלית הזהב הראשונה לארצה, כשניצחה בקפיצות ממגדל (10 מ'). הסינית צברה בסיכום הכללי 445.20 נק' והקדימה בפרה ב־ילסת את האמריקאית מישל מיצ'ל (436.95) ומרגי ויליאמס (400.44).

מזרח־גרמניה ניצחה באופניים

דובבי האופניים של מזרח־גרמניה נטלו את מדלית הזהב בנתונות הקבוצתי למרחק 100 ק"מ, כשחקיימו את גבורותיהם של פולין ושוויץ.

● בחירה: גברים: סין – פרוזל; קנדה – ארה"ב; דרום קוריאה – פורטוריקו; נשים – ספרד; הרפובליקה המרכז אמריקאית – יוגוסלאוויה; אוסטרליה – ברה"מ

● אינדיבידואלי: תחרות מקדמות.

● אתמיים: מקדמות בסיאנים (גברים).

● קפיצות למים: קפיצה מסקסה 5 מ' (גברים).

● רכיבה: המשך תחרות "שלושת הימים" – דרבי.

● טיקו: מקדמות חרב (גברים).

● בחירה: דרום־קוריאה – ארה"ב; יוגוסלאוויה – ניגריה; ברה"מ – ארגנטינה; אוסטרליה – ברזיל.

● התעמלות: (גברים) רכיבה קבוצתי.

● בחירה: גברים: הונגריה – דרום־קוריאה; יוגוסלאוויה – ברה"מ; שוויץ – אלג'יריה; מזרח־גרמניה – יפאן; איסלנד – ארה"ב; סארד – צ'יכיה.

● הוקי: (גברים) מקדמות: בריטניה – קנדה; אוסטרליה – ארגנטינה; מערב־גרמניה – הודו; הולנד – ספרד; ברה"מ – דרום־קוריאה; פקיסטן – קניה.

● קרב חמש מדדיה: שוויה.

● חתירה: (נשים): מקצים מוקדמים יחידות ושמיניות. גברים: חזנות עם הגאי, רביעיות, שמיניות.

● קליעה: גברים אקדח אויר מוקדמות וגמר. צלחות חרס מוקדמות וגמר.

● שחיה: מוקדמות: 100 פרפר גברים: 200 חופשי נשים: 400 מעורב אישי גברים: 200 חזה נשים: 200x4 חופשי גברים.

● טניס: גברים יחידים סיבוב ראשון.

היום בסיאול

היום הראשון איכזב בבריכה האולימפית

מאת דוד סיבוד (סיאול)

כל־כך הרבה קיווינו לשוב מהפעמו של איל שסיגמן בתחרויות היום הראשון באולימפיאדה, זו במשחה 100 מ' חזה ולכן האכזבה גדולה.

איל, במסלול אחר במקצה החמישי, נרגש מאד מן המעמד המחייב. בע קדימה האחזה לפני הירנוק. זינוק ראשון פסול. הסיבי יאן פי מקדים לזנק ואיל קופץ אחריו. הזינוק השני מוצלח, אבל לא לשסיגמן. הוא מתעכב מעט ויוצא כמעט אחרי כולם.

לאחר זינוק גדול מגמה איל להגביר ע"י תנועות מהירות מידי, מסתובב ב־50 מ' במזן של 30.78 שניות. לאחר הפניה מבצע תנועות ידיים קצרות וכך נשמר הפיגור מהתחלה עד לסיום העצום. הוא מסיים אחרון בזמן של 1:05.92 דקה שמרגז אותו במקום ה־42!

אין לי ספק שהתרגשות „הרגה" את איל. המעניין הוא שגם שני הבציגים המערב גרמנים, מאייר וארזנקה מאכזבים ומסיימים במקומות 11 ו־12 בהתאמה. עכשיו לא נותר לנו אלא לקוות שרוזוקא במשחה אליו איל התכונן פחות – 200 מ' חזה הוא יצליח יותר.

תחרויות היום הראשון (המקומות) היו מאכזבות מאד. מיכודרים בדרים כשלו בצורה שלומיאלית ולכן גם נרשמו הפתעות רבות. ב־90 אחוז מהשחיינים לא שיפרו את הישגיהם, דבר שהוא יוצא דופן באירוע שכזה. הסיבה קשה לתת היום תשובה ברורה. אולי השעה המוקדמת (9 בבוקר), אולי השחיינים עוד לא נכנסו לאורות התחרות במשחים הראשונים. כי הרי במשחה הארוך ל־200 מ' חפשי גברים, דוקא ראינו מאבקים, הישגים וגם הפתעות.

כבר במשחה הראשון של היום (100 מ' חפשי לנשים) נכשלות מועמדות ברות לגמר, הרומניה קוסטקה (56.79 שניות) ומיצי קרמר מארה"ב (56.97 שניות) ולעומת זאת מפתיעה הצרפתיה קתרין פלבנסקי בשיא צרפתי – 55.53 שניות ובנבסת לגמר כראשונה לפני כריסטין אוטו ממזרח גרמניה. גם הסינית הצעירה, האנג יונג מפתיעה כשהיא מסיימת שלישית – 55.84 שניות.

יש לראות גם כהפתעה את כישלון של שתי הזוכות לגמר בשעה 12 בצהרים. קורנליה אן בכנסם הזוכיה וקארין ברינס הצעירה יותר וכך בגמר תפגשנה מחר שתי מזרח גרמניות, שתי הלוגרות, אמריקאית אחת וכן נציגה מקסיקנית, צרפתיה וסינית. 57 שחייניות לקחו חלק במשחה זה כשבכך הכל היתה ומתו מאכזבת. יש לציין, ש־16 שחייניות שהו בזמן של יותר מרקע. בעיקר מארצות אסיה ואפריקה. תמונה דומה ניתן היה לראות בפן במשחה ל־100 מ' חזה לגברים, מתוך 61 משתתפים, 61 שהו מעל לזמן של 1:05.0 דקה, כשחייני אנגולה מפתיעים „בהישגים" של 1.16 דקה וכדומה.

בגמר משחה זה ישחה רק אמריקאי אחד, שבקשיי העפיל לגמר. אני מערב גרמני לא הצליח לפלס דרכו לגמר זה וזה כמובן מפתיע. במקצה הגמר ישחו שני הגברים, גוסלר ודבור, שהעפיל לגמר לאחר משחה הכרעה כשגבר על דקר ההולנדי, איטלקי, מזרח גרמני, קנדי ואנגלי. במשחה 400 מ' מערב אישי שחה כשלו האמריקאיות. אריקה הנסן שרק לפני חודש קבעה זמן של 4:42 דקות באליפות ארה"ב סיימה רק במקום ה־11 בחישב יחד של 4:50.05 דקות. גם לאנדס אדנס לא הבריקה.

לעומת אלו, נעמי לוגג הרומניה שחתה חזה במקומות – 4:41.96 דקות, כשהעפילה לראשונה לגמר לפני קטלין נורד ששחתה בסגנון יפה וגם עשתה דשם שלא התאמצה יותר מידי, כך שנראה לי שהיא תוהיה המבטאת במשחה הגמר.

גם במשחה זה קבעו האחרונות תוצאות מצחיקות. צלן קים בארלי מסיימה קבעה זמן מצחיק של 5:28.15 דקות. המשחה היחיד שהחיך אותנו לאזיה האולימפית היה של 200 מ' חפשי גברים. הפתעות לא חסרו בו. ארתור ויבאס הפולני מנצח במקצה אחד את ביזיבי וקובע את הזמן הטוב ביותר – 1:48.02 דקה. למבריטי וקארון מעפרים למליות מתוך לבית גמר א'.

איזה מאבק אדיר מוכנה לנו מחר בגמר. שני מערב גרמנים, גרוס ושאבלר, שני אמריקאים, ביזיבי ולבלי, ודאגו הפולני, אמסטרונג האוסטרלי, הגבר ממזרח גרמניה והולמרן השוודי. בסך הכל שחו במשחה זה 63 שחייניים, 26 מהם קבעו זמן הגדול מהשיא הישראלי – 1:54.26 דקה. „הפליאה" השחיין אביל לחוד מלוב – 2:16.39 דקות שסיים אחרון.

נוכח תופעה זו של השתתפות שחייניים ברמה מאד לא מתאימה [illegible] מתבקש מאד להבביל השתתפות ע"י קביעת [illegible] מתאימה. נראה לי כי ההתאחדות הכין לאומית [illegible] להציב שלושה שחיינים מכל מדינה, דבר שבלי ספק [illegible] ברמה גבוהה מאוד שכלל לא הגיעו לסיאול. [illegible] שבה 10,000 מקומות היתה בתפוסה כמעט מלאה, כאשר רובם המכריע של הצופים בה לעודד את שחייני המדינה המארחת שאחר מהם הפגיע בקובעו זמן שיא קוריאני ב־100 מ' חזה – 1:04.68 דקה וסיים במקום ה־26 בדרוג הכללי. בסך הכל היום הראשון לא היה מלהיב. לא לשחיינים מרחבי העולם ועל אחת כמה וכמה לא לשחיין שלנו, איל שסיגמן.

אחרי שבת

הפועל החלה במירוץ לתואר

מאת ניסן פרידמן

אלי כהן היה אתמול מאושר. הפועל ת"א ניצחה במחזור הפתיחה את בית"ר רם (1:0) וביקור אצל ד"ר רוסנובסקי הוכיח, כי החלים כמעט לחלוטין מפציעתו. תגובתו למשחק בשבוע „הנצחון היה חשוב לנו מאד מבחינה מוראלית, אחרי הקיץ הקשה, חוסר האימונים והעונשים הכבדים, ובעיקר כדי שנחזיר כמה שיותר מהר את הנקודות האבודות. סוב שב"ש ניצחה 1:3. יהיה לנו נגדם משחק חזק במחזור ה־2 ואני מאמין שיבוא קהל רב. היה נהדר לשבת בצד ולראות את הצעירים הנלחמים ומצטיינים. זה מראה שיהיה מאבק על הזכרכ ושהפועל כבר החלה במירוץ לתואר. אילו היינו בהרכב מלא ובכושר סוב יותר היינו מצטיינים בקלות".

הרכב מלא לסגל

מאת שמואל קליגר

סגל נבחרת ישראל בכדורגל יופיע היום בפעם הראשונה ליום האימונים (הרביעי בסדרה) בהרכב מלא, לאחר שאלי כהן החלים מהפציעה, שמנעה השתתפותו עד היום. לפי שעה לא יתוספו שחקנים חדשים לסגל הנבחרת.

גם השבוע יהיה יום אימונים אחד במקום שניים כמקובל בגלל יום הכיפורים. בשבוע הבא יהיו כבר 2 ימי אימונים, כשבאחרון יהיה משחק נגד קבוצה מהליגה הארצית.

השחקנים לא ישבתו

מאת שמואל קליגר

אירגון הבדורגלנים „יחדו" מתכוננה להשבית את משחקי הליגה הלאומית לאחר שקראנו לא מצאה הזדהה מצאיה בקרב שחקני הליגה הלאומית. הנהלת הארגון הודיעה ששביתה תתקיים רק אם תהיה תמיכה מוחלטת של כל שחקני הליגה הלאומית.

כן חוזה הנהלת הארגון על קריאתה להתאחדות לכדורגל להביר בארגון כארגון מייצג של השחקנים כדי לאפשר את הגבנה על הסיות השחקנים.

טבלת המדליות

[illegible]	2	0	1
מז. גרמניה	0	0	1
הונגריה	0	0	1
סין	0	0	1
בולגריה	1	0	1
שוויץ	1	1	0
ארה"ב	1	1	0
פולין	0	1	0
קוריאה	0	1	0
מע. גרמניה	0	1	0

התקווה והכשלון של שטיגמן

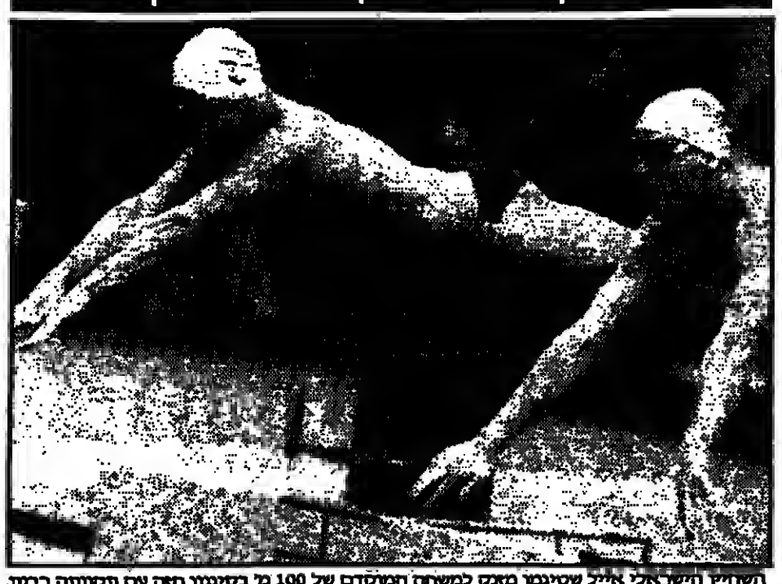

השחיין הישראלי איל שסיגמן מתקן למשחה המוקדם של 100 מ' בסיגמון חזה עם תקוותה רבות, אולם המציאות טפחה על פניו, כאשר סיים שמיני ואחרון

באיגרוף לא מתכוונים להזיז את בן־חיים למוצאי כיפור

בן־חיים יתייצב לשקילה בבוקר יום כיפור ☒ מקווה שהמרוקאי לא יופיע ☒ מי שאינו מתייצב לשקילה נפסל ☒ אין סיכוי שהתרגיל יצליח ☒ מזכיר האיגרוף הגרמני מטען שלקין ידע עד בארץ שלא יהיו שום שינוי בהגרלות

מאת יעקב ברוש, שליחנו המיוחד

אגרוף

הערת האיגרוף בסיאול הבריעה פורחת, כי לא יהיו שום שינויים בלתי כרוני הבתחרויות. משמעות הדבר כי המתאגרף יחודה בן־חיים פיים את הפשרתיו בסיאול, לפני שעלה לזירה. משעם המשלחת הישראלית נמסר שלא הסכיל המאמנים לשכנע את כל הכרחים לאפשר לבן־חיים להתמודד עם [illegible] בלומי עוד יכול להיות [illegible] בן־חיים [illegible] לתחרות שכן מי שלא בשקל אינו [illegible] נשאי להוסיע לאחר מכן לתחרות [illegible] נוסל. אם אמנם לא יתייצב המרוקאי לשקילה, תייצב בן־חיים בזירה לנוס בגרי מפורט כדי לזכות בנצחון מכני. אבל אין מפק שהתרגיל לא יעלה יפה.

שני עתונאים מרוקאי סיפרו לי, כי הם יודעים שהמרוקאי ישראל שובתים ביום הכיפורים וכי המתאגרף שלהם יופיע לתחרות. אם יוצר מצב שהמרוקאי יופי לשקילה ותוציע ישראל, כי בן־חיים לא יופיע לתחרות. מכל מקום, לא נראה שבן־חיים יוכל לזכות בן הפסקר, עם כל הכבוד שבדבר. הוא המתאגרף הטוב ביותר שעומד לרשות המשלחת ולא יוכל לסבות אפס זה ולעלות לזירה כמו שעשה המתאגרף התימני.

יו"ר המשלחת יצחק אופק, שכישר על ההחלטה בעניין בן־חיים אמר, כי נגוש אתמול בבוקר עם הירד צאנדרי שהודיע כי לא ניתן לעשות דבר. צאנדרי סיפר לאופק כי המוכל ואחר ממרחדגרמניה הודיע למוכל התאחדות לספורט שמואל ללקין, כי לא תהיה כל התחשבות במתאגרפים ביום כיפור. אופק הסביר לצאנדרי כי לטענה זו אין כל סיטוכין בכתב, אך צאנדרי התעקש שללקין ידע על כך מראש.

אופק הוסיף ואמר כי הבין מצאנדרי, כי הרבר הועבר להתאחדות לספורט עוד לפני שהמשלחת יצאה את ישראל. אם יתברר כי התאחדות הבין־לאומית תמשיך להקשיח את עמדתה, איני יודע אם כ־אי היום לעיקבשוילי לבכח את הגרמני ולמרות שסיכויי קלושים מאוד) משום שביום כיפור יהיה עליו להתמודד עם זיבב מדבי. החשש הוא כי פטרטאי שאינו מתייצב נגד יריבו עלול לספוג עונש הרחקה ואותו הדין יחול גם על בן־חיים. בלומי עוד יכול להיות [illegible] בן־חיים [illegible] בכל מקרה אם כיפור ועלולים לשלם [illegible] בן בלוגש ורקוה.

שמואל ללקין מוכ"ל התאחדות לספורט אמר בתגובה לדבריו של אופק, כי עד ליצאת המשלחת לא הגיעה שום הודעה בכתב או בע"פ מהתאחדות הבין־לאומית. ללקין הוסיף ואמר „ההודעה היחידה בדבר הקשיים האפשריים, היתה בפגישה שקיימתי עם האחר ב־12 בספטמבר כאן בסיאול.

מדלית זהב ושיא עולמי

המשקולן הבולגרי סבראלין מארינוב בנאמן אחרון לחשלים את החפצן משמאל, שהעניקה לו את מדלית הזהב הראשונה עולמי חדש

מנסדורף, בלום, פרקיס וברגר משדרים תקוה בטורניר הטניס

מאת יעקב ברוש, שליחנו המיוחד

טניס

עמום מנסדורף שרוזג באן בסיבוב ה־12 וכן גלעד בלום, יכבבו מחר למעגל המשוחקים של מדריגי הצנים. עמום יתמודד נגד ירגין מן אלוף קוריאה ואסיה וגלעד בלום יתייצב מול מחבט מסמר אחר של אנגליה בלתי בינשם.

שחר פרקיס יתמודד עם הארגנטיני גיליאר פרנה. אילנה ברגר תתמודד ביום חמישי עם הקנדית ג'יל אדרינגטון, שזוגיעה לגמר הזוגות באליפות ארוזות.

מנסדורף ובלגר ישתתפו פעולה במשחק הזוגות. הם ייפגשו ביום שישי עם הצמד הארי יאן קוליגם האולאן קסקי.

אם יצאת מנסדורף הוא יפגוש בסיבוב הבא את המנצח בין אוביצ'ין מיוגוסלאוויה ואנדרין מרי דילנו. גלעד בלום יפגוש בין מילוסלאב מצ'יר הארץ ילן בעוד שפרקיס ימתין, אם יצאה במזנן, למנצח בקרב בין הארגנטיני מרטין ייסה והקנדי פרידמנ.

לאילנה ברגר תצפה בשלב הבא מס שריבר מארה"ב, שעברה לסיבוב הבא ללא משחק.

האוסטרלי פארינה הפתיע יוגוסלאויה בדקה ה־50

מאת יעקב ברוש, שליחנו המיוחד

במשחק אוסטרליה – יוגוסלאויה 0:1 שהיה כאן אמש המאבן האומי יעקב גרונברגן. קשה לומר שהוא רוזה נמוך, שכן אתמול הוא הבין שאוסטרליה אינה רק בבחירת ביתית.

אמנם גרונברגן יחזה גם במשחק של האוסטרלים מוד נגד בחרת בראזיל. אבל, האוסטרלים הפגינו יכולת מעבר לציפיות ולמה שידענו עד כה עליהם. גרונברגן מבין, כי לנבחרת ישראל מצפה ידיב עדיף במשחק בין השחיים שיעדך בישראל בחודש מארס 1989.

נבחרת הכדורגל של אוסטרליה, ידיבתה של ישראל במקומות הבבע העולמי, פתחה אתמול ב־רגל ימין את הפעולה בבית ה' של האדרגיד האולימפי. לעיני הבחנות של יעקב גרונברגן, אחד משני מאמני הנבחרת הישראלית גבוז, האוסטרלים על יוגוסלאויה בשיעור 0:1.

אולם לא היתה זו ההפתעה של יום המשוחקים אתמול. דרונקוריאה המארחת, בפתה תיקו אפס על נבחרתה של ברה"מ וכך גם ארה"ב, שסיימה בר־ 1:1 את משחקה נגד ארגנטינה. את הנצחון הגבוה אתמול רשמה לזכותה נבחרתה של בראזיל, שמיצה את ניגריה בשיעור 0:4.

בבית ד' הספיק שער של פרנק פארינה, כדי להעניק נצחון יקר לאוסטרלים על היוגוסלאוים המצוים. השער הנקע בדקה ה־50. לפני הסיום ניתנה לאוסטרלים הזדמנות נוספת להבקיע, אך כדור בגיחה בעין במשקוף הוזדוז.

יוגוסלאויה הפתיעה את ברה"מ עם סאבוניס 79:92

המפגש מרעיבה נרשמה אתמול בסיבוב המחזה של בית א' מבדורסל, כאשר נבחרת יוגוסלאוויה גברה על ה„פיבוריטית" לגמר, נבחרת ברה"מ, בשיעור 79:92 (33:39), על אף שהאחרונה הוביעה הבבבה המלא, שכלל הענק אריזיאס מאבנים.

היה זה המשחק הראשון של שתי הנבחרות, בבית המוקדם, והיוגוסלאים בחרו אמנם עידוד רב מצאתנם. הם הפגינו משחק מצויין, שלמו היטב בכדורים המהירים וחיסלו להלוטין את סאבוניס, שנכנס למשחק בדקה ה־10, שיחק 26 דקות, קלע רק 11 נקודות וקלט ארבעה כדורים חוזרים. הוא גם לא הצליח לסייע לחבריו, ששמפו יתרון בן 12 נקודות, לפני שהיוגוסלאים עלו ליתרון (31:34), כדקה לפני סיום המחצית.

מיודענו ראאן פטרוביץ' היה ניבור בצוותם של היוגוסלאים, כשקלע 25 נקודות. סייע ליריו פאספלי, שקלע 20 נק' וקלט 11 ריבאונדים. סוק ומארשליטש קלעו 20 נקודות כל אחד לזכות המנצחים.

שתי דקות מהסיום הוליכו כבר היוגוסלאים ביתרון של 16 נקודות ועד לסיום שמרו עליו, ודף מאמני המנצחים לצמק.

ארה"ב 97 ספרד 53

קל יותר היה המשחקה הראשון של ארה"ב, שמחמה בבית ב' את נבחרתה של ספרד, בעלת מדלית הנכסף כלוס־אנגלס, בשיעור 53:97. המנוב בקליעה היה רוזינסון – 16 נק. עוד קלעו לזכותה רני מאנינג הרסי הוקנס 15 כ"א.

מרכז אפריקה 73 דרום־קוריאה 70

במשחק נוסף בבית א' נפלה הפתעה, כאשר נבחרת מרכז אפריקה גברה על המארחת, דרום־קוריאה, בתוצאה 70:75 לאחר שכבר הוליכה במחצית ביתרון גדול – 50:47. שמחתם של האפריקאים לאחר הצחון לא ידעה גבול והם לא עצרו את המשחה במשך דקות ארוכות.

אוסטרליה 81 פורטוריקו 77

אוסטרליה גברה על פורטו ריקו 77:81, כשאנדרוז גייז קולע 33 נקודות.

● בחירה: ארה"ב פתחה בקרב הגנה על מדלית הזהב, כשגברה בקלות על בחרתה של יפאן 0:3 (15:15, 2:15, 2:15). ברזיל ניצחה את איטליה 0:3 המחתה תוצאה גבר גם ברה"מ על בולגריה הרגנסיבה על תוניסיה.

● הוקי: האלופה האולימפית, פקיסטן, הביסה בפתיחת המשחקים את נבחרתה של ספרד בשיעור 1:5. הודו הופתעה ע"י ברה"מ, בתוצאה 1:0. אוסטרליה הביסה את קניה 1:7. בריטניה – קניה 2:2; הולנד – ארגנטינה 1:5; מערב־גרמניה – קנדה 1:3; קוריאה – בריטניה 2:2.

המהיר מכולם מצהיר

„אף אחד לא יכול לתפוס אותי", אמר אתמול השיאן העולמי בריצת 100 מ', הקנדי בן גונסון, במסיבת עתונאים שקיים בסיאול

هكذا من الاصل

כלבים ולילות

במאי מברה"מ בפסטיבל חיפה

אורח נוסף בפסטיבל הסרטים החיפאי וחפעם מברה"מ, הבמאי גרגי פלוקה יגיע לישראל עם סרטו "חתערבות" שהוזמן להקרנה השנה אחרי 20 שנות איסור צנזוריאלי. הסרט מתמקד בהופעת קברט בהשתתפות חצבא האדום והסכנה שלו הוא זמר המחאה הסובייטי ולדימיר ויסוצקי. בנוסף יוקרן בפסטיבל גם סרטו של הבמאי הגרוזיני סרגיי פאראג'אנוב "ערבסקות על פירוסמני". זהו סרט דוקומנטרי על הצייר הגרוזיני ניקו פירוסמני. סרט דוקומנטרי שנעשה על במאי הסרט, פאראג'אנוב גם הוא יוקרן בפסטיבל.

„כל נדרי" באולם הקונצרטים

הלחן המסתורי הצונע ללב של תפילת „כל נדרי" בערב יום כיפור, בנוסח אשכנז, יודע בכמה גירסאות. בין העיבודים האמנותיים נמצא גם זה של החזן ארוארד (אשר) בירנבאום שהותקן לבית הכנסת של קהילת קניגסברג בגרמניה שנהרס בליל הבדולה בנובמבר 1938.

המגגינה שיש בה, לדעת חוקרים חשובים, גם יסודות ספרדיים, עודדה את הדמיון היוצר של כמה מלחינים. ארנולד שנברג יצר בתקופתו המאוחרת בלוס אנג'לס יצירה (טונאליות) לקריין, מקהלה מעורבת ותזמורת, המבוססת על „כל נדרי" בחמישה נוסחים מאוספים של חזנים. היצירה המושמעת כיום, משום מה, לעתים נדירות, נוצעה לראשונה בתקופת הימים הנוראים, לפני חמישים שנה בניצחון המלחין. המפורסמת מכל הגירסאות הקונצרטיות היא זו של מקס ברוך (לצ'לו ולתזמורת אופ. 47 משנת 1881), שהוקדשה לצ'לן הנרמני רובינס האוסמן, ידיד של ברהמס וחבר „ביציית יואכים" שהיתה מהחשובות בזמנה. ברוך לא היה יהודי. הוא התעניין מאוד במוסיקה העממית של סקוטלנד, שוודיה וארצות אחרות. „כל נדרי", מיצירותיו הפופולאריות ביותר, לצד הקונצ'רטו הראשון לכינור, חוברה בהזמנת אחת הקהילות היהודיות באנגליה. החלק השני שלה מבוסס על נעימה יהודית, מעין מזמור עברי, ששמע ברוך מיהודים יהודים בברלין, העיר שבה חי ולימד שנים רבות. „כל נדרי" של ברוך משמשת כיצירה ייצוגית לכל צ'לן המכבד את עצמו והמשתוקק להוכיח את יכולתו.

מהקלטות החדשות יחסית (גם בתקליטורים) מומלצות: לין הארל ותזמורת פילהרמונית בניצוח ולאדימיר אשכנזי, יחד עם הקונצ'רטו של דבוראק (דקא): ג'וליאן לויד וחבר, הצ'לן הבריטי הצעיר, אחיו של המלחין אנדריו לויד וחבר, מנגן להפליא עם התזמורת הפילהרמונית הלאומית בניצוח צ'ארלס גרוברד, בלקט של יצירות קצרות לצ'לו ולתזמורת(אר.סי.איי). מתביצועים הישנים, שהופקו לאחרונה במהדורה חדשה, מעורר שימת לב זה של הצ'לן האמריקאי הוותיק, יליד הונגריה, יאנוש שטרקר, המורה מביקודיו בארץ. משתתפת בהקלטה התזמורת הסימפונית הלונדונית בניצוח סטניסלב סקרובצ'וסקי (פיליפס). שטרקר עומד לנגן, בעונה הקרובה (בדצמבר) עם הסינפוניית הישראלית בניצוח מנדי רודן – קונצ'רטו של יאנסן וסן־סאנס.

ביצוע שופע זמרתיות הוגם אנושי הוא של פול טורטלייה עם הפילהרמונית המלכותית בניצוח בנו יאן־פסקאל טורטלייה (אי.אם.איי). אפשר להשיג גם הקלטה הסטרית (במהדורה מחודשת) שהיא אולי הטובה מכולן – פבלו קזלס בנגינה עילאית, שבה הצ'לו המזמר נשמע כקול אנושי, עם תזמורת בריטית בניצוח המנצח היהודי לונדון רולאנד, שנעשתה לפני למעלה מחמישים שנה.

ישראל דליות

מקורות האמנות – נושא פסטיבל ישראל הקרוב

נושא פסטיבל ישראל הקרוב יהיה מקורות וריטואל האמנות. כדי לתרגם את הנושא למופעים שונים יצא בתודש הבא המנהל האמנותי של הפסטיבל, עודד קושלר, למזרח הרחוק, בין השאר להודו וליפאן, בחיפוש אחר חומר מתאים.

ורדה צימרמן

קונצרט

מקצועניים עם נשמה

„הווירטואוזים של מוסקווה", היכל התרבות, 17.9

בתבנית הראשונה של התזמורת הקאמרית האורתת מברית המועצות, אחבתי במיוחד את הגירסה של הסרנדה לכלי קשת מאת צ'ייקובסקי. כבר בצלילים הפותחים הורגש שעשרים הקשתנים, בהשראתו של מנצחם ולאדימיר ספיבקוב, מתייחסים ליצירה ביראת קודש. המוסיקה המוכרת, הבמעט „נדושה" גולדה מחדש וקיבלה צביון של חיוניות רעננה. ביצוע מרתק של חבורת מקצועניים עם נשמה. צוות מגובש שנשמע ככלי־נגינה אחד עם עשרות מיתרים עשירים בטחנים.

בקונצ'רטו לשני כינורות של באך, בפתח התכנית, היתה החוויה פחות מלהיבה. הסולנים ולאדימיר ספיבקוב וארקאדי פוטר (הכנר הראשי) ניגנו בתיאום טוב ובדייקנות. למרות השקיפות המלוטשת, הדיוק הכללי היה שגרתי. בקונצ'רטו לפסנתר, כלי קשת והצוצרה של שוסטאקוביץ' משך את שימת הלב „הווירטואו של מוסקווה", הפסנתרן בן ה־15 יבגני קיסין. היצירה כאילו נכתבה למענו. לצעיר הזה יש סבניקה מרהימה. למרבה המזל הוא גם ניגן בחדווה נלויה וברגישות מרתקת במעברים הלירים. החצוצרן הישראלי המעולה רם אורן (מהתזמורת הסימפונית ירושלים) והקשתנים נסחפו בעקבותיו בזרם גועש של שמחת היצירה שבנגינה. תוספת של חן מעודן, בפרק המתון, היתה משלימה את הרושם הכללי. משאלות הבוצה בפרשנות נענו בנאמנות. הקהל הנלהב ערך למבצעים קבלת פנים חמה בתשואות ממושכות והתזמורת השמיעה ארבעה הדרנים קצרים ומבריקים.

ישראל דליות

„הבימה" – הסרט

„לחיות ולהיות אגדה זה לא הולך יחד. אם רוצים לחיות צריך לחדול להיות אגדה... צריך ליצור, צריך למצוא דרך", דברים שאמרה השחקנית **פאני לוביץ'**, שהלכה לעולמה בשבוע שעבר, בראיון שנערך עמה לצורך הכנת הסרט הדוקומנטרי על "הבימה" שיוקרן בחודש הבא בטלוויזיה החינוכית. לוביץ' התבוננה בדבריה לתיאטרון, אבל מילים אלה חופכות אקטואליות היום גם לגבי דרכה שלה בתיאטרון.

„מחפשים את הבימה" הוא שמה של הזוכנית שהופקה בעזרה קרן תל־אביב לספרות ואמנות שמימנה את הזחקיד ואת העריכה. **חיים תכלת** תיחקר, חפיק ובייס **ושלמה בר־שביט** היה היוצר והמנחה. בזוכנית לא נכללים קטעים מהצגות, להוציא קטע קצר מ„הדיבוק" במוסקווה. שומעים ורואים אנשי תיאטרון מדברים, רואים מודעות, כרטיסים, חלקי תפאורות אבל לא הצגות.

אחרי שנתיים של עבודה יוקרן הסרט בטלוויזיה החינוכית בשני חלקים. הראשון, „הדיבוק ממוסקווה" (שודר ב־10.10, 16.00) עוקב אחר הקמתו של התיאטרון הלאומי עד המסע לארה"ב ב־1927, המשבר, והעלייה של חלק מאנשיו לארץ ישראל. מספרים על הנולת הדרך **בנימין צמח, שמעון פינקל, עזה של, ישראל בקר, רפאל קלצ'קין ופאני לוביץ'. אילנה רובינא וחליה פרידלנד** מספרות על ילדות בצל אמא־שחקנית. הפרק כולל גם דיון אחד בין פרופ' **חיים שוחם** לבין **עומרי ניצן**, המנהל האמנותי של „הבימה" היום המתווים קווי אופי וכיוונו התפתחות ברפרטואר של התיאטרון.

החלק השני ישודר למחרת, ה־11.10 גם כן בשעה 16.00 (וחבל שרבים לא יוכלו לצפות בו בשל השעה המאוחרת). „הבימה" כבר בארץ־ישראל וחברי קיבוצים יספרו על הקשר החדוק שנצר בין התיישבות העובדת לבין השחקנים. השחקנים עצמם מספרים על חבלי קליטה, החיפוש אחר ביתן, מטעות התיאטרון בחיל וכניסתם של הצעירים. הסרט מסתיים בהכראה על פירוק הקולקטיב ב־1969.

הטלוויזיה שוקלת שילובו של הזוכנית בבתי הספר וקיום תערוכה מן העיטורים המלווים את הזוכנית בבית „הבימה".

ורדה צימרמן

פאני לוביץ' ז"ל, בצילום ארכיוני מתוך „גן הדובדבנים", כפי שמופיע בסרט

תזמורת בעקבות שורשים

סרטו של דן שילון „בחזרה לאושוויץ", על סיור התזמורת הפילהרמונית בפולין – הערב בטלוויזיה

הטלוויזיה הישראלית תקרין הערב בשעה 22.00 את הסרט התיעודי של דן שילון „בחזרה לאושוויץ" – על ממעה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית בפולין בנובמבר שעבר. במי שוחלולה לנגני התזמורת בביקודם בפולין ביכולתי להעיד שהיה זה מסע עם משמעות רגשית והסטורית בלתי רגילה. מצד אחד התזמורת התקבלה בכל מקום ביחס חם ולבבי. הכרטיסים לארבעת הקונצרטים בוואורשה, קטוביץ וקראקוב נחספו תוך כמה שעות, המונים צבאו על הלולות ובאולמות הצטופפו אנשים במעברים וליד הקירות ודבים ישבו על המדרגות. הקונצרטים בניצוח זובין מהטה זכו למחאות ולשבחים של הביקורת (במיוחד בביצוע של הסימפוניה החמישית של מאהלר). זרי פרחים ענקיים הובאו לבימה בתום הקונצרטים. הסיקור של התזמורת, הטלוויזיה והרדיו (גם בארצות אחרות) היה מקיף ואינטנסיבי. הנגנים ומהטה הפיקו ביצועים גדולים ומרגשים של החמישית של מאהלר שזיעזעו בעוצמתם את הקהל. מעולם לא שמעתי את הקונצ'רטו לכינור של צ'ייקבסקי בנגינה כה מופלאה ונוגעת ללב כמו בביצוע של יצחק פרלמן בטולן בקונצרט הפרידה בבית האופרה „תיאטר וילקי" בוואורשה במוצ"ש ה־14 בנובמבר. מצד שני – היה זה סיור בעולם שהרב. כפי שסיפר מהטה בראיון ל„דבר": „תזמורת ממדינת ישראל באה לנגן בארץ שבה הושמדו כל הקהילות היהודיות. יהודי שלרבים מחברי הפילהרמונית קרובי משפחה שניספו בטואה. בבה מהנגנים, מהם ילידי פולין, ניצלו בנס. כמוסיקאי, ביכולתי להביע את עצמי, קודם כל, בהשמעת מוסיקה. החמישית של מאהלר מבטאת את הטרגדיה הנוראה מכל תיאור. המוסיקה שלו החרחה ותאסה, כידוע, בדייק השלישי. גינתה עלידי הפילהרמונית הישראלית בפולין מסמלת בשבילי נצחון רוחני ותקומה מחדש מהתורבן. אידיע מעוזר למחשבות".

פרלמן הגיע לוואורשה במהלך סיור שדרך במערב אירופה. היה זה ביקורו הראשון במדינה בגוש הקומוניסטי. שמו והקלטותיו מוכרים היטב לחובבי המוסיקה בפולין. המוני מעריצים ניכסו לחודרו בתום הקונצרט. הוא סיפר ל„דבר" כי נגינתו בפולין, עודדה רגשות מעורבים. לרבריו, לא יכול היה להשתחרר מהתחושה המתמדת והזכרון שבני משפחתו נרצחו בשואה. להופיע בפולין פירושו לנגן על הארמה שבה חיו והושמדו רבים מקרוביו. הפולנים התייחסו אליו בכבוד רב ובלבביות והזמינו אותו לשוב ולנגן בארצם.

במה שעות לפני שהמריאה התזמורת לבוואפשט ערכו נגנית, בהשתתפות פרלמן ומהטה, קונצרט זכרון מאולתר, בשעת חצות, באולם קולנוע קטן בשם „פמינה" השוכן בקרבת הגיטו היהודי לשעבר. מספרים שבימי הכיבוש הנאצי ניגנו במקום, מדי פעם, גם מוסיקאים יהודים מהגיטו. חברי התזמורת השמיעו קטעי סולו ולהרכבים קאמריים, בנעימות יהודיות וביצירות של באך ומוצארט. פרלמן ניגן את השאקונה של באך. חברי הפילהרמונית ביקרו במחנה ההשמדה אושוויץ. במחנה המות בירקנאו הניחו שני נציגיה והכנר אברהם מלמד והצ'לן פאול בלסברגר שניצלו ממחנות ההשמדה) זר פרחים על לוח הפצבה לזכר הקרבנות שעליו חקוקות המילים בעברית: „במקום הזה עינו כעינויים קשים ואכזריים, על ידי הנאצים הרצחנים, ארבעה מיליונים אנשים, נשים וטף". התזמורת לא ניגנה באוכוויץ אלא הרכיבה ראש בסיקיה של דומיה. היה זה, לדעתי, בעיה נכון לא לנגן כלל באוכוויץ "בעבר האזורה בבירקנאו. בוואורשה ביקרו הנגנים באחוזה הנכון ובבית הקברות היהודי הנכון דרים ליד האנדרטה לזכר לחמי מרד גיטו וואורשה.

בתבנית כתתרה הרב גם קטעים מהפעות התזמורת ואיזונות עם נגנים ניצולי השואה ובמה באלה שאיבדו את יקיריהם.

חבל שהקונצרטים לא הוקלטו בשלמותם, בצורה מקצועית, ולא שודרו, מסיבה שונה, בדיון ובטלוויזיה הפולנים. היתה זו, לדעתי, הזמנה הזדמנה לאפיר לאנשים בחבי פולין, ולאלה שלא הסיגו בדשים, לשמוע את התזמורת.

ישראל דליות

בידור רומני

האמרגן רפי שחר מתמקד ביבוא אמנותי מרומניה. בתכניתו להביא ארצה מופעי תיאטרון, אופרה ומוסיקה. המופע הראשון „טאנסה" – תיאטרון מוסיקלי וסאטירי בהשתתפות 40 אמנים – זמרים, בדרנים, רקדנים, פנטומימאים ונגנים – ביניהם בדרן רומני מפורסם בשם ארשיקל, זמרה, ובדרנית סטלה פרשקו והתלולן ראדו סמיון. במופע 23 קטעי מחול והומור. הרמיעה בישראל – שש בסך הכל, מן ה־11 באוקטובר ועד ה־19 בו – ההופעות הראשונות של הלהקה מחוץ לגבולות רומניה.

סדנאות האופרה הישראלית לאורך כל השנה

קרן תל־אביב לספרות ואמנות תתמוך בסדנאות האופרה הישראלית החדשה שיתקיימו לאורך כל השנה (עד עתה הצטמצמו לסדנה בת חודש אחת בקיץ). לקונסרבטוריון ברחוב שטריקר בתל־אביב יגיע בכל חודש מדריך או זמר להדרכת הישראלים. בחודש הקרוב, למשל, יגיע מאמן הזמרים דייוויד ליוטון, שיעבוד במהלך אוקטובר עם מקהלת האופרה.

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ, ליד חנוכל (כ).
08.40 בלי קודחת – ד'.
09.00 אנגלית (ח').
09.20 אנגלית (ח').
10.30 רגע עם דודלי, כאשר אנחנו ביחד (כ).
11.00 ערבית מדוברת, קדיש (אל) סאעה.
11.15 אנגלית (ח').
11.30 חשבון פשוט (ד') כפולות והתחלקות (כ).
12.00 אנגלית (ח').
12.30 שחור תי מאולמפיאדת סיאול, התעמלות קומבינתית נשים+חרמת משקולות.
15.30 עד־כאן – רצף דפי הטלטקסט.
15.35 תיבה 2 (פרק 4) צוות חתיבה מחלץ אנשים תתיים בעבודה תחת שלטונו של ברון ואריגס, אדם אכזר וחסר מצפון.
16.00 סליחה שאני קיים – הסרט מספר על חשיבותן של חבריות ונאמנות. ויריגיל, תלמיד עפל אך פופולארי, מתידד עם אסולי, תלמידה חרוצה אך לא פופולרית כדי לבטלה לחודעתו. תוכניתו משתבשת כאשר אסולי מתגלה באור חיובי, והוא לומד לקח.
16.35 שביל באמצע שביל בצד: נחל סבן ונחל יגור, ירידה בערוצי נחל סבן ונחל יגור בחר הכרמל. על הצמחיה באזור המסלול. יאצקי מטיול המשתעשע במורוקה בפסגת הכרמל (כ).
17.00 ערב חדש.

כללית

15.30–12.30 **אולימפיאדת סאול**, שידור ישיר – א. התעמלות קומבינתית, נשים, חובה; ב. הרמת משקולת 56 ק"ג.
17.30 **חבובונים** – „שלגיה ושבע החבובות" – בעקבות צפייה בהצגת החבובות מחליטות להעלות מחזה משלהן אלא שמתגלה ריב על התפקידים וכל אחד מן המשתתפים מנסה להכניס בעלילה שינויים, לפי מיטב דמיונו (דיבור עברי).
17.55 קטסון (ערבי־עברי).
18.10 **אימה בשמחה** – (פרק אחרון): פולה נקרעת בין נאמנותה למשפחתה, אשר שמה הטוב יוכתם, אם יורשע אלקין, לבין נאמנותה לחברותה הטובה נרינדר, אשר עלולה לעזוב את אנגליה, במי תבחר: למי תמסור את העדשה הטרשיעה? (עברי־ערבי).
18.25 **פסוקו של מקום** – מבט אל עיר תמרים.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.52 **ספורט** – סקירת אירועי הספורט בארץ ובעולם, סקירה מאולימפיאדת סאול.
19.30 חדשות (עברית).
20.00 **אולימפיאדת סאול 1988** – יומן ערב אולימפי.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 שבדיר שירות.
21.35 **משחו מהסרטים** – סקירה על פסטיבל הסרטים בחיפה.
22.00 **חזרה לאושוויץ** – ביקור התזמורת הפילהרמונית בפולין, תיעוד ביקורה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית בפולין, בנובמבר 1987, ביקורה הראשון של הפילהרמונית בפולין, יוחד לקונצרטים' בגיצוחו' של 'זובין מהטה, לביקור במחנה ההשמדה אושוויץ ולביקור באתרי זיכרון ברשה, ובהם האנדרטה לזכר מרדכי אניבץ וביצורי מרד ו100 ברשה ובית הקברות היהודי שבעיר, שניים מחברי התזמורת, הכנר אברהם מלמד וחאסבן חיים יובל, ניצולי השואה, מספרים את סיפוריהם האישיים בסרט, הצלילות שולמית לוקן מספרת על ויסיונה להתנקות אחרי שורשי משפחתה בפולין. (עברי־ערבי).
22.55 **בלשים בלילה** (פרק אחרון) „ריזוקה של מאדיי. מאדיי מומנת מטעם השלטונות לזהות את גופתו של צייר שציור את דיזקנה. מאדיי מעולם לא דגמנה לפני הצייר ולא ידעה על קיומו של חדיזקן. בעת החקירה שהיא מתעתת בה עם שוחטה דאוד היא מגלה כי לצייר יש את, אף הוא מת בממתע. האם הזה היה מעורב בברשה של גנבת חפצי אמנות. דיזקנה של מאדיי משמש מטרה חשוב בפרשה הנבה הזאת. (עברי־ערבי).
23.25 חדשות הלילה.
00.00 **אולימפיאדת סאול 1988** – יומן לילה אולימפי.
00.30 סיום המשדרים.

ערוץ 2

18.30 מה נשדר הערב.
18.35 „אזני המלך" – אגדה לילדים (דיבוב עברי). שיפור עם יונוסלבי, על מלך אנטי שלא חשב על נתיניו ולא הקשיב לצרותיהם. למלך היה מנתן מדר: הוא תמיד חבש כומתה כשישב, כשהתרחץ ואפילו כשישן: שמועות הופצו בממלכתו מדע מכסה המלך את ראשו. רק הסבר הממלכתי ידע את הסוד, והמלך הזהיר אותו שגורלו יהיה מר אם הוא יגלה.
18.50 „מלחמות האלים".
19.00 „מאגריס" – דרמה דוקומנטרית על הצייר שהוא מגדולי אמני הסוריאליזם במאה ה־20. ביוריו של רנה מאגריס מצטיינים בבהירותם ויחד עם זאת במוזרותם: הם מכסאים רגישות חברתית עמוקה ויוצרים נקודות מפגש בין עצמים שלכאורה הם חסרי קשר. בהירות הציורים מחד והדמיון שהם הלב מאידך, הפכו את מאגריט לאחד הצייריה הסוכרים והמומלריים ביותר במאה ה־20. במאי: דיוויד מיסלי.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – באך: סוויטה האמרנתית מס.3 בר מזהר; מוצרט: קונצ'רטו מס.3 בסול מזהר לכנור ותזמורת 216 ק.מוארנלד; שלושה שירי יין; מוסיקה לבלט. סוק: סרנדה במי בסול מזהר לחוד כלי קשת 6 / ו.ג'ק תיקן; דבוראק: קונצ'רטו בסול מינור לפסנתר ותזמורת אופ.4; מקס ברוך: סרנדה לכלי קשתן, דליב: סוויטה מתוך הבאלט „קופליה".
15.00 חסברה מוסיקלית – צלילי הזמן ספור הפרבריים (תכנית שניה).
16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו – הנדי הפילהרמונית הישראליה מנצח: כריסטוף אשנבך / סולן: דניאל בנימיני ויולה שמוך: „הכלה ממסיעה" – פתיחה; חלטוון: קונצ'רטו לויולה; שומן: סימפוניה מס.4; דבריק קונצ'רטו בדו מזהר או.74 (שלמה מיץ, יצחק פרלמן, דניאל בנימיני ברחמים; סונטה במי בסול מזהר לוויולה ופסנתר (ד.בנימיני,מ.גלקס).
10.00 דגש על הביצוע.
19.00 בין חברים – מיצירות ווהדי. טלמן, ברטוק.
20.05 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – 1.קונצ'רטו בנחרות הפסנתרנים ע"ש קלרה הסקיל. מוצרט: קונצ'רטו בדו מזהר, ק.467 (הירקו קטנוי־פרס ק'הסקיל); מנדלסון: קונצ'רטו בסול מינור אופ. 25 (שיין יונקוות); שומן: קונצ'רטו מס. 2 (סלבייאן צפרן) (עם התזי הקאם, מלדאן / א.סגל). 2.שבוע העונב בוינה – ד. טיסרינגטין – חצוצרה / הקו הרזנברנר, עוגב – טלמן: 12 שירי לכת לחצוצרה ועוגב; קרבס: 2 פרלודים בורליים; האורה: תפילה לחללי הירשימה; פטר אבן: חלונות

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה – „המעבר מחקופת השתפטים לתקופת הסלוכה" וחפעם: „הסחלוקת בשאלת הסלכה מלך" (חלק שני).
16.05 בן הארץ הפעם: עם פרופ' פנחס פלאי (ש.ש)
17.05 צבעי הקשת – שירים לאחר־הצהריים הפעם: שירי עמים.
22.05 לכל אדם כוכב, עם האסטרולוג אלון פקר.

רשת ב'

15.05 חצות הארץ – שירים עבריים
16.05 שעה קלה עם „חכל עובר תביבי.
18.06 שעה חפשית – עניני היום.
18.45 יומן אולימפיאדה.
19.35 שירים עבריים.
20.05 ברכת הרב הראשי לישראל – הרב אברהם שפירא.
20.10 סולם הזמירות – פזמונים מסורתיים.
22.05 כיז ועד.
23.05 קפד ראשון – חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים.

רשת ג'

18.06 היה היו.
20.05 צליל מכוון.
21.05 קצת אחרת.
25.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

10.05 מכת שמש – מערכונים ומזמונים.
16.05 ארבע אחר הצהרים.
10.05 תכנית סיוחדה עם חיילי הנחתתים בגבול הצפון לקראת יום חיל הנחתתים.
18.05 משהו שלמה – עניני חוץ.

צה"ל 1

19.05 שירים מכאן – שעה של שירים עבריים.
20.05 משירי נתן יונתן.
21.10 לילה לא שקט.

צה"ל 2

19.05 הרדיו הישן.
20.05 להיטים.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשן.
23.05 קול הגיז הזה.

19.30 „מהדבר ועד האיידס" (סידרה תיעודית בעניני רפואה) פרק 1: שקיעת ההצלחות והסרנדיות במאבק נגד מגיפות חחל בקדמת הצחובת, השחפת והחצבת וכלה בפוליו ובאיידס. הסידרה חושפת את הנתחלוכים הדינמיים המתרחשים במחקר הרפואי ומציגה את חחידושים במעבדות ובמכוני המחקר.
20.00 „הרופאים משוגעלים" (פרק רביעי) – „יש לי טוסי, יש חולים שיכולים „לשגעי אח הרופאים סלחם. אחד החולים של ד"ר סטיזארט קלארק מזמין אותו להתחלק עמו בהימור במירוץ סוסים, וזאת בתמורה לחשבונות האישפוז שלו. קלארק „קונה" את חריעין ובעקבותיו מחליט גם ד"ר ורנג לחשקיע את כספו ולהמר על אותו סוס. למרבה הצער מתברר לשניים באיחור כי לסוס עליו הימרו...רק שלש רגליים...
20.25 הפעם על תרופה נגד מחלת האיידס.
20.30 „מדעניך" פיטר וסטינוב סוקר את השימושים של סכנולוגיה חיידאו חדרכיזוני – מכשיר וידאו בחם הצופה מגיב באופן פעיל לשידור. עוד בתכניה, הביטים נוספים על פתרונות עתידיים לבעיית האקנה.
20.55 מה ושוד מחר.
21.00 „סיכום השנה באמר העברי. שקירת התעתועים במהלך השנה האחרונה בנחום הזמר העברי. וידאו־קליפים משיריהם של יהודית רביץ, יהודה פליקר, שלמה ארצי, סי היימן, שלמה ייזוב, עפרה חזה ועוד (ש.ת)
21.25 „לקראת שיעור" מס' 1 „ההכנות לשיעורה של מעבורת החלל דיסקברי". נדוון על ההיבטים השונים של שיעור המעבורת הראשונה לאחר האסון שאירע לפני שנתיים בו התפוצצה מעבורת וחלל צ'לנגר בעת שיגורה עקב תקלה בטבעת ה־O.
21.30 „המותתן הקלאסי" – „מסורת המחדר". מבוסס על סיפור מאת יצחק אפימוב עם קייט ריד, בארי פורס וגאו בינ בתפקיד הילד. במאים: בארי מורס ורנן תומפסון. אחות בבירה מוזעקת באמצע חלילה לבית הוחלים, מתברר שהיא שמנדת לחזות שחשבה לאיזדע המדע חחשוב ביוחר מאז המצאת הכח האוטומטי – אחות זו (גברת פלא) תהיה הראשה הראשונה בחיסטוריה שתשגיח על ילד נאנדרטאל. מיהו ילד זה סיזי גברת פלוז ומדע זוזוקא היא נבחריה
22.57 מחזורי יצירות – הרביעיות של בטהובן.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה – „המעבר מחקופת השתפטים לתקופת הסלוכה" וחפעם: „הסחלוקת בשאלת הסלכה מלך" (חלק שני).
16.05 בן הארץ הפעם: עם פרופ' פנחס פלאי (ש.ש)
17.05 צבעי הקשת – שירים לאחר־הצהריים הפעם: שירי עמים.
22.05 לכל אדם כוכב, עם האסטרולוג אלון פקר.

רשת ב'

15.05 חצות הארץ – שירים עבריים
16.05 שעה קלה עם „חכל עובר תביבי.
18.06 שעה חפשית – עניני היום.
18.45 יומן אולימפיאדה.
19.35 שירים עבריים.
20.05 ברכת הרב הראשי לישראל – הרב אברהם שפירא.
20.10 סולם הזמירות – פזמונים מסורתיים.
22.05 כיז ועד.
23.05 קפד ראשון – חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים.

רשת ג'

18.06 היה היו.
20.05 צליל מכוון.
21.05 קצת אחרת.
25.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

10.05 מכת שמש – מערכונים ומזמונים.
16.05 ארבע אחר הצהרים.
10.05 תכנית סיוחדה עם חיילי הנחתתים בגבול הצפון לקראת יום חיל הנחתתים.
18.05 משהו שלמה – עניני חוץ.

צה"ל 1

19.05 שירים מכאן – שעה של שירים עבריים.
20.05 משירי נתן יונתן.
21.10 לילה לא שקט.

צה"ל 2

19.05 הרדיו הישן.
20.05 להיטים.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשן.
23.05 קול הגיז הזה.

מעבית ליסין

טליה שפיר־א – אחת העם הערב. 19.9 ב־21:00
איך זה עובד באמת – מופע סאטירי ד' 21.9 ב־22:00
שיכר את קומדי – אתה מצחיק אותה על הבימה עם שמוליק ולוזיני, רמי שפרן, דני נוולי, דני ואיבלה, ועוד ה' 22.9 ב־22:00
מי מחרד מוירגיניה וקן? ר' 23.9 רביעי – ב־21:30
אחד משלנו ו' 23.9 ב־21:00, מוצש 24.9 ב־21:00 הנאות ה־200
דני לשנו ו' 23.9 ב־21:45 וב־23:30
מלמלים באור – לילדים שבת 24.9 ב־11:30
צבעונים, את אלו צבעונים – שירים רוסיים בהדרכת רפי משחון מוצש 24.9 ב־21:00
בא לי לצחוק על השלום קומדיה איטלקית הערב, ד' 21.9, ה' 22.9 ב־23:15, ו' ב־14:30 וב־23:30, הקרנה נוספת ד' 21.9, ה' 22.9 ב־21:30
ויצמן 34, כיכר המדינה
טל הקופה: 216653, 257966
תיגון מרחוק נוסף לתיאטרון

מהלך חדש בהסתדרות

קולנוע

■ תל־אביב

אמתי: ללא מעצמים 9.45, 7.30, 5.00
אמילי: עליזה מזרחי 9.15, 7.15, 5.00
בית ליסין: 23.15 בא לי לצחוק על העולם
לב 1: הנסיכה הקסומה 10.00, 8.00, 2.00
לב 2: אהבנו כל כך 9.45, 7.15, 4.45, 2.00
לב 3: זה אבלה בדם 9.45, 7.20, 5.00, 2.00
לב 4: חתני של הנסיכה שלי 9.45, 2.00 חופשה בכפר 7.40, 5.00
לוסי: מעפים לוהטים 9.30, 7.30, 5.00 הטעמבקי 7.00 בעל זמנו 9.30 וזה הפרטים
מקסים: מפלצה כלי בושה 9.30, 7.15
סיון (לשעבר אלנבי): בלילות צחובה 9.40, 7.30
מיילת 1: שם המשחק 9.45, 7.30, 5.00
מיילת 2: 9.45, 7.30, 5.00 טבת יחד
מיילת 3: מחוך הבגידה 9.45, 7.30, 5.00
מאיר: קן מישהו 9.30, 7.30, 5.00
פריז: לידי איב 9.30, 7.15, 6.00, 2.00, 11.00, 23.30 מתכי פישון והבגיע הבדוש
תן 2: פרחים בעליית הגג 9.50, 7.30, 5.00
תן 4: בפקמת הארבאבה המחולה 9.30, 7.30, 5.00, 11.00
תן 5: הקיסר האחרון 9.30, 6.30, 2.00, 11.00
תן 2: פרחים בעליית הגג 9.50, 7.30, 5.00
תן 4: בפקמת הארבאבה המחולה 9.30, 7.30, 5.00, 11.00
תן 5: הקיסר האחרון 9.30, 6.30, 2.00, 11.00
לב 1: הנסיכה הקסומה 10.00, 8.00, 2.00
לב 2: אהבנו כל כך 9.45, 7.15, 4.45, 2.00
לב 3: זה אבלה בדם 9.45, 7.20, 5.00, 2.00
לב 4: חתני של הנסיכה שלי 9.45, 2.00 חופשה בכפר 7.40, 5.00
לוסי: מעפים לוהטים 9.30, 7.30, 5.00 הטעמבקי 7.00 בעל זמנו 9.30 וזה הפרטים
מקסים: מפלצה כלי בושה 9.30, 7.15
סיון (לשעבר אלנבי): בלילות צחובה 9.40, 7.30
מיילת 1: שם המשחק 9.45, 7.30, 5.00
מיילת 2: 9.45, 7.30, 5.00 טבת יחד
מיילת 3: מחוך הבגידה 9.45, 7.30, 5.00
מאיר: קן מישהו 9.30, 7.30, 5.00
פריז: לידי איב 9.30, 7.15, 6.00, 2.00, 11.00, 23.30 מתכי פישון והבגיע הבדוש
תן 1: פרנסיק 9.50, 7.30, 5.00
תן 2: מתי 9.50, 7.30, 5.00
צפון: כפר קטן שלי 9.45, 7.30
שקם: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
תמר – רמת־אביב:
תבלה: כרמן 9.30, 6.30
תל־אביב: נמר ללא רחמים 9.30, 7.15, 5.00

■ ירושלים

אינטים: מגלה את אמריקה 9.00, 7.00, 4.00
אורנה: פרנסיק 9.15, 7.00, 4.30
אורנים 1: מצלמה כלי בושה 9.30, 7.30, 4.30
אור 2: הנסיכה הקסומה 9.10, 7.30, 4.30
אור 3: פנפים לוהטים 9.00, 7.00, 4.30
אור 4: עניים שחורות 9.15, 7.00, 4.30
אור 5: נישואים פיקטיביים 9.00, 7.00, 4.30 בילבי
אורנים: בוקר טוב וואטנס
אינטים: 9.15, 7.00, 4.30
אינטרים 1: פקין בלוז 9.30, 7.15, 5.00
אינטרים 2: כוח משיכה
אינטרים 3: 9.30, 7.15, 5.00
אינטרים 3: הפתיחה בקרוב
אינטרים 4: הפתיחה בקרוב
בית אבנרון: 6.00 הנבח בבורה בירושלים – כוחו של מיקרה 8.00 אינטונציה של בלוגרינית
הרצליה ■ רמת השרון
תבלה: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.00, 6.00
סלון: הראלה סבו הבשוקן 9.30, 7.15
מכסה: 7.15 מבצים מחוץ 9.55 בוכה רוח
הבאמיה: לוז 9.15, 7.15

■ עפולה

בשיתוף: כמגש לוהט 9.30

■ חולון ■ בת־ים

אינטים: הם בסיטה 9.50, 7.15
מבוים: ללא בעבודים 9.30, 7.15
עבאמתים: מגלה את אמריקה 9.30, 7.15, 5.00
סרטי: מגלה את אמריקה 9.30, 7.15, 5.00
בנוסף: קרוב שבוע: מגנר
תבלה: מגלה כלי בושה 9.30, 7.15, 5.00

■ חדרה

פרנסיק 9.50, 7.15 הקרן של אביה

■ קריות חיפה

בסיטה: הם בסיטה 9.15, 7.00
מבוים: ללא בעבודים 9.15, 7.00
אינטים: מגלה כלי בושה 9.15, 7.15
בית הקם: בהרים קרוצים 9.15, 7.00
חיפה: מגלה את אמריקה 9.15, 6.00
ריקה: מגלה את אמריקה 9.30, 7.15

■ אשדוד

אינטים: מגלה כלי בושה 9